Glas Naklo občine

december 2020 Številka 104/leto 26

Eva Goričan, glavna urednica

Letošnji december je za moje pojme vsekakor manj prazničen kot prejšnja leta, kar me malce žalosti. Pogrešam predvsem druženje in decembrsko vzdušje, za katerega menim, da zna prebuditi v nas veliko pozitivnega, dobrega in nas opomniti na tisto, kar je najpomembnejše okoli nas – ljudi in odnose. Organizacije, podjetja in posamezniki z dobrodelnimi akcijami poskušamo nadoknaditi za celotno preteklo leto in pokazati svetu, da je v naši sredici vendarle dobrota, sprejemanje in upanje.

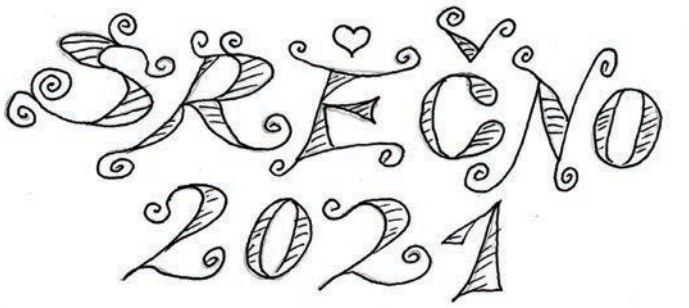
Po drugi strani je december tudi čas, ko nas veliko čuti pritisk in potrebo po pretiranem nakupovanju daril (priznam), za marsikoga gre za najbolj stresen čas v službi, saj bi stranke in poslovni partnerji želeli skleniti aktivnosti zaključujocega se leta čimprej in čimbolj učinkovito, obenem je zaradi prekomernega »proslavljanja« in zimskih razmer običajno tudi več nesreč itd. Doživljamo tisto decembrsko plat – pozitivnejšo ali negativnejšo, ki je bližje naši perspektivi.

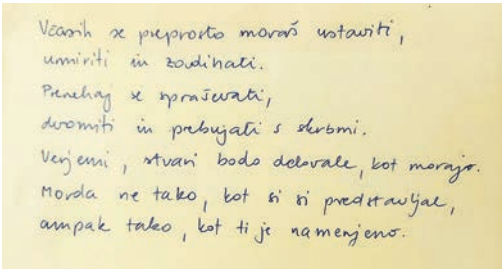
Letos so okoliščine precej drugačne in sta ti dve decembrski skrajnosti nekoliko bolj uravnoteženi. Ali vam to ustreza, izberite sami. Ne glede na slednje, pa en pomemben psihološki vidik decembra ostaja in to je pričakovanje novega leta, novih začetkov. Morda letos še toliko bolj kot prejšnja leta. Čeprav marsikdo pravi, da ni prvega januarja življenje nič kaj drugačno (in prav ima), pa vendarle (vsaj nekateri) gojimo idejo, pričakovanje sprememb, si drznemo upati na boljše čase in da bomo boljši tudi mi sami. Četudi se v noči z enaintridesetega na prvega na zunaj nič ne bo zares spremenilo, pa lahko z zavestno odločitvijo, da spremenimo kaj pri nas samih, pozitivne spremembe v letu 2021 tudi udejanimo.

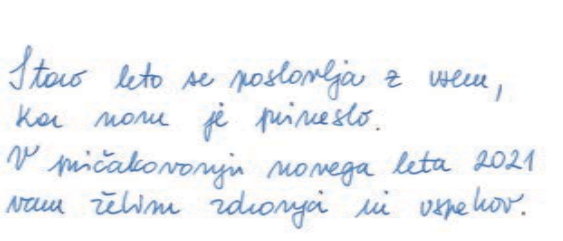
Morda ne moremo spremeniti trenutnih okoliščin, lahko pa spremenimo naš odnos do njih. Morda ne moremo rešiti sveta, lahko pa pomagamo pomoči potrebnim ljudem v svoji bližini. Morda ne zmoremo (še) izboljšati svoje situacije, lahko pa z delom in trudom v sebi poiščemo zadovoljstvo, ponos, upanje in željo, da se borimo še naprej. Vse to nam prinaša leto 2020 v svojem sklepnem dejanju. Če verjamemo, da nam bo 2021 bolj naklonjeno, smo že začeli graditi na tem. Naše želje so namreč naše pravo darilo, kajti tam, kjer je želja, mora biti tudi volja; in tam, kjer je volja, je tudi pot. Želja je začetek vsake spremembe. Namreč, »če si nekaj dovolj močno želite, stremi vse stvarstvo k temu, da se vam želja izpolni,« pravi Paul Coelho, ki je v svojem razgibanem življenju spisal mnogo svetovnih uspešnic, med drugim Alkimista. Še bolj primerne pa se mi v luči želja in morebitnih novoletnih zaobljub zdijo njegove naslednje besede: »Bodite oseba, za katero niste nikdar imeli poguma, da bi bili. Postopno odkrivajte, da ste prav ta oseba in vse dokler tega jasno ne vidite, se morate truditi.«

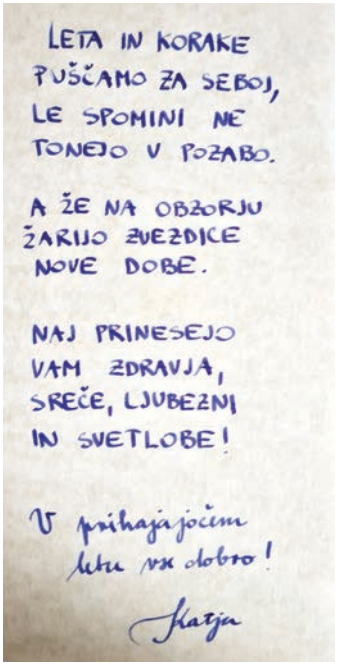
Z uredniškim odborom in številnimi avtorji prispevkov smo se potrudili, da nam bo preostale dni leta popestril tudi Glas občine Naklo. Vsebuje veliko sklepnih misli, popisov izvedenih projektov in izboljšav v naši občini, ki združuje toliko izjemnih posameznikov, društev, organizacij in odlično vodstvo, nam zagotovo lahko da pozitivno vzpodbudo za prihajajoče leto. Naj bo 2021 polno zdravja, ljubezni, upanja, bližine in osebnih zmag. Srečno!

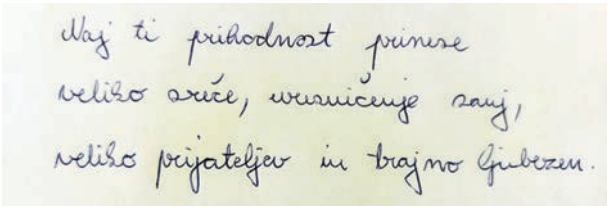
Lepe misli in želje vam pošiljajo člani uredniškega odbora in občinske uprave

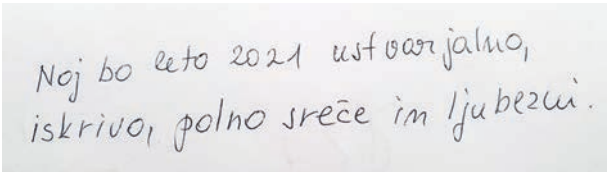

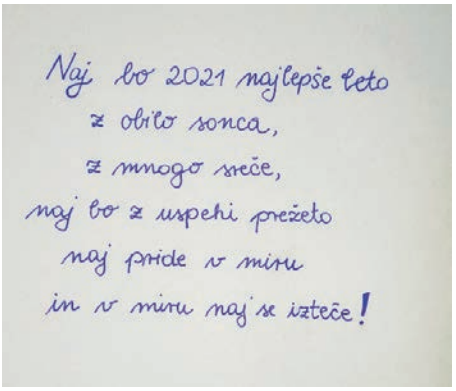

Izdajatelj:

Občina Naklo,

Stara cesta 61, 4202 Naklo

Odgovorna urednica: Eva Goričan

Uredniški odbor: Katja Bevk, Zdravko Cankar, Helena Krampl Nikač, Anita Meglič, Andreja Prosen, Franci Šinkar in Eva Goričan.

Lektoriranje: Eva Goričan

Izvedba: Specom d. o. o.

E-naslov: urednistvo@obcina-naklo.si

Trženje oglasnega prostora:

040/202 384
specom@specom.si

Oblikovanje: Matej Rauh

Glasilo GLAS OBČINE NAKLO praviloma izhaja petkrat letno (februar, april, junij, september, december). Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Naklo.

Naklada 1.900 izvodov

Naslovnica: Praznično okrašena smrečica v Naklem

Foto: Lea Krampl

Datum izida: 17. december 2020

ISSN 2591-0515 za tiskano izdajo
ISSN 2591-0523 za spletno izdajo

Oddaja prispevkov

Prispevke in fotografije za prihodnjo številko Glasa občine Naklo pošljite na elektronski naslov **urednistvo@obcina-naklo.si**, najkasneje do 11. februarja 2021.
Besedilo lahko obsega največ 1.500 znakov brez presledkov. Oddano mora biti v Wordovi datoteki. Fotografije in drugo spremno (slikovno) gradivo naj bo oddano kot samostojna datoteka čim višje kakovosti (format .jpg, .png).

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Bliža se konec leta, to je čas pričakovanja in čas inventur, zato mi dovolite, da se v današnjem uvodniku sprehodim skozi nenavadno in precej turbulentno leto. Pričakovali smo, da bomo 25-letnico ustanovitve Občine Naklo praznovali obletnici primerno in da bo večina dogajanj v občini posvečena prav temu jubileju.

Žal se je že v februarju začel po naši deželi plaziti neznan nevaren virus, ki je kmalu prerastel v epidemijo in je zaustavil normalno življenje v naših krajih. To je vplivalo tudi na potek izvedbe projektov. V tistem času se je izvajala gradnja v Podbrezjah, kjer se ob koroni, zastojem v celoti nismo mogli izogniti. Ko smo se nekako izvili iz primeža te svetovne nadloge, je občinska uprava še bolj zavihala rokave. Upam si trditi, da smo z investicijami v letu 2020 zajeli vse, ali pa vsaj večino krajev naše občine. Projektov smo se lotevali temeljito in celovito. Kjerkoli smo obnavljali ceste, smo najprej uredili infrastrukturo, ki se nahaja pod asfaltom. V letošnjem letu smo obnovili preko 3 kilometre cest, na novo zgradili 2 kilometra fekalne kanalizacije, 1,2 kilometra meteorne kanalizacije, obnovili 2,2 kilometra vodovodov in uredili dobra 2 kilometra cestne razsvetljave. Na bistriškem klancu smo postavili nov spomenik.

Zaključili smo kar nekaj evropskih projektov. Med njimi smo za občinski praznik v kletnih prostorih občine odprli nov medgeneracijski center, v katerem se izvajajo tečaji, srečanja in izobraževanja za staro in mlado, konec poletja je bil ob domu starejših odprt tudi zunanji medgeneracijski center. S projektom pametne razsvetljave smo na novo osvetlili športni park pri osnovni šoli in Staro cesto, uredili smo učno pot v sklopu projekta Biodiverziteta naselij in Zelene rešitve, prav tako smo zaključili projekt gorenjske mreže izposoje koles Gorenjska bike.

Nismo pozabili na mlajšo, športno aktivno generacijo, saj smo s prestavitvijo nogometnega igrišča z umetno travo, ustvarili pogoje za rekreacijo na prostem. Urejati smo začeli zaščitno in protihrupno ograjo pri mladinskem športnem centru.

Poseben poudarek smo namenili skrbi za starejše. Spomladi smo kupili novo električno vozilo in zagnali projekt Prostofer, ki je namenjen brezplačnim prevozom starejših oseb. Z velikim zadovoljstvom in hvaležnostjo pozdravljam veliko skupino prostovoljcev, ki ste se odzvali za izvedbo prevozov. Menim, da je projekt dobro sprejet in je lepo zaživel. Ko nas je DSO Preddvor v sredini junija obvestil, da zaključuje izvajanje storitve razvoza kosil za starejše, smo le to uspešno rešili, saj je s prvim julijem razvoz kosil prevzel DSO Petra Uzarja Tržič, s katerim smo se že od januarja dogovarjali o skupnem sodelovanju. V septembru so prevzeli tudi pomoč na domu in prav v teh dneh je Občina Naklo kupila nov avto, ki bo izključno namenjen službi pomoči na domu. S prvim januarjem 2021 Tržičani prevzemajo še naš dom.

Ob spoštovanju korona ukrepov smo prispeli do decembra, ko nas je po dolgem času ponovno obiskal sneg. Prvič se je z njim srečal novi izvajalec zimske službe, Gorenjska gradbena družba, s katerim smo jeseni leta 2019 podpisali dvoletno pogodbo. Prvo srečanje s snegom je bilo še bolj spoznavanje in prepričan sem, da bo v naslednjem poskusu bolje.

V novo leto se podajamo nekoliko mešanih občutkov. Upamo, da se bo življenje utirilo v stare tirnice in se bo zdravstvena situacija uredila. Ob tem novoletnem nagovoru se Vam zahvaljujem za razumevanje in strpnost ob naših gradnjah in za razumevanje in spoštovanje uvedenih zdravstvenih ukrepov. Predvsem zaradi Vas je slika v naši občini boljša kot marsikje drugod. Zahvaljujem se sodelavcem občinske uprave ter vsem svetnicam in svetnikom za odlično in konstruktivno sodelovanje.

Spoštovane občanke in občani Občine Naklo, naj se Vam v letu, ki prihaja izpolnijo vse želje, ostanite zdravi in vedrega duha, na občini se bomo trudili, da bo življenje v naši občini še prijetnejše.

Ivan Meglič, vaš župan

Objava javnega razpisa za dodelitev enkratnega denarnega prispevka za otroke, rojene v letu 2020

Občinska uprava Občine Naklo

Na podlagi Odloka o enkratnem denarnem prispevku za novorojence v občini Naklo in Sklepu o višini enkratnega denarnega prispevka za novorojence v občini Naklo bo v mesecu decembru na spletni strani Občine Naklo objavljen razpis za dodelitev enkratnega denarnega prispevka za otroke, rojene v letu 2020. Višina enkratnega denarnega prispevka znaša 350,00 EUR.

Upravičenec uveljavlja pravico do enkratnega denarnega prispevka za otroka, rojenega v letu 2020, s pisno vlogo, ki je dosegljiva na spletni strani Občine Naklo www.naklo.si/.

Vlogo je potrebno **oddati do 31. januarja 2021** na naslov: **Občina Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo.**

Seja občinskega sveta

Občinska uprava Občine Naklo

18. novembra 2020 je potekala 12. seja občinskega sveta v tem mandatu. Na dnevnem redu je bilo devet točk. Sprejeli so tri OPPN-je za tri nove investicije v občini, ki jih pripravljajo investitorji. Šlo je za en kmetijski, dva industrijsko-poslovna objekta in za en okoljsko-turistični objekt. V nadaljevanju so sprejeli še nov odlok o komunalnih prispevkih, ki so ga uskladili z novo zakonodajo. Glavna usmeritev je bila, da se zneski komunalnega prispevka ne bodo povečali. Občina Naklo je na repu gorenjskih občin z enim najnižjih prispevkov. Osrednja tema seje je bila sprejem osnutka proračuna Občine Naklo za leto 2021. Iz sprejetega osnutka izhaja, da v naslednjem letu predvidevamo za dobrih 7,4 milijona evrov izdatkov. S temi sredstvi bo zagotovljeno delovanje šole in vrtca, sofinanciranje oskrbe starejših občanov, delovanje društev, knjižnice, reševanje in zaščita ter seveda investicije. Predvidena so nadaljevanja gradenj po vseh delih občine, nekako podobno kot v letošnjem letu. Približno 5,74 milijonov evrov Občina Naklo prejme iz državnega proračuna (zagotovljen poraba), 1,1 milijon evrov se predvideva presežka iz letošnjega leta in 566.000 evrov je predvidenega zadolževanja. Občinska uprava predvideva, da bo z razpisi uspešna, tako da naj bi novo zadolževanje ne bilo potrebno. Zaenkrat so svetnice in svetniki soglasno podprli osnutek proračuna. Drugo branje oziroma sprejem predloga proračuna je potekal na 13. redni seji v sredo, 16. decembra. Informacije o proračunu za leto 2021 bodo objavljene v naslednji številki Glasa občine Naklo.

Potek infrastrukturnih del v občini Naklo:

- **Pločnik na Okroglo:** izgrajen je bil še del pločnika od uvoza za Dinos do zgornjega križišča za Okroglo. Pod pločnikom je zgrajen odsek fekalne kanalizacije, na katerega se bo naslednje leto priključilo naselje Okroglo. Poleg pločnika je urejena tudi cestna razsvetljava.

- **Ulica Toma Zupana:** Gorenjska gradbena družba je položila novo vezano nosilno plast in novo zgornjo, fino plast asfalta.

- **Klanec Okroglo:** izvedena je bila sanacija okroglanskega klanca, ki je bil deležen nove asfaltne prevleke.

- **Južna vpadnica v Spodnje Duplje:** potekalo je odstranjevanje asfalta in izvajanje ostalih gradbenih na 250 metrov dolgi dotrajani cesti, ki predstavlja glavno vpadnico v naselje Spodnje Duplje. Položena je bila nova plast asfalta.

- **Protihrupni zid ob mladinskem športnem parku:** Gorenjska gradbena družba je pričela z gradnjo zaščitnega, protihrupnega zidu ob mladinskem športnem centu. Izbrani izvajalec je bil izbran kot najugodnejši izvajalec na javnem razpisu. 90 metrov dolgo protihrupno ograjo bo zgradil za dobrih 155.000 evrov.

- **Cesta v Podbrezje:** Podjetje Lavaco je uredilo cesto do Podbrezij, po kateri bo sedaj možen dostop tudi težjih vozil v vas. Ta cesta se bo lahko uporabljala tudi za promet pešcev, ki se bodo na ta način izognili ožini na regionalni cesti.

- **Novo naselje v Strahinju:** zaključuje se gradnja infrastruktura za novo naselje. Ker se predvideva še nekaj posegov in gradenj na sosednjih zemljiščih, bo asfalt položen spomladi.

- **Peš pot do Doma starejših občanov:** dokončana je bila peš povezava od Doma starejših občanov Naklo mimo ambulant in lekarne do prehoda za pešce preko Stare ceste. Nova povezava pomeni izboljšanje prometne varnosti. Prav tako se zaključuje peš povezava med domom in novim parkom ob kapelici. Tudi ta pot je namenjena sprehajalcem iz doma.

- **Cesta v Gobovce:** začela se je širitev dovozne občinske ceste v Gobovcah. V letošnjem letu bo predvidoma do konca zgrajen podporni zid, spomladi pa se bo nadaljevalo urejanje ceste, odvodnjavanje ter umestitev infrastrukture in cestne razsvetljave.

Novo nogometno igrišče

V zadnjih trenutkih tega leta, v katerih je bilo polaganje zaradi ugodnih temperatur še možno, so izvajalci položili umetno travo in vrezali oznake in črte na novem nogometnem igrišču. Nasuli so tudi kremenčev pesek in igrišče čaka na uporabo v pomladnih mesecih. Postavljeni so bili tudi ograja in reflektorji. Mlajšim selekcijam tako ne bo potrebno odhajati na druga igrišča.

Prenos upravljanja Doma starejših občanov Naklo

Pogodba z DSO Preddvor se je iztekla v juniju in je bila od takrat dvakrat podaljšana. DSO Petra Uzarja Tržič naj bi upravljanje prevzel s 1. januarjem naslednje leto. V zadnji mesecu je bilo prehajanje obveznosti nekoliko pospešeno. Na zadnjem usklajevalnem sestanku so se sestali župan Ivan Meglič in predstavniki občine ter v. d. direktorja DSO Preddvor Sonja Rozman in koordinatorka za covid Zdenka Kramar. Po video povezavi se jim je pridružil še v. d. direktorja DSO Petra Uzarja iz Tržiča. Na sestanku so se dogovorili terminski plan in aktivnosti, v naslednjem koraku so o poteku seznanili tudi zaposlene v Domu. Župan se je zahvalil vsem zaposlenim za opravljeno izjemno delo v teh težkih časih. DSO Naklo je namreč eden redkih v Sloveniji, v katerem se v drugem valu ni pojavila okužba. Ta rezultat je odgovorno delo zaposlenih, ki se po nepotrebnem ne izpostavljajo in izjemna potrpežljivost stanovalcev.

S ponedeljkom (30. 11.) sta v DSO za dodatno pomoč prispeli dve dipl. med. sestri iz tržiškega doma, ki bosta nekoliko razbremenili kadrovske težave. Obe bosta v domu ostali še ves december. Ena od njiju bo v nadaljevanju tudi prevzela vodenje doma.

Novice iz Krajevne knjižnice Naklo

mag. Helena Krampl Nikač

Kdo bi na začetku leta 2020 verjel, da se nam bo zgodilo to, kar se nam dogaja: ni javnega prometa, zaprte so številne ustanove, delovna mesta, potrebno je paziti na socialno distanco. Ne dolgo nazaj smo vsi govorili o objemih, ki tako dobro denejo, druženju, izogibanju računalnikom, tablicam in sploh vsem ekranom. Danes pa se moramo izogibati stikom in se družiti le preko spleta.

Obenem pa je to odlična priložnost, da se zabavate tudi s knjigami, prebirate revije in časopise, poslušate glasbo in gledate filme, risanke … saj **Krajevna knjižnica v Naklem ostaja odprta!** Delamo po običajnem obratovalnem času in vam z veseljem pripravimo knjige po vašem izboru ali pa vam pomagamo pri izbiri primernega gradiva.

Možen je **osebni prevzem vnaprej naročenega gradiva** v vseh enotah Mestne knjižnice Kranj. V krajevnih knjižnicah po običajnem obratovalnem času, v Knjižnici Globus pa od ponedeljka do petka med 10.00 in 18.00. V soboto so vse enote knjižnice zaprte.

Možnosti naročanja:

- s pomočjo spletne storitve Moja knjižnica v katalogu COBISS – Navodila za rezervacijo,
- do 3 izvode po telefonu.

Krajevna knjižnica Naklo
- gradivo za otroke in odrasle na 04 257 76 10.

Knjižnica Globus (MK kranj)
- gradivo za odrasle na 04 20 13 540 ali 04 20 13 568;
- gradivo za otroke na 04 20 13 577 ali 04 20 13 578.

Naročeno gradivo vas bo na prevzem čakalo 4 delovne dni.

Vračilo gradiva
V KK Naklo knjige vračate v prostorih knjižnice (2. nadstropje) v pripravljene zaboje.

Vrnjeno gradivo moramo po priporočilih NIJZ v karanteni hraniti tri dni. Ob vračilu ostane gradivo za čas karantene evidentirano pri članu. Po izteku karantene knjižničarji gradivo pri članu dokončno razdolžimo in ga pospravimo na knjižne police, ali pripravimo za člana, ki ga je rezerviral. Svetujemo, da četrti dan po vračilu preverite v storitvi Moja knjižnica, ali je bilo gradivo vrnjeno. Za obdobje karantene se zamudnina ne zaračunava.

Gibanje med občinami je omejeno, zato lahko v KK Naklo vračate vse knjige, tudi tiste, ki so bile izposojene v Kranju ali v drugih enotah naše knjižnice. Za storitev vam ne zaračunavamo nadomestila. **Prav tako lahko v vseh enotah Mestne knjižnice Kranj naročite, rezervirate knjige in knjige vam bomo brezplačno dostavili v KK Naklo, ker vam samim ni dovoljeno oditi v drugo občino.**

Seveda pa vam v knjižnici nudimo veliko več kot le knjige. **Na portal za otroke Modri pes smo dodali posnetke pravljic s pravljičarjem Bojanom in Modrim psom.** Pri pripovedovanju so se nam pridružili tudi igralci iz Prešernovega gledališča Kranj. Na portalu Modri pes pa lahko najdete tudi številna priporočila za branje, zabavni kviz Modrega psa in zabavne ter poučne igre.

Začeli smo z novo sezono Družinskega branja, pri katerem lahko družine sodelujejo tudi preko spleta ali pa, kot so že navajeni, izpolnjujejo in odgovarjajo na vprašanja preko knjižice. Knjižničarka ima pripravljene pakete knjig, ki čakajo, da jih odnesete domov in preberete. Lahko pa si knjige rezervirate preko Cobissa. Tudi v spletni različici lahko odgovarjate na zabavna vprašanja iz pravljic. Čakajo vas nagrade s člani naše družine, ki je simbol Družinskega branja že vse od začetka projekta.

Vsako sredo ob 18.00 prisluhnite dogodkom, ki jih preko spleta pripravljamo v Mestni knjižnici Kranj. Tematike so zelo različne, zato vsakdo lahko najde nekaj zase. Ker so dogodki predvajani v živo, lahko v komentarjih postavite tudi kakšno vprašanje, na katera bodo gosti z veseljem odgovorili. Pogledate si lahko tudi pretekle dogodke, saj jih hranimo na našem Youtube kanalu.

Želimo vam veliko prijetnih trenutkov med knjigami.

Novo gasilsko vozilo PGD Naklo

Naklanski gasilke in gasilci so z velikim ponosom na svojem dvorišču sprejeli težko pričakovano novo gasilsko vozilo. Predstavnik podjetja Rosenbauer je pripeljal nov sodoben gasilski kamion, izdelan v sosednji Avstriji in naložen na podvozje znamke MAN. Ima vso opremo, ki takšnemu vozilu pritiče. Občina Naklo je v dveh letih zagotovila skupaj 240.000 evrov, gasilci pa so pri državi, sponzorjih in z lastnim delom nabrali preostali del denarja. Skupni znesek se giblje okoli 300.000 evrov. Vozilo je pripravljeno za akcijo. Vsem prizadevnim članicam in članom PGD Naklo iskrene čestitke! Pridobitev pomeni bistveno izboljšanje požarne varnosti za vso občino.

Predaja avtomobila za izvajanje storitev na domu

Občinska uprava Občine Naklo

Danes smo pred Domom starejših občanov pripravili manjšo slovesnost, v kateri smo Urbanu Boletu, direktorju Doma starejših občanov (DSO) Petra Uzarja iz Tržiča, ki od septembra v Občini Naklo izvaja storitev pomoči na domu, predali ključe novega avtomobila Dacia Sandero. Nabavna vrednost avtomobila znaša dobrih 9.100 evrov. Vozilo bodo uporabljale negovalke, ki bo obiskovale naše pomoči potrebne občanke in občane.

Slovesnosti se je udeležil tudi predsednik Društva upokojencev Naklo Jože Kajin. Občini Naklo se je zahvalil za pozornost in pomoč, ki jo namenjamo skrbi za starejše. »Da bi avto dobro in varno služil svojemu namenu,« je v blagoslovu poudaril naklanski župnik Janez Zupanec, za kar se mu je župan Ivan Meglič najlepše zahvalil. Po slovesnosti v domu sta z direktorjem gospodom Boletom v domu podpisala pogodbo o najemu in upravljanju DSO Naklo, ki se bo s strani tržiškega doma pričelo 1. januarja naslednje leto. Po slovesnosti je sledil še prvi sestanek zaposlenih v domu z direktorjem, kateremu se je pridružil tudi župan.

Miklavž v naši občini

Občinska uprava Občine Naklo

Na vabilo Občine Naklo se je odzval tudi sveti Miklavž, ki je naše otroke obiskal že en dan pred njegovim uradnim obiskom. Ob srečanju je poudaril, da se ni mogel odreči prijaznemu vabilu. Navadno se z našimi najmlajšimi sreča v kulturnih domovih, letos pa so ta srečanja prepovedana, zato se je podal kar po naših ulicah in pozdravljal svoje mlade prijatelje. Po ulicah Dupelj in Podbrezij se je vozil s kočijo, po Naklem, Strahinju, Okroglem in Polici pa z avtomobilom z odprto streho. Otroci so ga navdušeno pozdravljali. Njegova nebeška pošta pa je vsem mladim občankam in občanom delila darila. Hvala Kulturno-športnemu društvu Bela zvezda, prav tako hvala tudi naklanski ekipi.

Miklavž, Božiček in Dedek Mraz – trije dobri decembrski možje

mag. Helena Krampl Nikač

Veseli december … Pričakujemo ga vse leto, mine pa, kot bi trenil.

December je torej mesec pričakovanja – pričakovanja praznikov, novega leta in daril. Darila nam običajno prinašajo trije dobri decembrski možje: Sveti Miklavž, Božiček in Dedek Mraz. Ko sem bila še mlada, smo se najprej razveselili daril Miklavža in se bali parkeljnov. Kasneje je darila prinesel še Dedek mraz. Pri nas doma sta si dobra moža razdelila delo, Miklavž nas je nagradil s sladkarijami, Dedek mraz pa nam je prinesel tisto, kar smo potrebovali, ali smo si že dolgo želeli. Otroke iz vernih družin je obdaroval Miklavž, otroke iz nevernih pa Dedek Mraz. Nekateri pa smo imeli srečo in sta nas obdarovala kar oba. Verjetno smo bili še posebej pridni.

Danes lahko otroke obdarujejo kar trije možje in otroci se vseh treh razveselijo. Moj najljubši dobri mož je še vedno Miklavž – kateri pa je vaš?

Sveti Miklavž

Prvi od treh decembrskih mož je Sveti Miklavž, ki goduje 6. decembra, darila pa običajno prinaša v noči s 5. na 6. december. Miklavževanje je šega, ki je poznana po celotnem alpskem prostoru. Fantje se na predvečer godu svetega Nikolaja, to je 5. decembra, preoblečejo v parklje in skupaj z Miklavžem hodijo po ulicah in hišah. Miklavž je običajno bolj visoke postave. Pričakovanje Miklavža je vedno vzbujalo otroško domišljijo. V večerih pred Miklavžem si še danes rdečo zarjo razlagamo tako, da pravimo, da Miklavž piškote peče.

Kdo je pravzaprav bil Miklavž ali Sveti Nikolaj?

Rodil naj bi se okrog leta 280 v grškem Patrasu v bogati družini. Ko je postal duhovnik, je podedovano premoženje po umrlih starših razdelil med reveže. Umrl je 6. decembra v visoki starosti in kmalu postal eden najbolj priljubljenih svetnikov v Grčiji in Rusiji. O njem kroži več legend. Najbolj poznana je legenda, v kateri je tri obubožane mladenke obvaroval sramote. Bile so hčerke obubožanega plemiča, ki jih je nameraval poslati v javno hišo, da bi zaslužile dovolj denarja za doto. Ko je za to izvedel škof Nikolaj, jim je ponoči skozi okno vrgel tri kepe zlata in jim s tem zagotovil dostojno poroko.

Sveti Miklavž je oblečen po vzgledu liturgičnih oblačil: čez dolgo belo obleko (albo) ima oblečen mašni plašč. Na glavi nosi mitro. Mitra je v današnjih časih liturgijska kapa, ki jo nosijo papež, kardinali, nadškofi in škofi, izjemoma s posebnim pooblastilom pa tudi nekateri menihi. Miklavž v roki drži škofovsko palico, ki je zgoraj zavita, okrašena, v drugi roki pa ima, a ne vedno, knjigo. Po izročilu mora imeti dolgo belo brado, roke pa mu navadno tiče v belih rokavicah.

Na Slovenskem je miklavževanje precej razširjeno. Po vaseh hodi Miklavž v sprevodu z angeli, parkeljni, ponekod pa se mu pridružijo tudi drugi liki, npr. Pehta. Večina nas gotovo pozna stavek: če ne boš priden, ti Miklavž ne bo nič prinesel ali prinesel ti bo samo šibo.

Božiček

Ob božiču je ponekod na Slovenskem darila nekoč nosil Jezušček. Danes jih nosi Božiček, ki pa je v sedanji podobi še ena od navad, ki smo jih prenesli iz Amerike. Božiček v slovenščini sicer spominja na božič, vendar pa sta v angleščini izraza "Santa Claus" (Božiček) in "Christmas" (božič) dosti bolj različna. Izraz "Santa Claus" (Božiček) izhaja iz nizozemske besede "Sinter Klaas" (Sveti Miklavž), ki so ga v današnji New York uvozili Nizozemci v 17. stoletju. Obisk Miklavža so praznovali na večer 5. decembra. Ko so kolonijo prevzeli Angleži, so angleški otroci želeli svojega "Sinter Klaasa", ki bi jim prinašal darila. Ker pa angleški protestanti niso praznovali dnevov svetnikov, je bil obisk Sinter Klaasa prestavljen na božični večer.

Čeprav nas danes večina misli, da je Božičkovo rdečo opravo ustvarila Coca Cola, pa je ta leta 1930 le povzela upodobitve tedanjega časa. Božička so sicer do 19. stoletja upodabljali v različnih oblačilih, ki so bila tudi zelene, modre in črne barve. Konec 19. stoletja pa ga je Thomas Nast začel upodabljati v (temno) rdečih oblačilih. V knjigi o Saint Nicholasu ali po naše Božičku, ga je oblekel v rdečkast plašč. V tej knjigi tudi izvemo, da Božiček živi na severnem tečaju.

K popularizaciji in razširitvi Božička po vsem svetu pa je seveda veliko prispevala Coca Cola. Ta je leta 1930 ustvarila oglas, na katerem je bil narisan Božiček v rdečem. V Sloveniji je bil božič kot državni praznik ponovno uveden leta 1989, leta 1990 pa je v rdeče-beli obleki kot prvi Božiček v javnosti nastopil Sandi Pavlin iz Mladinskega gledališča v Ljubljani.

Dedek Mraz

Dedek Mraz je otroke razveseljeval že v carski Rusiji, njegov izvor pa je še starejši. Po starodavnih izročilih naj bi se Dedek Mraz nekega dne napotil v beli svet. Potoval je in potoval in se ustalil šele v kraju, ki ima v grbu podobo vodnarja – to se je zgodilo na zimski solsticij, 22. decembra.

Legenda naj bi nastala na ruskem severu in po takratnih verovanjih Dedek Mraz ni bil takšna dobričina, kot ga poznamo danes. Pogani so ga menda imenovali Varuna in je simboliziral temo, kaos in smrt. Ko je Rusija v 10. stoletju sprejela kr-

ščanstvo, je preporod doživel tudi Varuna, ki je bil sprva indoevropski bog. Prelevil se je v Trojana, nato v svetega Nikolaja in nazadnje v Dedka Mraza. Poganske elemente v njem prepoznamo po beli srajci in vezenju, ki naj bi simbolizirali kraljestvo mrtvih in smrti. V nasprotju z Božičkom je Dedek Mraz ne le nagrajeval, ampak tudi kaznoval otroke, ki so bili preveč poredni, da bi dobili darilo.

Sodobni Dedek Mraz izhaja iz 19. stoletja, ko je ruski pesnik Nikolaj Nekrasov napisal verze o »Mrazu – rdečem nosu«, ki so znane vsem Rusom. V Slovenijo je bil Dedek Mraz prenesen iz Rusije po 2. svetovni vojni, ko je takratna oblast skušala odpraviti cerkvene praznike in uvesti nove, po svoji ideološki smeri. Najprej je oblast skušala ločiti praznovanje božiča od novega leta in pri tem seveda vneto podpirala praznik novo leto. Leta 1948 so prvič organizirali program za praznovanje novoletne jelke, v katerem je bil ključen nastop Dedka Mraza. Ta je bil takrat še ves v belem.

Nad Dedkom Mrazom se je navdušil tudi slikar Maksim Gaspari in ga leta 1952 naslikal s košato brado, dolgimi sivobelimi lasmi, pokrit pa je bil s slovensko polhovko. Gaspari je bil namreč doma blizu Cerknice, kjer so doma polhi. Dedka Mraza je oblekel v ovčji kožuh, ki je ob robovih okrašen s slovenskimi ljudskimi ornamenti, največkrat gorenjskimi nageljni, obut pa je v črne ali rjave škornje.

Čeprav se zdi, da v današnjih časih pričakovanje decembrskih mož bledi zaradi pretiranega potrošništva, pa jih otroci pričakujejo s prav takim veseljem, kot smo jih pričakovali mi.

Kateri bo torej nosil pri vas?

Več si lahko o dobrih možeh preberete v knjigi Trije dobri možje: resnična zgodovina svetega Miklavža, Božička in dedka Mraza, ki jo je napisal Damjan J. Ovsec. V pomoč vam bo pa tudi delo Janeza Bogataja: Novoletna jelka in dedek Mraz ter članek Marjana Marinška: Maksim Gaspari, objavljen v reviji Ognjišče 2007, stran 80. Tudi meni so bili ti viri v pomoč.

Upam, da vas bodo dobri možje bogato obdarovali in da bodo darovi polepšali leto 2021.

Navada je stara, novo leto voščit,
in tudi mi zdaj, to hočmo storit.
Da bi dolgo živeli, vsi zdravi, veseli,
da bi vsako nesrečo prenesli skoz srečo. (Gorenjska)

Viri:

- Janez Bogataj, Novoletna jelka in dedek Mraz,
- Marjan Marinšek: Maksim Gaspari, Ognjišče 2007, stran 80.
- Damjan J. Ovsec, Trije dobri možje: resnična zgodovina svetega Miklavža, Božička in dedka Mraza,

Vir slik: https://stareslike.cerknica.org/2019/12/31/1952-ljubljana-dedek-mraz/

Darila

Andreja Prosen

Darila so vedno bila in so še danes umeščene v nek zavedni ali nezavedni ritual. Obdarovanega moramo namreč z darilom predvsem duhovno obogatiti, mu omogočiti nova spoznanja, odkriti drobne vsakdanjosti, mimo katerih pogosto stopa z zaprtimi očmi in jih ne vidi, kaj šele, da bi jih znal odkriti.

Darilo »obdari« z novimi spoznanji tudi darovalca, in sicer vse do trenutka ali priložnosti, ko ta darilo preda obdarjencu. In prav ta trenutek, dogodek, je tisti, ki pomeni največ pri prejemanju in dajanju daril. Tako osebnih kot poslovnih.

Seveda obdarovanja ne moremo omejiti samo na praznični čas, čeprav je to, v naših razmerah, najbolj pogost pojav. V svetu so razmere nekoliko drugačne. Poslovnih daril si ne podarjajo ob koncu leta, ampak ob sklenitvi konkretnih poslov ali ob podpisu pogodb, ter ob državnih praznikih.

Darila delimo na osebna darila in darila glede na poslovni namen. Glede na poslovni namen ločimo poslovna, promocijska in protokolarna darila. Poslovna darila so sestavni del poslovnega protokola in predvsem njegovega bontona. So eden od načinov, kako sooblikujemo in negujemo poslovni odnos. Poslovna darila si izmenjujemo ob poslovnih stikih, v izjemnih primerih – če smo poslovne stike s partnerjem pripeljali do bolj osebne ravni – pa tudi ob pomembnih osebnih obletnicah.

V naših poslovnih tendencah si poslovna darila največkrat izmenjujemo ob koncu leta – za uspešno poslovno pot vnaprej. Poslovna darila so torej del medsebojne poslovne komunikacije ali poslovnih stikov. Opravljajo pomembno nalogo; primerno izbrana darila postajajo vedno bolj del predstavljanja in trženja lastne kulture. Dobro izbrano poslovno darilo opravlja tudi vlogo informativnega in promotivnega sredstva za samo podjetje, ki ga z darilom zelo posredno predstavljamo.

Promocijska darila imajo namen predstaviti podjetje, pokazati na značilnosti in prednosti posameznih blagovnih znamk. Pri tem moramo razlikovati:

- množična promocijska darila in
- osebna promocijska darila.

Primer množičnega promocijskega darila je majhen koledarček, ki ga prejme komitent v banki. Primer osebnega promocijskega darila pa je darilo, ki predstavlja in pomaga promovirati podjetje.

Med najbolj občutljiva področja obdarovanja sodijo protokolarna darila. To so darila, ki se del najrazličnejših protokolov. Med darila protokolarne vsebine sodijo darila, ki so tankočutno izbrana glede na poseben namen obdaritve, kot tudi glede na obdarjenca in njegov status. Glede na udeležence protokolarnih ritualov in ceremonij poznamo:

- državni,
- mestni,
- cerkveni,
- podjetniški,
- diplomatski
- in še kakšen protokol.

Pri vsaki izmed navedenih kategorij lahko govorimo tudi o določenih zvrsteh protokola. Del obveznega protokola ob visokih obiskih pri papežu v Vatikanu je medsebojno obdarovanje, ki ima za razliko od državnih in drugih obdarovanj to lastnost, da ostajajo darila v vatikanski zakladnici in si jih obiskovalci lahko ogledajo.

V nekaterih državah je vrednost daril, ki jih prejemajo državni poglavar, člani vlade in drugi visoki funkcionarji države, zakonsko določena. Darila, ki presežejo to vrednost, niso več njihova osebna last, temveč državna last. Protokolarna darila navadno vzbudijo veliko mednarodno pozornost, zato morajo biti skrbno izbrana in ne le to, izbrana morajo biti tudi z razumom.

Vsa tri omenjena darila so predvsem oblika pozornosti. Lahko so dobrodošlice ali del slovesa s poslovnim partnerjem. Darila lahko delimo v različne skupine po različnih kriterijih. Delitev nam pomaga pri oblikovanju oz. načrtovanju daril, saj tako pridemo do njihovega razvrščanja v najrazličnejše skupine in po najrazličnejših vidikih, ki jih je treba pri pravilnem izbiranju upoštevati.

Darila razdelimo najprej glede na sestavo, in sicer v dve skupini:

- darila so lahko posamezni predmeti ali pa
- darila lahko sestavljena iz večih predmetov.

Naslednjo možno delitev daril izvajamo glede na njihovo izvirnost. Tako ločimo tri skupine, in sicer:

- izvirno ali unikatno izdelane predmete ali darila,
- darila, ki so replike, kopije in ponaredki,
- darila, ki nastajajo v okviru malo in velikoserijske izdelave.

Ta delitev nam bo v veliko pomoč, ko bomo darila razvrščali tudi po posameznih skupinah prejemnikov.

Darila razvrščamo tudi glede na njihovo vrednost ali ceno. Tako v osnovi ločimo tri skupine:

- množična darila,
- darila srednje cene,
- draga darila (luksuzna ali ekskluzivna darila).

Med množičnimi darili poznamo izdelke, ki jih imenujemo z angleškim izrazom gadget ali give away. Izraza, po besedah dr. Janeza Bogataja, nista najprimernejša za našo rabo, vendar označujeta izdelke nižjih cenovnih skupin. To so ponavadi izdelki, ki jih podjetja uporabljajo za množično razdeljevanje ali vsakdanjo rabo. Med take izdelke sodijo kemični svinčniki z napisanim logom, odpirači za steklenice, vžigalniki, obeski za ključe, baloni in podobni manjši izdelki.

Med meni osebno najbližja so darila domače obrti, pa naj bodo izdelani iz lesa (pine, nečke, sklede), stekla (kozarci, vaze iz steklarske šole Rogaška ali vrhunsko oblikovani kozarci arhitekta Borisa Podrecce, kozarcev za penino Kogoj), keramike (izdelki lončarjev, prazni ali polnjeni z medom, žganjem, borovničkami ...), čipke (Idrija – ročno delo). Poleg izjemnega čuta za obdarovanje z izdelki domače in umetne obrti je pri obdarovanju teh izdelkov prisotna še kulturna dediščina, ki je v naši domovini zelo pestra, z izjemno kakovostnimi izdelki celo prestižna. Zelo priljubljena je tudi kombinacija ljudskega izročila idrijske čipke izdelana v srebrni ali bakreni žici ter vstavljena v steklo, kot poseben dekor. Tak izdelek najdemo v obliki kozarcev, steklenic, slik ali pa steklene kaplje, v kateri je izdelana čipka.

Posebno pozornost bi posvetila izdelkom iz stekla. Že pred nekaj leti so bile zelo znane steklene steklenice oblikovalca Oskarja Kogoja, ki je s steklenico ponazarjal npr. Primčevo

Julijo (torzo). Omenjenemu oblikovalcu se je kmalu pridružila perspektivna mlada oblikovalka Tanja Pak z znamenitimi steklenimi izdelki, med katerimi je tudi eno novejših poslovnih in protokolarnih daril, kelih mestne občine Ljubljana ali ljubljanski vinski kozarec.

Med posebnosti sodi nedvomno »loški kruhek«. To so iz posebnega medenega testa lično oblikovani največkrat srčki, lahko pa tudi kakšni drugi predmeti, npr. pletenice, vrči, križci. Posebnost je tudi cekar, ki je sicer dodatek h gorenjski narodni noši in je sestavljen iz barvnih pletencev, ki največkrat ponazarjajo obliko src kot motiv oz. vzorec.

Zanimiva in uporabna so tudi darila s področja kulinarike. Sem spadajo izdelki, ki predstavljajo našo deželo, pa naj si bo to maslo, okrašeno z dekorativnimi paličicami, ali odtisnjeno v posebne posodice. Lahko so tudi steklenice, polnjene s kisom ali žganjem z dodanimi zelišči, sadjem. Slovenski med, domači piškoti, kranjske klobase, bohinjski sir, Prešernove fige. Posebno mesto zasedajo slovenska vina. V darilnem paketu s kozarcema je izjemno lično darilo.

Seveda je daril še veliko, naštela sem nekaj posebno uporabnih daril, ki jih lahko prejmete tudi v našem ožjem okolju, kjer smo doma. Najbolj bomo z darilom uspeli, če ga bo obdarovanec uporabljal in z njim živel. Doma spletena kapa ali nogavice je najlepše in najtoplejše darilo – za dušo!

Pri obdarovanju je zelo pomembna embalaža, ki mora biti lična, posebna in nikakor ne poškodovana. Pri izročanju je najpomembnejša osebna nota, način, kako in v kakšnem trenutku darilo izročimo. Gre za vtis, ki ga z izročanjem naredimo na obdarovanca. Za kulturo obdarovanja.

Kaj si mi pa ti prinesel?

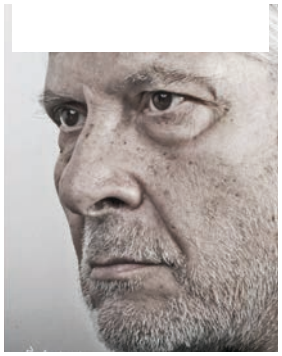
Novoletna nagradna igra

mag. Helena Krampl Nikač

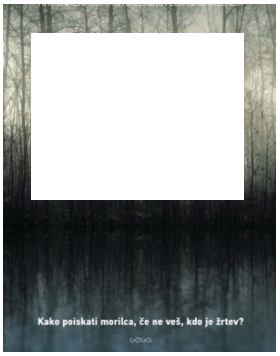
Letos smo vam pripravili malce drugačno nagradno igro. Predstavljamo vam 5 naslovnic knjižnih del za odrasle in 5 za otroke. Vaša naloga je, da prepoznate in napišete naslove in avtorje objavljenih naslovnic.

Sodelujte in rešite nalogo. Izmed prejetih pravilno rešenih kuponov bomo **v vsaki kategoriji izžrebali bomo 3 nagrade.**
Rok za oddajo rešitev je 15. januar 2021.

KATEGORJA DEL ZA ODRASLE:

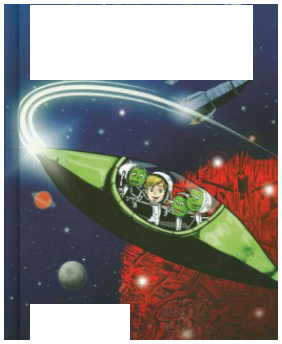

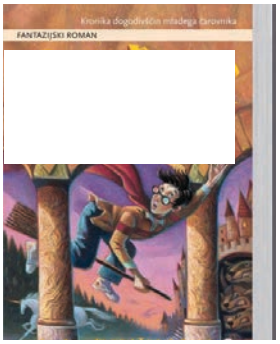

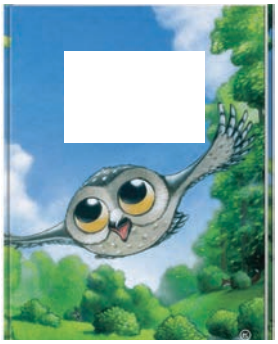
KATEGORIJA DEL ZA OTROKE:

Izpolnjen kupon pošljite na uredništvo našega časopisa:

- preko e-pošte: urednistvo@obcina-naklo.si
- oddate v nabiralnik Občinske uprave Naklo oziroma pošljete po pošti s pripisom:

Nagradna igra Glas občine Naklo, Stara cesta 61, 4202 Naklo

V primeru težav je dovoljen obisk knjižnice, spletnih strani založb, prijateljev, babic, stricev ...

Nagradna igra – odrasli

Ime in priimek: .....

naslov: .....

telefon: .....

elektronski naslov: .....

	Naslov dela	avtor
1		
2		
3		
4		
5		

Nagradna igra – otroci

Ime in priimek: .....

naslov: .....

telefon: .....

elektronski naslov: .....

	Naslov dela	avtor
1		
2		
3		
4		
5		

Tisoč in tisoč zvezd je nad nami,
tisoč in tisoč zvezd je med nami.
Naj gre po svetu – rama ob rami –
svetloba z nami.

(Tone Pavček)

Spoštovane občanke in občani občine Naklo

Želimo Vam

vesele božične praznike, prazničen dan samostojnosti in enotnosti ter srečno, uspešno, predvsem pa zdravo novo leto 2021.

župan Občine Naklo Ivan Meglič z občinsko upravo in Občinski svet Občine Naklo

NAPREJ MORAMO, ČE HOČEMO ALI NE,
IN BOLJE BOMO HODILI,
ČE BOMO GLEDALI NAPREJ
KAKOR, ČE SE BOMO NENEHNO OZIRALI NAZAJ.
(J. K. Jerome)

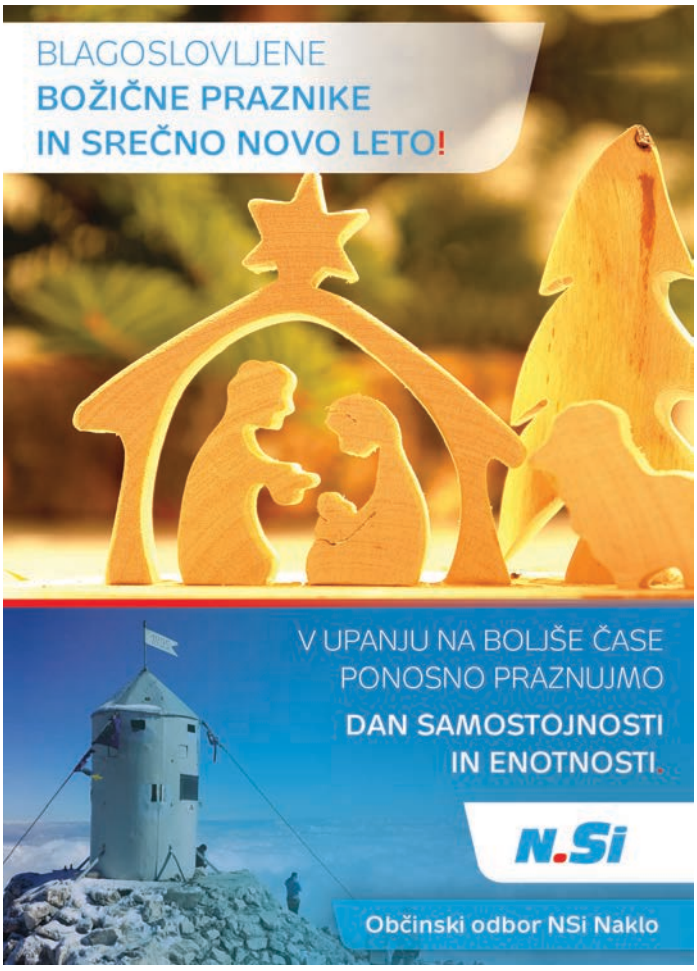
Redki so trenutki, ko se uspemo srečati in v naročje drugih prinašati veselje kot nekoč. Preveč je dnevnih opravkov in hitenja mimo človeških src. Praznični čas, nam nudi priložnost, da se za trenutek ustavimo, si izrečemo nekaj prijaznih besed, obudimo lepe spomine in si zaželimo vso srečo v novem letu.

Drage občanke in občani občine Naklo,

želimo vam tople in prijazne božične praznike, iskreno čestitamo ob dnevu samostojnosti.

Novo leto 2021 pa naj bo polno zdravja, sreče, uspehov in zadovoljstva.

Vaš občinski odbor DeSUS Naklo

Dobrodelni pohod za sladkorčke

Janez Markič, Čebelarsko društvo Naklo

Na Čebelarski zvezi Slovenije (ČZS) so se v sodelovanju s Pediatrično kliniko, Kliničnim oddelkom za endokrinologijo, diabetes in bolezni presnove ter Društvom za pomoč otrokom s presnovnimi motnjami odločili, da v mesecu aprilu izvedejo vseslovensko dobrodelno prireditev, s katero želijo pomagati sladkorčkom.

Zagotovo ste že slišali za sladkorčke – otroke, ki so zboleli za sladkorno boleznijo katera zahteva neprestano pozornost pri vzdrževanju ustrezne ravni krvnega sladkorja, saj telo ne proizvaja dovolj inzulina ali se telesne celice nanj ne odzovejo pravilno. Otroci si morajo zato inzulin preko injekcij ali s pomočjo črpalk dovajati sami. Sladkorna bolezen je tudi pri otrocih v porastu in mnogi starši se soočajo z občutkom nemoči, krivde in bremena, ki ga takšna bolezen prinese.

Mogoče se bo marsikdo vprašal, zakaj in čemu ČZS organizira takšen projekt?

ČZS že dolga leta dokazuje, da je organizacija, ki v prvi vrsti skrbi za dobrobit čebel in čebelarjev, vendar pa je tudi organizacija, katere člani imajo veliko srce in aktivno skupno podpiramo tudi ranljivejše skupine. Znano je uspešno sodelovanje z Zvezo paraplegikov Slovenije, Zvezo slepih in slabovidnih Slovenije, pomagamo in vključujemo v čebelarstvo ljudi z motnjami v razvoju … skratka ČZS je organizacija, ki ji ni mar samo zase, temveč želi po najboljših močeh pomagati tudi drugim.

Dobrodelno izobraževalno prireditev smo zaznamovali s skrbjo za lastno zdravje in gibanje, zato smo po večkratnih prestavitvah končno lahko 12. septembra 2020 organizirali in izvedli

vseslovenski pohod na sedež ČZS s ciljem, da skupaj stopimo korak po korak, po svojih zmožnostih zase in za dobrodelnost.

Tudi predsednik ČZS Boštjan Noč si je zadal zaobljubo, da bo v dobrodelni namen za sladkorčke peš premagal razdaljo od domače Žirovnice do Lukovice (58 kilometrov, za katere je potrebno približno 15 ur hoje). Spremstvo in koordinacijo je vodil predsednik ČZ Gorenjske Anže Perčič. Na poti do ČZS so se pridružili številni podporniki dobrodelne akcije. V Strahinju se je pohodnikom pridružik župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec.

Kot je bilo že v prejšnji številki Glasa občine Naklo že objavljeno, je okoli 40 pohodnikov ob 6.30 uri prišlo pred Biotehniški center v Strahinju, kjer smo jih z krajšimi nagovori sprejeli župan Občine Naklo Ivan Meglič, direktor centra dr. Marijan Pogačnik, vodja MIC-a Irena Gril in predsednik ČD Naklo Janez Markič.

Ob polurnem postanku za manjše okrepčilo, ki ga je pripravili Biotehnični center Naklo, je ČD Naklo postregel s piškoti čebelice, z naklanskimi kulinaričnimi dobrotami pa je presenetilo Društvo LIK pod vodstvom Alojzije Murn, ki je pohodnikom povedala tudi posebnost in zgodovino teh dobrot.

Zahvaliti se je potrebno tudi čebelarjem iz sosednjih društev, ki so to srečanje podprli in izkazali tudi moralno podporo temu projektu, med prisotnimi so bili člani iz ČD Golnik, ČD Britof – Predoslje, ČD Kranj in ČD Besnica.

Več o tem projektu si poglejte na spletni straneh : http://www.czs.si/content/X8A.

Društvo upokojencev Naklo v letu 2020

Jože Mohorič, Društvo upokojencev Naklo

To leto bo – ne samo za nas, upokojence – ampak za vse generacije, praktično za vse prebivalce našega planeta pomenilo nekaj novega. Nekaj, kar v začetku leta brez dvoma nihče ni mogel napovedati. Zloglasni COVID–19 nas je napadel povsem nepričakovano in zato je bil šok še toliko večji. Izbruh epidemije, ki je prerasel celo v pandemijo, je drastično spremenil naše življenjske navade, posegel v naše svoboščine, zasejal strah in dejansko ogrozil naša življenja. V Društvu upokojencev (DU) Naklo smo leto 2020 začeli optimistično in prepričani, da bomo planirani program različnih dejavnosti in aktivnosti

izpeljali tako, kot vsa leta doslej. Kot daleč največje društvo v naši občini (skoraj 800 članov) želimo čim več našim članom pripraviti ugodno okolje in jim tako dati čim več možnosti za aktivno in predvsem prijetno preživljanje tretjega življenjskega obdobja. Pandemija nam je žal, tako kot vsem ostalim, v dobršni meri otežila in v določenih primerih popolnoma preprečila izvedbo naših načrtov in želja.

Spomladanski val pandemije nam je prinesel odpoved vseh tekmovanj, ki jih organizira Področno združenje upokojenskih društev Gorenjske in katerih se vsako leto udeleži tudi lepo število naših članov. Tako so dokončno odpadla tekmovanja v smučanju in smučarskih tekih, kegljanju, balinanju, namiznem tenisu, pikadu, tenisu, kegljanju s kroglo na vrvici in plavanju. Odpadla sta tudi oba druženja, tako pohodniško kot kolesarsko, ki sta vsako leto na različnih lokacijah in v organizaciji posameznega izbranega društva privabila veliko število udeležencev iz vseh gorenjskih društev.

Z omilitvijo ukrepov konec maja in v začetku junija smo počasi oživljali nekatere dejavnosti in tako poletne mesece skušali čim bolje izkoristiti. Kegljanje na vrvici, prstomet in telovadne aktivnosti članic v skupini Lastovke so tako vsak teden oživljali dvorišče našega Doma v Naklem. Seveda pa moram posebej pohvaliti pohodnike in kolesarje našega društva, ki so te »svobodne« mesece izredno dobro izkoristili in v tem obdobju opravili lepo število zanimivih pohodov in kolesarskih etap.

Naj omenim samo dva od teh, ki sta bila še posebej zanimiva in sta minila v izredno lepem vremenu in v zelo dobri družbi. V sredo, 16. septembra 2020, je Marta organizirala pohod v jamo pod Babjim zobom, ki je za večino od nas predstavljala popolno presenečenje in smo bili navdušeni nad njeno lepoto. Gre za največjo kapniško jamo v Julijskih Alpah, vhod v jamo je na nadmorski višini 1.008 metrov in jo je možno obiskati v poletnih mesecih, seveda po predhodnem dogovoru z Jamarskim društvom Bled. Vodenje po jami poteka v spremstvu izkušenega jamarja in v času ogleda, ki traja približno eno uro, lahko v jami občudujete različne lepote skrivnostnega podzemnega sveta, ki se lahko primerjajo z lepotami naših najbolj znanih kraških jam, ki jih praktično pozna ves svet.

Naslednji dan, 17. septembra 2020, pa je potekal tradicionalni kolesarski četrtek in po koledarju predvidena etapa za tisti dan. Peter je za ta dan načrtoval lepo ravninsko kolesarjenje na relaciji Naklo–Cerklje–Naklo in v idealnih razmerah smo se tudi podali na to pot. Ravno takrat sta nas in tudi vas navduševala kolesarska bisera iz Slovenije na znameniti dirki po Franciji,

Vhod v jamo

Primož je bil tri dni pred koncem v trdnem vodstvu, takoj za njim pa Tadej in oba sta bila nosilca najbolj prestižnih majic znamenitega Toura. Komenda leži le nekaj kilometrov naprej od Cerkelj, zato je padla ideja, da jo obiščemo. Z veseljem smo podaljšali našo pot, se skozi rojstni kraj Tadeja Pogačarja – Klanec pri Komendi – odpravili še do krožišča v Komendi, kjer so navdušeni navijači izobesili belo majico, kolo in napis: TADEJ GAS DO PARIZA. Nihče od nas seveda, tako kot celotni kolesarski svet, ni mogel predvideti, da bo čez dva dni sledilo ogromno presenečenje, kronometer in fenomenalni Tadej Pogačar, ki je premagal najboljšega kolesarja na svetu in tako osvojil rumeno majico zmagovalca največje kolesarske dirke na svetu. Naredili smo nekaj posnetkov in tudi sanjalo se nam ni, da bo čez tri dni to krožišče zasijalo v rumeno–zlati barvi in da smo nevede s svojim obiskom tudi mi dodali majhno čestitko ob fenomenalnem uspehu naših kolesarjev.

Krožišče v Komendi

Kljub epidemiji in vsem posledicam, ki jih je prinesel ta nevarni virus, lahko rečem, da vseh društvenih dejavnosti le ni zaustavil. Vse skupaj seveda poteka v skladu z navodili, z nekoliko zmanjšano intenziteto in tako kot do sedaj, vse na prostovoljni bazi. Nekaj naših članov tako zelo aktivno sodeluje v projektu Prostofer, ki se je lepo prijel in že nekaj časa služi svojem namenu. Ne počivajo niti pridne prostovoljke v projektu Starejši za starejše. Ta dejavnost še posebej v tem kriznem obdobju pride še kako prav in upam, da bo pomoč dosegla vse tiste, ki jo ta trenutek najbolj potrebujejo. Društvena pisarna kljub dani situaciji ob sredah še vedno opravlja vse tekoče naloge in ob uradnih urah sta vam še vedno na voljo tako predsednik, kot tudi tajnica našega društva.

Poletje je minilo in vsi smo upali, da se kaj takega, kot smo doživljali v prvi polovici leta, ne bo več ponovilo. Žal smo se motili in epidemija je oktobra udarila še močneje in ponovno povsem prekinila vse lepe želje in načrte. Omejitve so postale še bolj drastične, svoboda gibanja se je še dodatno omejila in samo upamo lahko, da bo zaključek leta kljub mrazu prinesel kakšno konkretno otoplitev in izboljšanje trenutno zares krizne situacije.

Drage upokojenke in upokojenci, v imenu predsednika, v imenu celotnega IO DU Naklo in v svojem imenu vam iskreno želim, da praznične dni preživite varno, na toplem in seveda, če bo le mogoče, v čim širši ter dobri družbi. Tako vam, kot tudi vsem občankam in občanom pa iz srca želim sproščen in z optimizmom prežet prehod iz starega v novo leto, obilo zdravja in naj bo leto 2021 bolj radodarno do vseh nas!

Odrasla FS Podkuca v belem že v marcu: Beli kranjci med Naklanci

Tadej Teran in mag. Špela Eržen, Folklorna skupina Podkuca

Člani odrasle skupine FS Podkuca si bomo leto 2020 zapomnili po novi pridobitvi kostumske podobe. V začetku leta smo namreč prišli do novih belokranjskih kostumov. Kupili smo že rabljene kostume, ki so že vrsto let zaman čakali, da se ponovno lahko predstavijo na ogled.

Jeseniška odrasla skupina je imela odlično ohranjene in natančno sešite kostume po raziskavah s terena. Nakup kostumov za tako številčno skupino je zelo velik zalogaj. Več let smo se pripravljali na to, iskali blago, šivilje, a smo ob pravem času dobili lepo priložnost, da kar dvakrat lahko ohranjamo kulturno dediščino. Rabljenim kostumov smo na novo vdahnili »dušo odra«, zaplesali, peli in se veselili nove podobe. V ta namen smo pripravili tudi dve novi koreografiji. Prva je bila predstavljena na območni reviji odraslih folklornih skupin 8. marca 2020 v Cerkljah na Gorenjskem. Drugo koreografijo smo sestavili za namen tekmovanja plesnih parov, ki je bilo letos žal prestavljeno in bo izvedeno v začetku naslednjega leta. Obe odrski postavitvi imata tematiko legende o vili, ki je v Beli krajini zelo pogosta.

Odrasla FS Podkuca v belem že v marcu, foto: Žan Eržen

Petra kot Belokranjka, foto: Žan Eržen

Brez glasbene in pevske spremljave pri koreografijah ne gre. Tako godci kot pevci so se odlično odrezali na srečanju pevcev in godcev že konec leta 2019, kjer so predstavili za Belo krajino značilno petje in glasbo. Potrebno je povedati, da je bil Primož Gnidovec, avtor glasbene priredbe, lani nagrajen z zlatim priznanjem na državni ravni.

Žal nam je ostalo še nekaj načrtovanih projektov, ki nam jih zaradi epidemije letos ni uspelo izvesti. Med drugim tudi samostojni koncert, kjer bomo na široko predstavili folklorno dediščino Bele krajine. Folkloriki z optimizmom v očeh zremo v leto 2021, ko se bomo, vsaj tako vztrajno, zopet zbrali in izpeljali že začrtane nastope in koncerte v novi preobleki.

Ob tem pa se želimo zahvaliti Občini Naklo, KD Dobrava Naklo za pomoč pri nakupu kostumov, gospodu dr. Bojanu Knificu pa za vse strokovne napotke pri iskanju in nakupu novih 20 kostumov.

Ljubezen do kulture in narave v KD Dobrava Naklo: mladim ne zmanjka idej za kulturo

Vesna Ahčin, Kulturno društvo Dobrava Naklo

V našem društvu se držimo tradicije; od naših utečenih zborovskih aktivnosti, do umetniškega iskanja lepote in ohranjanja šeg ter navad s folklorno dejavnostjo. Poleg tega pa ves čas v društvo vnašamo tudi svežino. Za to poskrbijo naše navihane mlajše skupine in tudi mentorji, ki ne žalujemo za starim, temveč iščemo nove poti in kljub izzivom stremimo z radovednostjo naprej v svetlejšo prihodnost.

Člani KD Dobrava Naklo smo v zadnjem času močno občutili vrzel v gledališki dejavnosti in v tem našli spodbudo, da smo

jo po svojih močeh zapolnili. Vsakoletno Miklavževo igrico (letos je zaradi izrednih razmer neizvedljiva) je prevzela folklorna mladina, nam pa je dogajanje odprlo oči in dalo zagona za razširitev delovanja društva na nova področja.

Opazili smo pomanjkanje kadra, ki bi povezoval (naše) prireditve. Tako se zdaj skupina deklet pod imenom Ragle in strokovnim mentorstvom Tereze Gosar uči te vrline. Dekleta se počasi srečujejo z različnimi besedili in se učijo, kako se skozi njih preglodati in jih doživeto predati poslušalcem. Dober govorec namreč potrebuje ogromno vaje, veselja, poguma in dobrih nasvetov, da se izoblikuje v moderatorja.

Vse več mladih se ukvarja s fotografijo. Na njihovih fotoaparatih nastajajo čudovite stvaritve, ampak jih večina na žalost ne doseže širše publike. Začetno navdušenje večkrat tudi hitro usahne, saj mladi fotografi ne najdejo novih izzivov. Te si veliko lažje zastavijo, če svoje navdušenje lahko delijo z vrstniki, se med seboj spodbujajo in se drug od drugega učijo. Poleg tega je svojevrsten izziv tudi postavitev razstave. Povsem drugače je, če svoje fotografije pokažejo le prijateljem na socialnih omrežjih ali če z njimi poskušajo navdihniti širšo populacijo. Takšne razstave so eden izmed naših ciljev in upamo, da bomo z njimi tudi vam odprli oči za lepote, ki nas vsak dan obdajajo.

Počasi se izoblikuje tudi nova sekcija Mladi za mlade. Navdušenje nad plesom se je s folklorne dejavnosti razširilo tudi na druge plese v paru in skupini. Večkrat so se skupaj zapeljali na kakšen plesni dogodek in kmalu ugotovili, da jih izven Ljubljane skoraj ne najdejo. Hkrati se je gostota plesalcev na takšnih dogodkih kar vztrajno večala in odločili so se, da pripravijo ples tudi za mlade iz svoje okolice. Na teh dogodkih želijo plesno kulturo izven klubov predstaviti tudi neveščim plesa z učenjem osnovnih korakov in figur, plesanjem, sproščenim vzdušjem in preprostim navdušenjem. V preteklih dveh letih so tako organizirali že nekaj samostojnih plesnih dogodkov, letos jo jim je nekoliko zagodla korona, a vseeno nestrpno čakajo na priložnost, ko se bodo spet lahko družili ob dobri glasbi, plesu in sproščenemu klepetu.

Ujete trenutke bi rada delila - Fotografija s telefonom ali fotoaparatom?

Aljaž Štilec in Žan Eržen, Kulturno društvo Dobrava Naklo

Aljaž pravi takole: »Sem človek narave. Res veliko svojega časa preživim v naravi, natančneje nekje globoko v osrčju Julijcev, Karavank ali pa Kamniško Savinjskih Alp. Ko tako vsak teden hodim po znanih ali manj znanih poteh z različno družbo, doživim marsikaj. S seboj vedno nosim vsaj eno napravo za snemanje fotografij, v večini primerov samo telefon, kdaj pa tudi fotoaparat. Lahko da ne boste verjeli, ampak danes so kamere na telefonih že tako dovršene, da sploh ni potrebe, da bi poleg mobilnega telefona, ki ga imamo že tako vedno s seboj, nosili še nekaj kilogramski fotoaparat. Potem posneto fotografijo kot bi mignil uredim še v programskem urejevalniku in slika je skoraj popolna. Vsakič, ko tako hodim nekje visoko nad dolinami, ali letim s padalom, pritisnem nekaj fotografij. Se že najdejo lepi, zabavni, osupljivi ali celo strašljivi trenutki, ki jih nato za ponovno podoživljanje delim še z domačimi in s prijatelji. To deljenje fotografij z ostalimi okoli nas, tudi če preko družabnih omrežij, se mi zdi lepo. Seveda ne zato, da bi se hvalil, ampak da z ujetimi trenutki pokažem, kako lepo, razburljivo in živo je lahko življenje. Vzeti si čas, da življenje res živimo in smo eno z naravo. Kljub temu se moramo zavedati, da boljšega fotoaparata, kot so naše oči in možgani, ne bo nikoli, zato je veliko bolj pomembno, da začutimo utrip srca in se predamo lepotam okoli nas. Fotografije so bolj za spotoma; da nam v takih časih, kot so sedaj, ko se moramo večino časa zadrževati doma, dvignejo utrip in se lahko z njihovo pomočjo v mislih vrnemo na vse čudovite kraje ter jih podoživimo.«

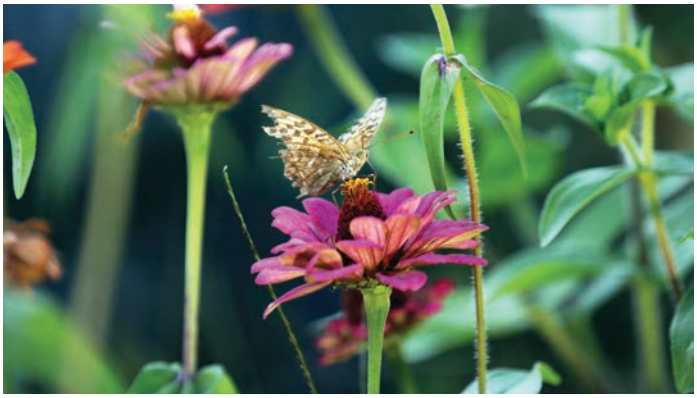
Žan je na drugem bregu, prisega na fotografije s težko opremo. »Fotoaparat je odličen tehničen pripomoček, s katerim ujamem nepozabne trenutke, stvaritve narave, ki jih pogosto spregledamo in pozabljamo, da sploh obstajajo. Dokler nisem začel fotografirati, nisem opazil toliko dragocenosti in lepot v

Letenje in življenje, foto: Aljaž Štilec

Jesenski dar, foto: Aljaž Štilec

Ljubezen do fotkanja, foto: Žan Eržen

naravi. Sončni zahod niti dva dni v letu ni enak, njegove barve, meglice, ptice, čeprav na istem mestu ob enakem času kažejo tako veliko pestrost naravnega bogastva. S fotoaparatom pozabim na čas, pozabim na obveznosti. Tisti ujeti trenutek, ko mi uspe to shraniti na kartico in mogoče celo enkrat deliti z vami, občutim nekaj, za kar mislim, da je sreča, veselje … to so čista čustva. Včasih tudi jeza, žalost in občutek neuspeha, ko sem prepočasen ali se zavem, koliko je še tega, česar še ne znam. Ujeti strelo, slikati Mars ali Luno, ujeti resnično nasmejano sestro, to ni enostavno, a je dober izziv za mladega fotografa.«

Aljaž in Žan upava, da vas bova lahko čim prej povabila na razstavo naših fotografij.

Ujete trenutke bi delila, Foto: Žan Eržen

Pet let Rotary kluba Tržič Naklo

Jožef Perne, Rotary klub Tržič Naklo

Rotarijstvo je gibanje, ki temelji na prijateljstvu, solidarnosti in dobrodelnosti. Združuje dobromisleče ljudi, predane humanitarnosti in prijateljstvu, ki se ne ozirajo na socialno, versko, politično ali kakšno drugo pripadnost, so pa kot prostovoljci pripravljeni delovati v korist skupnosti.

Rotarijci se zavedamo, da upoštevanje in spoštovanje pravičnosti ni dovolj. Spoštovanje vladavine prava je nujen, ne pa zadosten pogoj za prijazno, sočutno, čutečo in prijateljsko okolje.

Člani kluba 2015/2016

Za boljšo in v bodočnost usmerjeno družbo potrebujemo pri naših medsebojnih odnosih nekaj več. Rotarijci prisegamo na PRIJATELJSTVO. Pri našem delovanju se vedno vprašamo tudi:

1. Ali je prav?
2. Ali je pošteno do vseh vpletenih?
3. Ali bo krepilo prijateljstvo in pripravljenost na nesebično delovanje?
4. Ali bo koristilo vsem udeleženim?

Na pozitivnih odgovorih na ta vprašanja temelji rotarijstvo.

Druženje prijateljev pa ni samo sebi namen. Člani Rotary kluba smo prijatelji, ki se odzivajo na izzive okolja in ki uveljavljajo ideal nesebične pomoči. Cilj našega druženja je tudi ali predvsem DOBRODELNOST. V obeh občinah smo postali prepoznavni zaradi širine naših aktivnosti s ciljem pomagati in delati dobro za skupnost.

Naš najodmevnejši projekt je DAN ZA ŽIVLJENJE, kjer opremljamo obe občini z avtomatskimi defibrilatorji in izvajamo tečaj prve pomoči ob zastoju srca. V petih letih smo izvedli 16 dogodkov, tečajev in namestili prav toliko defibrilatorjev. Sodelujemo s Prostovoljnimi gasilskimi društvi, Krajevnimi skupnostmi, Rdečim križem, Planinskim društvom, pri financah pa nam veliko pomaga Zavarovalnica Triglav, pri kateri kandidiramo za preventivna sredstva.

V uresničevanju rotarijskega poslanstva prirejamo vsako leto dobrodelno prireditev s plesom. Zgodi se v času poletnega solsticija, v času kresne noči, zato smo jo naslovili PLES KRESNE NOČI. Poleg plesa, ki je lahko le izgovor, je v ospredju dogodka druženje, prijateljevanje in navezava novih stikov, predvsem pa dobrodelnost. Izkupiček vstopnine in srečelova namenimo za socialni program kluba. Peljemo otroke na Debeli rtič, pomagamo postaviti dvigalo, podpremo odpravo zdravnikov na Madagaskar, pomagamo gorenjskemu društvu Hospic, financiramo projekt Dan za življenje in še bi lahko naštevali.

Eden od že kar tradicionalnih projektov kluba je vsakoletno MIKLAVŽEVANJE v Domovih starejših občanov Tržič in Naklo. Akcijo izvedemo s sodelovanjem osebja obeh domov v prvem tednu decembra kot delavnico na temo priprave božičnih šopkov ali aranžmajev. Ob tej priložnosti pripravimo tudi obdaritev stanovalcev, v ospredju pa je medgeneracijsko druženje, vedno pa pride tudi Miklavž.

SOCIALNI PROJEKTI so vsekakor v ospredju naše dobrodelnosti. Skušamo živeti s krajani in se odzvati na stiske, nesreče in krivice, ki se vsak dan dogajajo. Že trikrat smo pomagali družinam ob požarih, odzvali smo se na stiske ob povodnji jeseni leta 2018 v Tržiču, pomagali smo pri postavitvi dvigala, omogočamo letovanje otrokom s posebnimi potrebami v sklopu Rotary handi-camp, sofinanciramo letovanje za starostnike, podpremo medicinsko odpravo na Madagaskar in še bi lahko naštevali. Pomagamo pa tudi s štipendijami perspektivnim mladim ljudem za šolanje doma in v tujini ter pri nakupu inštrumentov.

Ne pozabljamo niti na KULTURO, spomenik Ivani Kobilca v Podbrezjah in spominska plošča Bohuslavu Lavička v Tržiču sta bila deležna naših donacij. Pri pripravi kulturnih dogodkov in literarnih večerov sodelujemo z Muzejem Tržič, Knjižnico Toneta Pretnarja Tržič in Kulturnim društvom Tabor Podbrezje. Spomnili smo se rotarijca in olimpijca Leona Štuklja, pisateljice Mimi Malenšek in dražili Podbreško potico. Sodelovanje z Muzejem Tržič in Lions klubom Bled pa vsako leto prinese dobrodelno dražbo slaščic v predbožičnem času.

Naša druženja popestrimo s ŠPORTNIMI SREČANJI, na programu je kolesarjenje, pohodi, zimsko sankanje … Vedno so zanimive tudi IZOBRAŽEVALNE VSEBINE, bodisi s področja rotarijstva ali kaj drugega. Povabimo zanimive ljudi, vsako leto pa je živahno tudi na Dnevu odprtih vrat. Lotili smo se ekoloških problemov in opozorili na prisotnosti azbesta v našem okolju ter prekomerne uporabe plastike.

Klub ima tudi podmladek v ROTARACT KLUBU TRŽIČ NAKLO. Sodelujejo pri projektih kluba in organizirajo samostojne dobrodelne akcije. Tudi tu je v ospredju poleg dobrodelnosti druženje članov.

Bistvo rotarijstva je druženje in dobrodelnost. V tem letu nam je korona virus dodobra prekrižal načrte. Prepoved druženja nas je, rotarijske prijatelje, postavila pred nove izzive. Morali smo se prilagoditi, sestanki potekajo preko spleta, Miklavževanje smo prilagodili razmeram v obeh domovih, ples Kresne noči smo prestavili na pomlad 2021, tudi dobrodelna dražba slaščic bo letos drugačna. Bila pa je to tudi priložnost: šolam smo donirali računalnike, tudi kolesarili smo v pogojih korona omejitev. Mnogo naših donatorjev se je znašlo v težkem finančnem položaju, vsako dobrodelno akcijo moramo zato dvakrat pretehtati. Kjub temu smo pomagali Bolnišnici Jesenice pri nakupu termo kamere, Ambulanti Tržič z nakupom dveh pulznih oksimetrov in Domu Petra Uzarja s hitrimi covid testi. Glavni finančni vir ostaja naša mesečna članarina.

Vseh naštetih aktivnosti, pobud in projektov ne bi bilo brez velikega angažiranja članstva. Vsak vedno prispeva po svojih močeh, zato nismo posebej navajali imen članov, ki prevzamejo posamezno aktivnost. Kljub temu pa je prav, da poimensko navedemo predsednike in sekretarje, ki so vodili klub v teh letih. Izvoljeni so za eno rotarijsko leto, ki traja od julija do junija naslednje leto. Najbolj so odgovorni za delovanje kluba in realizacijo programa. Prva predsednica, izvoljena leta 2015, je bila Tatjana Peharc, sekretar pa Anton Kavčič, drugo leto je predsedstvo prevzela Janka Planinc, sekretar je bil Jožef Perne, tretja predsednica je bila Mariana Rebernik, sekretar pa Borut Pegan Žvokelj, četrto leto je bila predsednica Majda Bitenc Menart, tajnik pa Slavko Vidic, peto leto, ki zajema obdobje 2019–2020, je bil predsednik Jožef Perne, tajnica pa Erna Mokorel. Aktualni predsednik je Anton Kavčič, tajnica pa Eva Remškar. Najbolj zaslužen za ustanovitev je boter kluba Branko Bandelj, v rotarijsko družino nas je sprejel takratni guverner Anton Končnik. Dva člana, Tatjana Peharc in Marjan Mali, sta letos prejela prestižno priznanje »PAUL HARRIS FELLOW«, poimenovano po ustanovitelju rotarijstva.

Članstvo v klubu se je v teh letih tudi nekoliko spreminjalo, nekateri člani so odšli, prišli so novi. Klub je vseskozi odprt za nove člane, ki prisegajo na prijateljstvo in dobrodelnost ter so pripravljeni slediti rotarijskim načelom.

Od slavnostne ustanovitve kluba 6. junija 2015, ki je potekala v Kulturnem domu v Naklem, ko se je, citiram iz vabila: »… ZBRALA ODLOČNA, OPTIMIZMA POLNA SKUPINA LJUDI, PRIPRAVLJENA SLEDITI ROTARIJSKIM NAČELOM Z NAMENOM DELATI DOBRO,« se je zgodilo veliko dobrega in lepega. Vse v duhu našega slogana: »ZA DOBRO VSEH«.

Člani kluba 2019/2020

Covid-19 nam jo je pošteno zagodel

Metka Bartol, Kinološko društvo Naklo

Že spomladi nam je pandemija otežila izvajanje tečajev v pasji šoli, a smo potem čez poletje, ko so se odprle občinske meje, nekako uspeli nadoknaditi zamujeno. Tečaji so se uspešno končali, tudi izpite so tečajniki zaključili na visoki ravni, tako kot vedno.

Jeseni smo se bližali v strahu, da se bo ponovila spomladanska situacija, čeprav smo do zadnjega upali, da se bomo nekako rešili iz objema tega strahotnega virusa. A naše želje, in najbrž želje tudi vseh drugih, se niso uresničile. Tečaje smo spet morali prekiniti in, kot vse kaže, bomo z njimi lahko nadaljevali šele naslednje leto.

Kot ste lahko prebrali v oktobrski številki občinskega glasila, smo letos praznovali tudi častitljivo 40-letnico delovanja društva. Seveda smo jo želeli praznovati, kot se za tako obletnico spodobi, povabiti vse nekdanje in sedanje aktivne člane ter pokramljati med seboj, se poveseliti in spomniti, kako je bilo včasih, ne nazadnje pa tudi o tem, kaj vse smo v tem času naredili, saj tega ni bilo malo – in na vse to smo lahko ponosni. Tudi ti načrti so nam padli v vodo, ni pa nam koronavirus mogel preprečiti izdaje biltena, v katerem smo vse to zajeli in tako hranili za čas, ko bodo o tem prebirali naši nasledniki.

Še naprej se bomo trudili izobraževati ljudi in pse o skupnem sobivanju in spoštovanju ter širiti kinološko kulturo ne samo med našimi člani, pač pa med vsemi občani Občine Naklo. Z enako skrbnostjo tudi urejamo naš poligon, ki vsem mimoidočim sploh v poletnem času z vrha nadvoza ponuja prelep pogled na vedno skrbno pokošeno in urejeno zelenico.

Za vse tiste lastnike in ljubitelje pasjih štirinožcev, ki so še vedno v skrbeh, ali za covidom-19 lahko zbolijo tudi psi oz. ali se lahko prenaša s človeka na psa in obratno, pa znanstvenica Hielm-Björkmanova s helsinške univerze odgovarja, da psi nimajo receptorjev, na podlagi katerih bi se razvila bolezen, so kvečjemu asimptomatski. Tudi Svetovna organizacija za zdravje živali pravi, da so psi zelo slabo dovzetni za okužbo z novim koronavirusom, da ti ne kažejo znakov okužbe (čeprav so menda zasledili tudi znake te bolezni pri nekaj živalih) in da se med psi okužba ne prenaša.

Naklanska kulinarika lahko privablja nove goste

Naklanske dobrote so pikantne!

Alojzija Murn, Nuša Konc, Marjanca Črnilec in Janez Markič.

Kulturno umetniško društvo LIK Naklo se na vseh področjih svojega delovanja trudi, da bi se jasneje in konkretneje oblikovala prepoznanost kraja Naklo (sloves, ugled ali image). Vsi poznamo ljudsko pripoved o cesarju Francu Jožefu, ki naj bi prav v Naklem poskusil okusno domačo klobaso in jo poimenoval Kranjska klobasa. Slavna zgodba kar sama kliče k jedem, povezanim s to zgodbo in po možnosti s kranjsko klobaso. In te jedi naj bi imele eno skupno značilnost. Kaj bi to lahko bilo? No, Naklo kot star kraj ob glavni gorenjski prometni poti z več furmanskimi gostilnami je doživljalo mnoge zanimive zgodbe in vmes so seveda tudi kakšne pikantne. Zagotovo vsakdo pozna kakšno. Pa naj bo torej pikantnost skupna značilnost naklanskih jedi. Naj bo ta značilnost upodobljena v obliki dodanega čilija, ki je ne samo okusna, ampak tudi zelo zdrava začimba, ki jo danes ceni vse več ljubiteljev.

Prepoznavnost kraja mora slediti kaki posebnosti kraja in to je možno uresničevati na več različnih področjih. Za Naklo je kulinarično področje prav zaradi omenjene slavne ljudske pripovedi prvo področje, ki kar kliče po akciji. In po vključitvi v občinsko turistično in kulturno strategijo. V stilu pregovora »Dejanja govorijo glasneje kot le besede« nismo čakali križemrok, temveč smo takoj poskusili z nekaj jedmi, katere Društvo LIK običajno postreže na otvoritvah razstav v Pavlinovi galeriji in jim s tem po svojih močeh širi prepoznavnost. Z veseljem in ponosno pa jih predstavi tudi na dogodkih izven naše občine in s tem prispeva k določnejši prepoznavnosti Nakla.

Začelo se je z Naklansko potico, ki je bila kot prva potica v naši občini predstavljena in postrežena že 8. februarja 2017 na Recitalu pri cerkveni lipi v Naklem. To je preprosta, a okusna slana potica z nadevom iz popraženega kislega zelja, čebule, popraženih kolesc kranjske klobase ter dodanim sesekljanim čilijem. Že naslednji mesec je o tej potici pisal Gorenjski glas v celostranskem članku »Nakljanci dobili svojo potico«. Potica je bila javno predstavljena in postrežena občanom tudi na občinski praznični prireditvi junija 2017.

Prav tako preprosto, a dobro jed s kranjsko klobaso, je ustvarila Nuša Konc. To je nasitni naklanski klobasni zavitek, narejen iz vlečenega testa z nadevom, katerega glavni sestavini sta kislo zelje in kranjska klobasa, narezana na koščke in tudi temu se poda čili.

Znano je, da so zgodnje jutranje zajtrke cesarja Franca Jožefa vedno spremljale tudi kajzerice. In h kranjski klobasi se tudi te odlično podajo. Marjanca Črnilec jih zna izdelati po starem receptu za kvašeno testo iz moke (tip 700 ali 500) z malo mleka, masla in malo sladkorja in jih oblikovati na star način s prepogibanjem.

Lansko jesen je Društvo LIK po zaslugi Nuše Konc izvedelo, da se v Podbrezjah pripravlja na temo lokalne kulinarike snemanje in oddajanje v živo za TV oddajo Dobro jutro. Ker znamo naklanske jedi predstaviti na zanimiv način v kostumih in v duhu znamenite pripovedi o cesarju in klobasi, je TV Slovenija želela in predlagala, da nastopimo tudi mi iz našega društva. Prav zato je naši prizadevni ekipi uspelo, da so bile v oddaji prikazane tudi naklanske jedi. V našem nastopu pred kamero pa je bila v povezavi s pripovedjo o cesarjevem obisku v Naklem še posebej predstavljena naklanska potica.

Letos je Društvo LIK Naklo na občinski praznični prireditvi 27. junija sodelovalo s svojim novim odrskim skečem Cesar in kranjska klobasa kot privlačnim in bistvenim delom prireditve. Za podkrepitev zgodbe skeča z lažnim cesarjem in ker se seveda vse vrti okoli kranjske klobase, smo tokrat letošnjo stojnico z naklanskimi jedmi postavili prav poleg vhoda v šotor in so tako obiskovalci lahko videli jedi in jih tudi poskusili.

Sredi avgusta smo se udeležili dobro obiskane turistične in kulturno obarvane prireditve, ki jo je vodila Marija Merljak v Bohinju. Oblečeni v kostume smo tako na stojnici kot pred mikrofonom predstavili naklanske jedi – od potice, zavitka, kajzeric, žepkov do kruha.

Pogrinjek s kranjsko klobaso, ročno oblikovanimi kajzericami in naklanskim klobasnim zavitkom. Foto: V. Šmid

Naklanske dobrote so bile nazadnje predstavljene 15. avgusta v Bohinju. Foto A.Murn

Društvo LIK Naklo sodeluje tudi s Čebelarskim društvom Naklo že od prve likovne razstave o čebelah na prvi Svetovni dan čebel. Lani se je rodila ideja o pecivu, ki bi vsebovalo kranjsko klobaso in med. Malo nenavadna kombinacija, ampak zakaj pa ne. Nastali so žepki iz listnatega testa s polnilom iz posebnega pikantnega sladko-kislega čebulnega chutneyja (džema) z dodanimi popraženimi koščki kranjske klobase. Čebulni chutney lahko naredimo doma iz sestavin lokalnih naklanskih pridelovalcev – sesekljane rdeče čebule, jabolčnega kisa, masla, medu, cimeta in čilija. Še vroč chutney lahko tudi polnimo v majhne kozarčke in ga uporabimo čez čas, ko želimo hitro nekaj speči iz listnatega testa (morda za letošnje novoletne praznike). To pecivo smo prvič predstavili oktobra lani na tržnici v BTC Ljubljana in bilo je izjemno pohvaljeno tako s strain obiskovalcev naše stojnice, kot s strain gospe Marije Merljak.

Decembra lani je bila v Naklem maša za čebelarje. Po maši je bila pred cekvijo pogostitev, na kateri je Marjanca ljudem ponudila naklanske žepke in poudarila, da so dobri tudi zaradi dobrega medu. Letos pa smo se odzvali na povabilo Čebelarskega društva Naklo na postanek pohodnikov dobrodelne akcije ČZS pred Biotehniškim centrom Naklo. Poleg našega župana Ivana Megliča je prišel tja tudi kranjski župan Matjaž Rakovec. Biotehniški center je poskrbel za njihov zajtrk, mi pa smo dodali naklanske žepke s klobaso in medom, medeno pecivo in pogačo v obliki velike čebele. Seveda pomembnemu gostu nismo pozabili poudariti, da je pripoved o cesarju in kranjski klobasi povezana s krajem Naklo.

Za konec bi morda veljalo omeniti misel iz članka v Slovenskih novicah: »Kulinarika je pogosto razlog, zaradi katerega se turisti odločijo obiskati neki kraj.« To je vodina misel, ki je bila 19. oktobra 2018 poudarjena v članku Slovenskih Novic z naslovom Turistom na Gorenjskem dišijo zgodbe in podnaslovom Na Bledu niso doma le kremšnite, tam postaja vse bolj znana tudi posmodulja; v Kranjski Gori kulinarična pot in večerja treh dežel, v Naklem diši po naklanski potici.

Trije dogodki 15. Taborskih dnevov pod okriljem DEKD

Kulturno društvo Tabor Podbrezje

Dogodki v treh zaporednih dneh, 2., 3. in 4. oktobra 2020, so dodobra zaznamovali 15. Taborske dneve. Začeli smo jih v petek z otvoritvijo fotografske razstave natečaja, ko so štirje študentje Akademije za likovno umetnosti in oblikovanje oblikovali 15 predlogov kipa, spominskega obeležja kiparja in rezbarja Petra Živobskega, ki je imel konec 18. stoletja v Podbrezjah kiparsko delavnico, od koder je opremljal cerkve daleč naokoli od Blejskega otoka do Krope, Kovorja, Cerkelj, Škofje Loke, Besnice itd. Z odkritjem kipa umetniku, katerega dela strokovnjaki uvrščajo v sam vrh gorenjskega baročnega kiparstva, smo 15. Taborske dneve v Spominskem parku znamenitih Podbrežanov v nedeljo zaključili, vmes pa v soboto v Kulturnem domu na pot pospremili najnovejšo monografijo Podbreška znamenja vere in kulture.

Fotografska razstava kipov v glini

Dragica Perne, Kulturno društvo Tabor Podbrezje

Otvoritveni dogodek 15. Taborskih dnevov pod okriljem Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) je bil odprtje fotografske razstave natečaja za izbor biste kiparja in rezbarja Petra Živobskega, ki so jih izdelali študenti ALUO, preden smo izbrali tistega, ki že stoji v Spominskem parku znamenitih Podbrežanov. Tako lahko rečemo, da smo sledili letošnjemu naslovu DEKD: SPOZNAJ? VARUJ! OHRANI.

V kulturnem delu dogodka sta nagovor vodje projekta Jožefa Perneta glasbeno popestrila pianist in vokalist Jan Golub, spremljal pa ga je kitarist Anže Mohorič. Profesor Počivavšek je nato spregovoril o delu z obetavnimi študenti na akademiji. Ti so bili: Denis Vučko, Nina Tovornik, Denis Dražetić in Matej Strojan, ki so oblikovali več predlogov kipa, in si vsi zaslužili pozornost na razstavi. Izvedeli smo, kako so potekale priprave, koliko časa se potrebuje za izdelavo in na koncu osvetlil še delo livarja. Kako sta se svojega dela lotila in kaj sta želela s kipom sporočiti, sta nam pripovedovala dva študenta, nagrajeni Denis Vučko in Denis Dražetič, ki je iz gline za prvi izbor izdelal kar pet kipov. Z nami je bil tudi profesor in kipar Metod Frlic, s katerim smo najprej vzpostavili stik na akademiji. Veseli smo bili obiska Nine Lilik Kavčič, prevajalke na poljskem veleposlaništvu, ki je naše delo spremljala že pri Marzeni Ewi Krajewski, ki se je od veleposlaniške funkcije poslovila v letu 2015.

Za popestritev razstave smo izdelali tudi tri mape z vsemi fotografijami kipov in eno poklonili profesorju Počivavšku v zahvalo za odlično sodelovanje s celotno ekipo v Ljubljani. Fotografije smo posneli na akademiji ob predzadnjem izboru kipov že 27. februarja.

Študentom smo razdelili tudi novo monografijo Podbreška znamenja vere in kulture, ki prav tako sledi letošnjemu DEKD naslovu. Ker je bil dogodek pripravljen in izveden že v času poostrenih korona ukrepov, smo se v petek, 2. oktobra, že natančno držali priporočil, kar je pomenilo popis prisotnih, ohranjanje primerne razdalje, razkuževanje rok in seveda nošenje mask.

Spominska fotografija ob zaključku razstave: Joc in Daca Perne, prof. Matjaž Počivavšek, Denis Vučko, prof. Metod Frlic in Denis Dražetič.

Razstava fotografij kipov v glini za kiparja Petra Živobskega v Pirčevi dvorani na Taboru.

Odkritje spominskega obeležja poznobaročnemu kiparju Petru Živobskem

Kulturno društvo Tabor Podbrezje

S slavnostnim odkritjem obeležja kiparja Petra Živobskega smo v Spominskem parku znamenitih Podbrežanov ob župnijski cerkvi sv. Jakoba v nedeljo, 4. oktobra 2020, ob 15.00 sklenili 15. Taborske dneve.

Ko se je prve oktobrske dni in celo dotično nedeljsko dopoldne zlivalo z neba in smo zato postavili dva nepremočljiva paviljona – enega za aparature **tonskega mojstra Damirja Rapiča** in drugega za slavnostne govornike – smo še vedno upali na čudež. Dobre pol ure pred začetkom je nehalo deževati. Hiteli smo postavljati stole in gledali v nebo, če bo zdržalo. A očitno imamo pri Nebeščanih prijatelje. Vse naokoli polno oblakov, pri nas pa se je sončna svetloba zlila prek prizorišča. Sprejeli smo tri visoke goste in točno začeli s programom.

Po obeh odigranih himnah, slovenski in poljski, sta program **odlično povezala Sara Kidan in Štefan Grašič.** Igrani del, ki je povezal štiri igralce, ki imajo spomenike v Spominskem parku, pa je z besedami **pospremil Marko Kavčič. Vodja projekta 15. Taborskih dnevov Jožef Perne** je pozdravil vse visoke goste in navedel štiri razloge, zakaj je kipar Živobski znameniti Podbrežan. Sledil je **nagovor predsednice Kulturnega društva Tabor Dace Perne,** ki se je v času sprehodila skozi vsa dogajanja, ki so bila zadnjih sedem let posvečena Živobskemu. **Župan Ivan Meglič** je segel v slovensko-poljsko zgodovino in se dotaknil 20 let trajajočega prijateljstva s poljskim Nakłom nad Notecia ter ustvarjalcem dogodka čestital ob tako slovesnem zaključku. Slavnostni govornik, **predsednik Državnega sveta Republike Slovenije Alojz Kovšca** je dejal, da so zgodovinske okoliščine v preteklosti povzročile številne migracije kulturnih in umetniških velikanov različnega stanu in rodu po vsem svetu, tudi mladega Živobskega. Podbrezje so ga sprejele. Šlo je za jasno izrekanje spoštovanja in priznavanje talentov. Tega je danes premalo, je povzel slavnostni govornik.

Spominska fotografija ob odkritem kipu s škofom dr. Antonom Jamnikom, mladim kiparjem in poljskim veleposlanikom.

Del nastopajočih in obiskovalcev ob slovenski in poljski himni z maskami in varnostno razdaljo.

Nagovor župana Ivana Megliča sta pospremila voditelja Sara Kidan in Štefan Grašič.

Kip sta odkrila Daca Perne in dr. Krzysztof Jan Olendzki.

V glasbenem predahu smo uživali ob dveh zapetih pesmih v izvedbi odličnega **pevskega zbora Dupljanke** pod vodstvom Katje Klančnik Jelenc. **Sledila je igralska skupina s štirimi slikami ob kipih in oživila Karla Mauserja (Ivan Bolka), Mimi Malenšek (Tina Primožič), Ivano Kobilca (Dominika Jeglič) in Petera Živobskega (Luka Perne).** Tik pred odkritjem kipa nas je z nagovorom v slovenskem jeziku **presenetil veleposlanik Republike Poljske v Sloveniji dr. Krzysztof Jan Olendzki**, ki je govor zaključil v angleščini. Kip sta nato odkrila skupaj s predsednico Kulturnega društva Tabor Podbrezje Daco Perne. Blagoslov spomenika sta opravila **župnik Miha Lavrinec in škof msgr. dr. Anton Jamnik.** Njegov slikovit govor, ki ni mogel mimo začudenja ob nenadni spremembi oblakov nad nami, se je zapisal v vsako srce. Z instrumentalno glasbo nas je očarala **mlada violinistka Hana Šaus,** ki je zaigrala mazurko Obertass poljskega skladatelja Henryka Wieniawskega. O kreaciji kipa je **spregovoril prof. Matjaž Počivalšek,** ki ga je na koncu dopolnil še prof. Metod Frlic ter predstavil še avtorja kipa, **mladega kiparja Denisa Vučka.** Z nami je bila tudi dekanja ALUO dr. Lucija Močnik Ramovš, ki ni skrivala zadovoljstva ob dogodku.

Svoje delo so z urejanjem prometa in varovanjem na vhodih (kjer so popisali vse obiskovalce in opozarjali na nošenje mask in razkuževanje rok), **tako kot že dan prej, odlično opravili naši gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Podbrezje, ki se jim iskreno zahvaljujemo.** Za zaključek smo povabili obiskovalce k nakupu monografije Podbreška znamenja vere in kulture skupaj z lično zavitimi koščki Podbreške potice. Gosti so se po ogledu cerkve in kiparjevih del ob informacijskih tablah napotili na krajše druženje v Kulturni dom, kjer smo jih skromno pogostili. **Podbreška potica s certifikatom pa je šla v Državni zbor, na Poljsko veleposlaništvo in na Ljubljansko škofijo.**

Ob zaključku tega prelepega dogodka, ko se ni prav nič zapletlo, bi lahko citirali Mimi Malenšek, ki je rekla nekako takole: »Ko se združita fizično delo in umski napori, pridejo angeli in delo dokončajo.«

Slavnostni govornik je bil predsednik DS RS Alojz Kovšca.

Luka Perne kot Peter Živobski je del teksta odigral v poljskem jeziku.

Mlada violinistka Hana Šavs je ogrela srca in dlani poslušalcev.

BREZA
d.o.o.
Trgovina
z gradbenim,
repromaterialom in storitve
Podbrezje 109, 4202 Naklo
tel.: 04/532 51 00
Srečno 2021!
Odprto: 7.00-17.00
sobota 7.00-13.00

Literarni večer ob izidu tretje monografije

Kulturno društvo Tabor Podbrezje

Ko se začnemo spominjati svojih korenin, vstopimo v svetišče spomina. Tam najdemo dediščino, ki je dota prihodnosti. Obe pa sta temeljni vrednoti, ki pripadata lokalnemu prebivalstvu, ki je na literarnem večeru dobilo v roke dokument – monografijo, ki nosi ime Podbreška znamenja vere in kulture.

V Kulturnem domu v Podbrezjah smo se zbrali v skladu z vsemi predpisi, ki so določeni za zajezitev okužb s korona virusom in nismo prekoračili dovoljenega števila obiskovalcev. Hkrati smo si zaželeli, da bi se med nami čutila bližina, navkljub zapovedani razdalji, da bi se čutil nasmeh, čeprav skrit pod masko. Verjetno je k temu že v uvodu pripomogel povezovalec večera Tone Strlič, ki je kot knjižničar dejal, da še ni imel v rokah tako lepe knjige, kot je »nocojšnja, ki jo predstavljamo in ji želimo uspešno pot med bralce«. Z nami je bila poleg župana Ivana Megliča, ki ne pozablja na kulturo, tokrat prvič koordinatorica Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) Nataša Gorenc. Posebej smo se spomnili vseh, ki so pripomogli, da je knjiga videti tako kot je. V prvi vrsti je to oblikovalka Eva Remškar, ki je oblikovala že prvi dve monografiji, eno posvečeno slikarki, drugo pisateljici in zdaj tretjo – bi lahko rekli – podbreški dediščini. »Najine so bila nočne izmene, ko sva imeli mir in se uskladili za ustvarjalno delo,« je povedala avtorica monografije Daca Perne. »Ponosna in hvaležna sem, da sem bila lahko del te zadnje zgodbe, da sem lahko oblikovala nekakšno trilogijo,« pa je čisto ob koncu dodala še oblikovalka Eva Remškar.

Za glasbeni del prireditve je poskrbel trio, ki so ga za to priložnost sestavili Cilka Vidmar, Gregor Mohorič in Andraž Aljančič. Izvedli so Praprotnikovo pesem z naslovom V dolinci prijetni je ljubi moj dom. Ob tem je avtor mislil na Podbrezje. Z drugo glasbeno točko pa sta z odlično izvedbo presenetila zakonca Klančnik, Zdravka in Brane, s pesmijo Cerkev taborska, avtorja Milana Debeljaka in hčerke Mojce.

Koordinatorica DEKD za Slovenijo Nataša Gorenc je v svojem nagovoru povedala, da sta Daca in Joc Perne svetel zgled na področju ljubiteljske kulture, saj njuno predano delo preko Taborskih dnevov spremlja že 15 let.

Da je bila monografija slikoviteje predstavljena, je poskrbela slikovna projekcija, ki jo je pripravil Jožef Perne. Dušica Kunaver je bila z nami preko spleta in je med drugim povedala: »Z velikim spoštovanjem in občudovanjem sprejemamo to knjigo, kjer je zbranih stotine umetnin in zgodb, ki so zrasle na tleh ene same vasi. Premore umetnine šolanih in nešolanih umetnikov, katerih število je prav osupljivo.«

Namesto klasične pogostitve so obiskovalci dogodka odnesli domov košček Podbreške potice v lično zaviti embalaži, za katere so poskrbele naše predane mojstrice. Še prej pa so lahko po promocijski ceni kupili monografijo in si za darilo izbrali svečko s taborskim motivom ali knjižico o Petru Živobskem, ki je odkritje svojega kipa doživel naslednji dan.

Daca Perne s pozdravnim nagovorom, za mizo sedita oblikovalka Eva Remškar in povezovalec večera Tone Strlič

Obiskovalci na literarnem večeru so kljub maskam in zapovedanim razdaljam občutili bližino.

Obiskovalci v dvorani, tako kot so zahtevali korona ukrepi.

Spominska fotografija z literanega večera- D-L Koordinatorica slov. DEKD Nataša Gorenc, oblikovalka Eva Remškar, avtorica Daca Perne s soprogom.

Podbreška znamenja vere in kulture

Metka Pretnar, Kulturno društvo Tabor

Po monografiji Ivane Kobilce in Mimi Malenšek smo v Podbrezjah dobili še eno izjemno monografijo Podbreška znamenja vere in kulture, pod katero se je podpisala Dragica Perne. V njej so zgodovina, dediščina, legende, čudovite fotografije in ljudje, ki so zapustili doto nam in zanamcem. Še vedno se namreč najdejo taki, ki ves prosti čas žrtvujejo za nas, ki se premalo zavedamo bogastva in pomena izvorne kulture za naš in prihodnje rodove. Pod okriljem Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) z letošnjo temo SPOZNAJ, VARUJ, OHRANI monografija Podbreška znamenja vere in kulture ustreza vsem trem zapovedim, saj iz preteklosti ponuja roko v sedanjost.

Monografija z več kot 150 stranmi in preko 500 fotografijami bogato in vsebinsko predstavlja podbreški prostor – ogromna zakladnica sakralnih umetnin, od cerkve Marija sedem žalosti, kapelic križevega pota na Taboru, Taborske kapele do župnijske cerkve Sv. Jakoba, kapelic in križev. V obeh cerkvah in kapeli so znameniti umetniki kot so Ivana Kobilca, Matija Bradaška in Peter Živobski pustili svojo sled.

Tu so še zgodbe izjemnih osebnosti, predstavljenih je deset znamenitih Podbrežanov, ki so del svojega življenja preživeli tu, ustvarjali in ponesli ime naše vasi v svet. Kulturno društvo Tabor je ob cerkvi Sv. Jakoba postavilo Spominski park znamenitih Podbrežanov, in sicer spomenike Francu Pircu, Mimi Malenšek, Ivani Kobilci in Petru Živobskemu. V parku je še prostor tudi za druge znamenite Podbrežane ob kakšni okrogli obletnici rojstva ali smrti.

Kot pravi publicistka in zbirateljica ljudskega izročila Dušica Kunaver »Podbrezje – nenavadna vas! Je še kje na svetu kraj, ki bi na tako majhnem prostoru, kot so Podbrezje, imel toliko umetnin in kjer bi našli vaščanko, ki bi vse te umetnine raziskala, opisala, našla podatke, podrobnosti, letnice in vse to opisala v knjigi."

V knjigi je predstavljena tudi sedaj že zelo znana Podbreška potica. Barbara Pogačnik je osvežila star recept za tako imenovano »krhlovo potico«. 16 mojstric peke in Jernej Jeglič kot marketinški vodja so začeli ustvarjati edinstven kulturno-turistični kulinarični produkt.

Daca Perne z monografijo Podbreška znamenja vere in kulture

Nad zbranimi teksti avtorice so bedeli štirje lektorji: Zdenka Markelj, Tina Primožič, Tone Strlič in Milan Debeljak. Slikovno gradivo večjih formatov so prispevali fotografi, največkrat zastopan je Mirko Kunšič. Največja količina fotografij je iz arhivov Jožeta Perneta, z dronskimi posnetki Luke Perneta so knjigo polepšale dvostranske fotografije, nekaj tekstovnega gradiva pa je avtorica črpala iz diplomske naloge hčerke mag. Lucije Rakovec. Uvodni del je napisala gospa Berta Golob, največje veselje in pogum za delo je avtorici vlila Dušica Kunaver, prijazno sta se za presojo odzvala še dva umetnostna zgodovinarja, dr. Rajka Bračun Sova in dr. Ferdo Šerbelj ter msgr. Franc Trunkelj iz Cerkvenega razsodišča. Seveda je lepoto knjigi vdahnila izjemna oblikovalka Eva Remškar.

V notranjosti monografije sta dve strani od 152-ih posvečeni Ivani Kobilca.

Tri monografije iste oblikovalke Eve Remškar

Prvo narodno romanje v Lurd

Damijan Janežič

Preden so, konec januarja letos, sredi Naklega, porušili eno zadnjih 'častitljivih stark', je šel raziskovalec življenja in dela dr. Gregorja Voglarja, zbiratelj in proučevalec zaprašenih naklanskih fotografij in družinskih arhivov, Peter Kuhar s fotografskim aparatom posneti njeno notranjost in zunanjost. Pogledal je po kotih in našel še nekaj zanimivih listin. Med njimi je bila tudi knjižica Lurškim romarjem, kažipot ob prvem slovenskem romanju v Lurd, od 11. do 23. maja, v jubilejnem letu, 1908. V njej so bili objavljeni napotki romarjem, opis poti, molitve in pesmi in na koncu dodan spisek romarjev.

Kip lurške Marije v kapelici v Strahinju, Foto: Damijan Janežič

Lurška Gospa

V Lurdu, ki leži v jugozahodnem delu Francije, pod Pireneji, blizu španske meje, se je od februarja do julija 1858 revni, 14-letni Bernardki Soubirous, osemnajstkrat prikazala Devica Marija. Ko je Cerkev leta 1862 priznala nadnaravni značaj teh prikazovanj, je nad votlino ob reki Gavi po Marijinem naročilu začelo rasti svetišče, ki je kmalu postalo cilj množice romarjev z vsega sveta. Privabljal jih je tudi studenec, ki je privrel na dan med desetim Marijinim prikazanjem. Njegova voda je po kemični sestavi enaka vodi drugih studencev v okolici, vendar povzroča čudežna ozdravljenja. Čudežni dogodki v Lurdu so imeli velik odmev tudi med Slovenci. Podoba, navadno porcelanasti kip, Brezmadežne iz Lurda, je na začetku 20. stoletja postala najpogostejša Marijina upodobitev v slovenskih domovih.

Kipce in kipe so proti koncu 19. in v prvi polovici 20. stoletja postavljali v niše na pročelja hiš, v kapelice, kapele in cerkve. Na Slovenskem je najbolj znana božja pot k lurški Materi božji v Brestanici pri Krškem. Tudi v župniji Naklo sta dve kapelici posvečeni lurški Materi božji. Kapelica sredi vasi Naklo je bila postavljena v spomin dobrotnikoma dr. Gregorju Voglarju in župniku Jožefu Kosu, ki sta z denarnim darom podprla prenovo naklanskega vodovoda. Kip lurške Matere božje so vanjo postavili na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Na pobudo Mihe Udirja, po domače Bábča in Mihe Lebna, po domače Lébna, so leta 1904, v bližini Grôfove in Jánezovčove domačije v Strahinju, postavili kapelico posvečeno lurški Materi božji. Pri njej so se poslavljali od umrlih vaščanov. Strahinjci se še spominjajo, da so jim starši in stari starši pripovedovali, da naj bi Miha Leben kip lurške Matere božje kupil v Lurdu.

Naklanci na jubilejnem romanju

Ob zlatem jubileju Marijinih prikazovanj leta 1908 je 600 Slovencev prvič organizirano, z vlakom, romalo v Lurd. Prihajali so iz vsega slovenskega ozemlja, zahodno od Mure, iz Zagreba, Opatije, Trsta in z Dunaja. Med njimi so bili Marija Ažman, po domače Težíčova Marí, trgovka z volnenimi izdelki, obrtnica in posestnica v Naklem, vodja 11. skupine, Mihael Leben, po domače Lében, posestnik v Strahinju, vodja 19. skupine, Jožef Zelnik, župnik v Čemšeniku blizu Trojan, doma na Jakčévi kmetiji na Pivki pri Naklem in Jernej Pavlin, kaplan v Cerknici, doma na Matíjovčovi kmetiji v Malem Naklem.

Romarji na prvem narodnem romanju v Lurdu. Vir: splet

Romarji so se na poti ustavili v več slovečih božjepotnih cerkvah: v Švicarskem Einsiedelnu (pri Mariji v puščavi), v Francoskem Paray-le-Monialu, kjer je sloveča božja pot k presvetemu Srcu Jezusovemu in v Lyonu, kjer so si ogledali stolno cerkev sv. Janeza Krstnika in se z vzpenjačo povzpeli na hrib, kjer stoji cerkev Naše ljube Gospe Fourvierske.

Večina slovenskih romarjev se je leta 1908 prvič podala na pot po Evropi. To je bil zanje dogodek življenja, ki ga niso pozabili do smrti.

Nabožni predmet ali spominek z božje poti: podoba lurške Marije. Zapuščina Marije Ažman, po domače Težíčova Marí iz Naklega, arhiv Petra Kuharja.

Spominska slovesnost v Strahinju

Greta Fister - Štamulak

V organizaciji Združenja borcev (ZB) za vrednote NOB Naklo je 20. septembra 2020 potekala spominska slovesnost v Strahinju ob spomeniku padlim borcem II. bataljona Kokrškega odreda. Spomenik, na katerem so zapisana imena 22 padlih borcev, je postavljen v spomin na dogodke 13. in 14. septembra 1942.

Dan prej, na večer 12. septembra 1942, se je bataljon s Storžiča odpravil v dolino, da bi se v Retnjah pri Križah oskrbel s hrano. Zaradi stiske s časom (ob vračanju z akcije se je pričelo daniti) je komandir čete, domačin Janez Perko, dal povelje, da do večera ostanejo v gozdu, zvečer opravijo še eno akcijo v Dupljah, saj v bližini ni bilo nobene sovražne vojske razen nekaj žandarjev in se nato hitro odpravijo proti Storžiču. Kako so se motili. Že dopoldan 13. septembra so Nemci, bilo jih je okrog 5.000, obkolili obsežen kompleks Udin boršta, kajti izdajalec iz Žiganje vasi jih je obvestil, da se v gozdu zadržuje cel bataljon partizanov. Borcem kljub večkratnim poskusom preboja obroča slednje ni uspelo in sklenili so se bojevati do konca. Od 64 jih je padlo 22, vse druge, razen petih pa so Nemci ujeli, jih odpeljali v begunjske zapore, od koder je bila večin ustreljena v Dragi, nekaj pa jih je umrlo v koncentracijskih taboriščih.

Spominsko slovesnost so z recitacijami in glasbo obogatili otroci Osnovne đole Naklo pod vodstvom mentoric, mešani pevski zbor Dobrava Naklo, recitatorki in slavnostni govorec, popotnik in aktivist za človekove pravice Tomo Križnar, ki je v svojem nagovoru poudaril povezavo med narodnoosvobodilnim bojem in današnjim časom, »kajti tako kot so nam leta 1941 želeli spremeniti identiteto, nas kot narod iztrebiti, se danes, v 21. stoletju dogaja industrijsko iztrebljanje. Kolonialne države so iztrebljale še dolgo po koncu 2. svetovne vojne, do dekolonizacije v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja in žal, se to še vedno dogaja v Afriki, Aziji, Latinski Ameriki ... Še vedno se morajo ljudje boriti za svoj obstoj, svobodo, identiteto. Bitka za preživetje še vedno traja. Padajo vrednote, ki so bile že izbojevane. Zato **ne bodimo tiho, uprimo se!**«

Organizacija ZB za vrednote NOB Naklo se zahvaljuje slavnostnemu govorcu, nastopajočim, udeležencem in Občini Naklo za udeležbo ter pomoč pri izvedbi prireditve in ohranjanju vrednot, pridobljenih med borbo in z zmago nad fašizmom in nacizmom.

Spominska slovesnost v Strahinju

Kdor hitro da, dvakrat da

Jože Mohorič

Rek »kdor hitro da, dvakrat da,« poznamo skoraj vsi in ga velikokrat uporabljamo takrat, ko se nam to zdi najbolj primerno. Prav pri različnih nesrečah, ki lahko doletijo nas osebno, znanca, soseda ali kogarkoli drugega, je predvsem dobrodošla hitra reakcija, točneje pomoč, pa naj bo kakršnakoli. Važno je le, da je predvsem hitra in da tako prepreči nastajanje dodatne škode ali pa vsaj omili težke trenutke ob nesreči.

Za pisanje tega članka sem se odločil zato, ker sem se takoj po nesrečnem dogodku, ki se je zgodil v jutranjih urah 23. septembra 2020 na Cegelnici, aktivno vključil v samo dogajanje in bil priča neverjetnemu odzivu in vsestranski pomoči v prvi vrsti najbližjih sosedov, kasneje pa tudi mnogih drugih občank in občanov. Tega jutra so ognjeni zublji skoraj povsem uničili prijetno domovanje Bodlajevih na Cegelnici in jih praktično porinili na cesto. Da je bila nesreča še toliko težja, govori dejstvo, da hiša ni bila zavarovana in tako je družina v trenutku dobesedno obvisela nad globokim prepadom. Lahko razumemo, kako obupani so bili v tistem trenutku. Danes, po slabih dveh mesecih, lahko upravičeno rečem, da se je takoj po tistem, ko so požrtvovalni gasilci dokončali svoje delo, zgodil en mali čudež in da se je še enkrat več pokazalo, kaj pomeni človeška solidarnost in pomoč. V nekaj urah so bližnji sosedje, prijatelji in znanci opravili temeljito čiščenje pogorišča,

gospodinje so ponudile hrano in pijačo, prišle so prve denarne pomoči in eden bližnjih sosedov je družini ponudil nadomestno bivanje v svoji hiši.

Namenoma danes ne bom poimensko našteval vseh posameznikov, ki ste tako ali drugače nudili svojo pomoč, saj bi bilo tega preveč. Klicu na pomoč se je tako takoj odzvala občinska uprava z županom na čelu. Samo nekaj ur po požaru smo s pomočjo Območnega združenja Rdečega križa Kranj odprli transakcijski račun s pripisom HA POŽAR CEGELNICA, sekretar RK Kranj je o tem takoj obvestil vse aktualne medije. Posamezniki, predvsem različni obrtniki so prav tako ponudili svojo pomoč, tako v delu, kot tudi v materialu. Že naslednji dan in v dnevih, ki so sledili, je potekalo temeljito čiščenje pogorišča, občina je poskrbela za odvoz odpadnega materiala, začele so se prve priprave na delno sanacijo. Kmalu je bil novejši del zgradbe prekrit z novo streho, začela se je rušitev starega dela, ki je bil v požaru popolnoma uničen. Vzporedno s tem pa je stekla akcija zbiranja prostovoljnih prispevkov. Za pomoč sem poprosil ljudi, za katere vem, da imajo zlato srce in tako smo obiskali večino gospodinjstev na Cegelnici, v Naklem, v Podrebru in Strahinju. Nabrala se je zares lepa vsota denarja in po pripovedovanju sekretarja OZ RK Kranj je bila to ena najbolj

ZAHVALA DRUŽINE BODLAJ

V sredo, 23. septembra 2020, se dan ni začel, kot bi si želel. Ostrešje naše hiše je zajel ogenj, sam sem bil že v lsužbi, ženo in sina pa je zbudil nenavaden ropot. Hitro sta ugotovila, da v hiši gori, se iz nje uspela rešiti tern a pomoč poklicala gasilce.

Požar je po bliskovitem odzivu pogasilo okoli 40 gasilcev PGD Naklo, PGD Duplje, PGD Podbrezje ter GARS Kranj. Na pomoč ste nam nemudoma prihiteli sosedje, sovaščani, prijatelji, svojci, člani civilne zaščite Naklo in občani, tako tistega dne, kot tudi pri čiščenju pogorišča, selitvi, nudenju začasnega bivališča, pripravi obrokov ter zbiranju oblačil v prihodnjih dneh.

Kljub hitrim odzivom je bila nastala škoda prevelika in dom ni bil več primeren za bivanje. Sovaščani so nam takoj ponudili začasno bivališče, v novembru pa je sosed Igor Gantar v sodelovanju s podjetjem ADRIA DOM d. o. o. priskrbel mobilno hišico, v kateri bomo lažje dočakali pomlad v nesporedni bližini gradbišča novega doma.

Z izrednim razumevanjem, podpora in pomočjo Občine Naklo pod vodstvom župana gospoda Ivana Megliča ter v sodelovanju z Bojanom Bajžljem, Cestnim podjetjem Kranj in Top Dom Žabnica smo že pričeli z gradbenimi deli. Vse to pa ne bi bilo mogoče brez izrednega odziva na dobrodelno akcijo, ki je stekla v sodelovanju z Območno organizacijo Rdečega križa Kranj in krajevno organizacijo Rdečega križa Naklo – Duplje.

Iskrena hvala gospodu Jožetu Mohoriču za izpeljano akcijo in hvala vsem za vašo srčnost in dobroto. Hvala, ker ste pokazali, da v nesreči ne ostaneš sam.

Družina Bodlaj

uspešnih humanitarnih akcij v zadnjem obdobju. Ves denar, do zadnjega centa bo tako lahko koristila družina Bodlaj in prepričan sem, da jim bo tudi z našo pomočjo uspelo premagati posledice te tragedije. Sredi novembra je družina Bodlaj prvič prespala v novi mobilni hiški, ki jo je ob posredovanju dobrega soseda na vrtu ob pogorišču postavila firma Adria mobile home. Dva meseca po nesreči lahko na priloženi fotografiji vidite, da dela potekajo s polno paro, rastejo novi zidovi in po predvidevanju bo tudi novi del dobil streho še pred novim letom.

Naj na koncu vsem, ki ste tako ali drugače prispevali svoj delček pomoči, izrečem iskreno zahvalo. Kot so mi pripovedovali zbiralci prostovoljnih prispevkov in tudi po lastnih izkušnjah lahko rečem, da praktično ni bilo negativnega odziva in da je večina zares iz srca in iskreno darovala. Ni me strah prihodnosti, seme dobrote ima v naši občini močne korenine in vsem vam, ki vam dobrota ni tuja, iz srca želim, da bi te sadove še dolgo obirali.

Ta svet je lep,
če nekomu nekaj daš.
Ta svet je lep,
če nekoga rad imaš,
če stisneš roko komu,
ki ga kaj boli.
Ta svet je lep, če si človek do ljudi.

(Tone Pavček)

Programi socialne aktivacije

Anja Ivanov, Marina Perković Karadža in Petra Jamar Rozman

Na Gorenjskem je bila leta 2017 vzpostavljena regijska mobilna enota v okviru katere delujejo tri koordinatorke socialne aktivacije, ki zagotavljajo podporo pri obravnavi posameznika vključenega v sistem socialne aktivacije.

KAJ SPLOH JE SOCIALNA AKTIVACIJA?

Socialna aktivacija je pilotni projekt Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki je nastal kot odziv na posledice gospodarske krize, s katero se je dvignilo število dolgotrajno brezposelnih oseb. Kljub izboljšanju gospodarske slike se določene ranljive skupine ljudi težje zaposljive, izgubljajo svoja delovna znanja in kompetence ter imajo številne socialne in zdravstvene težave, kar vodi v revščino in socialno izključenost. Na podlagi javnih razpisov MDDSZ se financirajo projekti socialne aktivacije, kjer izbrani izvajalci z vsebino nudijo podporo in opolnomočenje ciljne skupine za približevanju trgu dela.

Do avgusta 2020 je bilo v programe socialne aktivacije na ravni države vključenih že 3.134 oseb, na območju Gorenjske pa 284 v različnih programih, ki so bili namenjeni vsem ciljnim populacijam projekta.

ALI NA GORENJSKEM TRENUTNO POTEKAJO PROGRAMI SOCIALNE AKTIVACIJE?

Da, na Gorenjskem trenutno potekata program,a izbrana na zadnjem javnem razpisu MDDSZ namenjena ženskam iz drugih kulturnih okolij, ki ju izvajata Ljudska univerza Kranj za upravne enote Kranja, Tržiča in Škofje Loke ter Ljudska univerza Jesenice za upravni enoti Jesenic in Radovljice. V obeh programih sta prisotni tudi medkulturni mediatorki, ki tolmačita vsebine iz slovenskega v njihov materni jezik in obratno.

KAKO SE OSEBE V PROGRAM VKLJUČIJO?

Vključevanje poteka preko enotne vstopne točke na enotah Centra za socialno delo Gorenjska in Uradov za delo območne službe Kranj. Kontaktne osebe v sodelovanju z ostalimi strokovnimi delavci napotijo osebe, ki ustrezajo ciljni populaciji projekta na informativne predstavitve, ki jih organizira MDDSZ v okviru regionalne mobilne enote.

KAKO DOLGO TRAJA PROGRAM IN KAKŠNA JE NJEGOVA VSEBINA?

Program traja 6 mesecev in poteka v treh modulih (prvi poteka tri mesece in je namenjen različnim vsebinam in delavnicam, nato dva meseca poteka delovni modul, kjer udeleženke spoznavajo delovne procese na način učenja skozi delo pri različnih delodajalcih, v tretjem modulu, ki poteka zadnji mesec, pa se išče potencialne pozitivne izhode iz programa). Udeleženke program obiskujejo trikrat tedensko po štiri ure.

KAJ OSEBE PRIDOBIJO Z VKLJUČITVIJO IN KAJ SE ZGODI PO ZAKLJUČKU PROGRAMA?

Program socialne aktivacije udeleženkam ponuja pozitivno spremembo v življenju, socialno in zaposlitve aktivacijo, pridobitev raznolikih kompetenc in izboljšanje znanja slovenskega jezika. Udeleženke, kot poročajo tudi same, si v programu razširijo neformalno in formalno socialno mrežo, saj v okviru programa obiščejo različne institucije, spoznajo potencialne delodajalce, obiščejo različne ustanove v lokalnem okolju. V okviru delovne prakse se učijo skozi delo, pridobijo določene praktične izkušnje, pri delovno učnih projektih pa odkrivajo tudi skrite talente ali prepoznavajo znanja, ki jih sicer pri sebi niso opazile.

KAM SE LAHKO OBRNEJO OSEBE, KI JIH ZANIMA VKLJUČITEV V PROGRAM?

Osebe se lahko obrnejo na svojo svetovalko na enoti CSD Gorenjska ali Uradu za delo Zavoda za zaposlovanje RS in izrazijo interes za vključitev v program socialne aktivacije. Nabor za vključitev v naslednji cikel programa, ki se prične v januarju 2021, že poteka.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

SOCIALNA AKTIVACIJA

Z VAMI 30 LET

Z vami smo že 30 let

Nataša Bernard s kolektivom MB-NAKLO

Kot številna druga uspešna družinska podjetja, se je tudi zgodba podjetja MB-NAKLO d. o. o. pričela tako rekoč v garaži. Tam je pred 30 leti Matej Bernard združil svoje znanje, izkušnje, voljo in prepričanost v svoj uspeh. Po njegovih besedah je za uspešnost podjetnika potrebna prava mera poguma, smisel za posel, predanost, nekaj sreče in predvsem veliko trdega dela.

V samem začetku delovanja je bilo podjetje poznano predvsem po ponudbi kvalitetnega merilnega in rezilnega orodja. Tako kot vse v življenju, pa se je podjetje z izredno voljo lastnika in zaposlenih stalno širilo. Najprej na področje delavniške opreme in strojev, kasneje pa na področje avtomatizacije, ki danes predstavlja eno poglavitnih smeri razvoja.

V MB-NAKLO smo ponosni, da smo si tekom let pridobili zastopstva za svetovno znane proizvajalce obdelovalnih orodij, opreme za avtomatizacijo procesov ter strojev za obdelavo kovin. Ker se zavedamo pomembnosti kvalitete v sodobnih proizvodnih procesih, je bila izbira najboljših dobaviteljev logična. Tekom let smo si pridobili zaupanje tudi na strani najzahtevnejših kupcev, kot so LTH Castings, Yaskawa, Kolektor, Unior, Mahle, HIDRIA, Cimos, Domel, Gorenje, B. S. H., Hella idr. Kupci prihajajo večinoma iz zahtevne avtomobilske industrije. Na vsakega kupca gledamo kot na dolgoročnega poslovnega partnerja, saj je to po našem mnenju edina in prava pot za dolgoročen obojestranski uspeh. Naše medsebojno zaupanje temelji na strokovnosti, zanesljivosti in poštenju.

Naši kupci se vsak dan srečujejo z novimi, še nepoznanimi tehnologijami, materiali in obdelavami. Izzivi so vse večji in zahtevnejši, zato moramo biti zaposleni v MB-NAKLO izobraženi, inovativni in fleksibilni. Vsakemu kupcu nudimo strokovno in visoko odzivno tehnično podporo. Po tem nas kupci poznajo in cenijo. V podjetju zato stalno skrbimo za nadgrajevanje lastnega znanja. Redno se udeležujemo specializiranih izobraževanj pri partnerjih v tujini in obiskujemo mednarodne sejme, ki so stičišča novega znanja na globalni ravni. Tudi za kupce organiziramo izobraževanja in demo-buse, od leta 2008 pa izdajamo lastno brezplačno strokovno revijo.

V MB-NAKLO že 30 let skrbimo, da smo družbeno odgovorno podjetje. Vsako leto humanitarno pomagamo različnim organizacijam, družinam in posameznikom, ki so potrebni pomoči.

Kolektiv MB-NAKLO ob praznovanju 30. obletnice obstoja podjetja.

Del ekipe MB-NAKLO na sejmu avtomatizacije.

V 30 letih smo pomagali že mnogim; med drugim Turističnemu društvu Naklo, Karitasu, Zavodu VID, Varstveno delovnemu centru Kranj, Tomu Križnarju, finančno podpiramo čistilno akcijo v Naklem, pomagamo gasilcem, lovcem, folklorni skupini, Domu za starejše občane Naklo, ogroženim družinam v stiski, posameznim invalidom itd.

Zavedamo se, da je za uspeh podjetja pomembno tudi dobro vzdušje in prijateljska povezanost med zaposlenimi. V preteklosti smo za ekipo pogosto organizirali izlete po Sloveniji, piknike in oglede gledaliških predstav. V zadnjih nekaj letih pa zaposlene nagrajujemo tudi s potovanji v tujino. Obiskali smo Istanbul, Barcelono, Sarajevo in Maroko. Za vse zaposlene so to pomembni in nepozabni skupni trenutki.

Razvoj podjetja vidimo v smeri digitalizacije, avtomatizacije, vedno zahtevnejših projektov na področju obdelav, kar pomeni, da moramo stalno nadgrajevati svoje znanje ter posodabljati in spreminjati same procese znotraj podjetja. V MB-NAKLO smo torej odprti za prihodnost in nove pozitivne spremembe.

Vsem poslovnim partnerjem, prijateljem in sovaščanom se zahvaljujemo za izkazano zaupanje v vseh 30 letih. Veselimo se tudi nadaljnje skupne poti.

Dejavno in sodelovalno za večjo kakovost življenja

Mojca Rozman, Ljudska univerza Kranj

V Občini Naklo se od junija 2020 v okviru LAS Gorenjska košarica pod okriljem Ljudske univerze Kranj izvajajo brezplačne vsebine, namenjene medgeneracijskemu druženju s svetovanji in programi za dvig ravni prebivalstva na različnih področjih življenja. Tako je tudi Občina Naklo poskrbela za obogatitev ponudbe tovrstnih dejavnosti izven regijskega središča.

V prostorih Medgeneracijskega centra Naklo so do oktobra mesečno izvedli več različnih dejavnosti, od telovadbe, umovadbe, računalništva, predavanj s področja zdravja in osebne rasti. Najbolj obiskane so bile ustvarjalne in kulinarične delavnice.

V mesecu novembru so dogodke izvajali v digitalni obliki na daljavo preko videokonferenčnega sistema ZOOM, udeležencem pa nudili individualno tehnično pomoč preko telefona in tako omogočili dostop do vsebin na daljavo čim več uporabnikom. Veselje predvsem starejših udeležencev, ki jim je uspelo usvojiti digitalna znanja, je bilo nepopisno. Vsem uporabnikom, ki so se odločili za sprejemanje elektronskih novic, pa so pošiljali tedenski program.

Vključevanje občanov do epidemije koronavirusa je bilo dobro. V juniju, juliju, septembru in oktobru 2020 je bilo izvedenih 30 aktivnosti in zabeleženih 135 obiskov, v novembru pa 7 aktivnosti na daljavo in zabeleženih 50 obiskov. Informacije o aktivnostih v obliki mesečnih zgibank s programom so bile na voljo v fizični obliki ob vhodu v Občino Naklo in v frizerskem salonu Freš; v digitalni obliki pa poslane na več kot 60 elektronskih naslovov. **Program je objavljen tudi na spletnih straneh Občine Naklo in Ljudske univerze Kranj.** Plakate s programom ste lahko videli na oglasnih deskah krajevnih skupnosti v občini Naklo.

Program se je prilagajal željam in potrebam uporabnikov programa. Še posebej so bili veseli, ko je kdo od občanov podal z idejo, da bi svoje znanje predal drugim. Tako so se za mesec december dogovorili s kulturnim društvom Tabor Podbrezje oziroma z njihovim interesnim združenjem Podbreška potica, da pripravijo **kulinarično delavnico na daljavo** in predstavijo

Telovadba v MC Naklo

zgodovino, recepte in prikaz izdelave kulinarične posebnosti Podbreške potice. Delavnici sta bili izvedeni na daljavo v četrtek, 10. in 17. decembra 2020.

Namen projektnih aktivnosti je, da se po končanem projektu izvajanje vsebin v občini Naklo nadaljuje, da je lokalna skupnost povezana in dobro delujoča ter omogoča posameznikom, da niso sami, temveč se z obiskom zanimivih aktivnosti tudi družijo. Projekt sofinancirata EKSRP – Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in Občina Naklo.

Na aktivnosti **se prijavite** tako, da pošljete svoje ime, priimek, telefonsko številko in e-naslov na: **mck-prijava@luniverza.si.**

Delavnica umovadbe v MC Naklo

Online delavnica Palčki iz nogavic

Online delavnica Palčki iz nogavic

V spomin Ivanu Benegaliji (1950–2020)

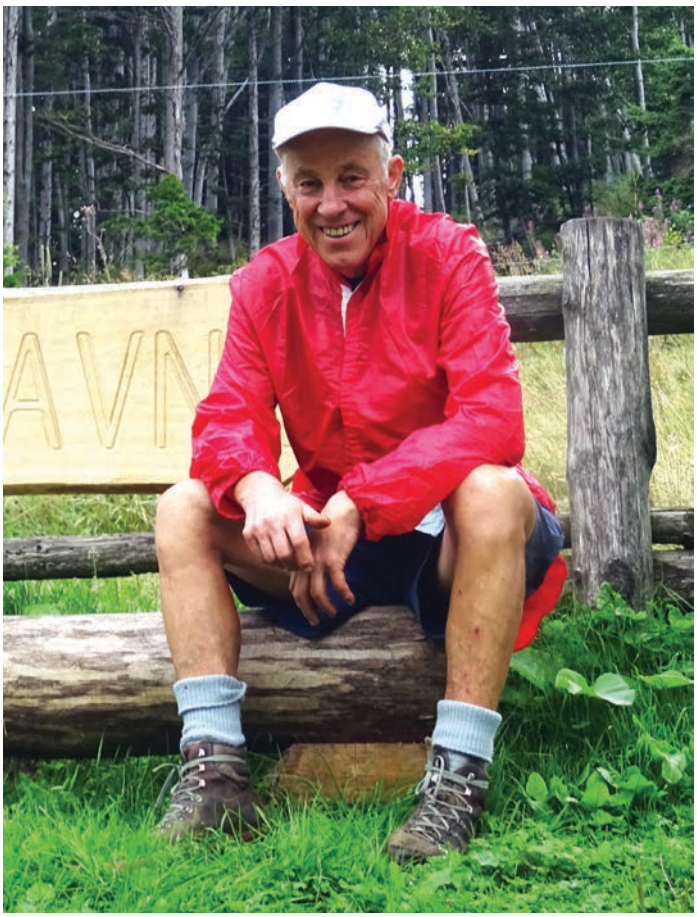
Brane Teran in prijatelji

Bil je lep sončen oktoberski dan. Petek, ko veliko vaščanov okrog hiš in na vrtovih opravlja še zadnja dela pred prihajajočo zimo. Naenkrat se v daljavi zasliši zvok sirene, ki se nezadržno bliža vasi. Ljudje se sprašujemo, so gasilci, policisti, rešilec … v takih primerih občutek nikoli ni prijeten. Zavijanje je vse glasnejše in mimo gasilskega doma v Dupljah se z utripajočimi lučmi pripelje vozilo nujne medicinske pomoči. Človek takoj pomisli »nekomu ne kaže dobro, potrebuje zdravniško pomoč.« Sirena se odpelje naprej proti Križam, a že čez nekaj trenutkov se zvok sirene izključi v zgornjem delu vasi. Ali je to sovaščanka ali sovaščan? V upanju, da sirena vozniku ni več potrebna in se je rešilec odpeljal naprej, v zatopljenosti v svoje delo človeku tak dogodek kar hitro preide nekam v ozadje svojega pomnenja. Ko se čez nekaj časa s kolesom odpravim proti Zadragi, pred Janezovo hišo zagledam rešilca z utripajočimi lučmi. Moje zle slutnje mi potrdijo sosedje, ki povedo, da se reševalci trudijo z oživljanjem Janeza. Kmalu ga naložijo v reševalno vozilo in odpeljejo na njegovo predzadnjo pot v bolnišnico.

Dobre tri tedne je tam potekala tvoja zadnja tekma, tekma za življenje. V življenju si jih odigral veliko, nekatere izgubil, jih veliko dobil, žal pa si izgubil svojo zadnjo.

Tako smo 3. novembra 2020 z žalostjo morali sprejeti dejstvo, da si nas mnogo prezgodaj zapustil kot mož, oče, dedi, brat, svak in prijatelj. V petek, 6. novembra 2020, smo te pospremili na tvoji zadnji poti. A od nas si se poslovil le fizično, telesno. V naših srcih in mislih boš za vedno ostal tak, kot za časa svojega življenja. Bil si aktiven na veliko področjih, bil si pošten, delaven, natančen, pronicljiv sogovornik, športnik in še marsikaj. Otroka, sin Tomaž in hčerka Špela, sta si ustvarila svoji družini, vidva z ženo pa sta več kot vzorno skrbela za vajino skromno, a zelo prijetno domovanje. Ni bilo velikokrat, ko sem šel mimo vajine hiše, da ne bi nekaj brkljal okrog nje.

A vseeno si vedno našel čas tudi za razne družbene aktivnosti, v največji meri na področju športa. Tako si kmalu, ko si se srečal s svojo boleznijo, prevzel športno komisijo pri Društvu diabetikov Kranj, v okviru katere si bil predvsem organizator pohodov, balinarskih tekmovanj, raznih srečanj itd. Že v rani mladosti si se kot zaprisežen športnik vključil v športno društvo TVD Partizan Duplje. Največ si namenil dupljanskemu rokometu, sledil je namizni tenis, velik pa je bil tvoj prispevek pri organizaciji dupljanskih maratonov, občinskih tekmovanjih v smučarskih tekih, pustnih tekih, velikokrat si bil tudi animator na maškaradah, kjer si s svojim posebnim smislom za humor popestril veliko pustnih sobot marsikateremu obiskovalcu. V svojem času si bil tudi redni udeleženec akcij Kaveljc in korenina. Po odhodu v pokoj si se vključil v Društvo upokojencev Naklo, kjer si prav tako aktivno sodeloval na področju športa. Le dva dni pred usodnim dogodkom si nas obiskal pred domom upokojencev pri kegljanju na vrvici. Svoj pečat si pustil tudi v društvu Pod krivo jelko. Kot zaveden državljan in Slovenec si bil tudi član krajevne organizacije ZB, kjer si v Upravnem odboru le-te ohranjal vrednote NOB. Po končanem aktivnem

igranju rokometa pa si le-temu še naprej ostal zvest kot dolgoletni rokometni sodnik. Za delovanje na področju športa si leta 2005 prejel tudi srebrno plaketo Občine Naklo.

Verjetno bi se našlo še kaj, a kakor koli, s svojim delom na vseh področjih si za seboj pustil neizbrisno sled, ki bo vodilo in opora pri našem nadaljnjem udejstvovanju na vseh omenjenih področjih tvojega delovanja. Zato je prav, da se v imenu vseh organizacij, kjer si deloval, v imenu vseh krajanov Dupelj in v svojem imenu od tebe poslovim z zahvalo za vse opravljeno in z obljubo, da bomo cenili tvoje delo in sledili tvojim načelom tudi v prihodnje. Za zaključek naj ti v spomin in tolažbo tvojim najbližjim tvoje želje obudim še z zadnjo kitico nekoliko prilagojene pesmi kantavtorja Draga Misleja – Mefa:

Ko Janez tebe več ne bo,

bo vse še vedno isto,

te hiše in dvorišča,

ti parki in tebi vedno draga igrišča,

ko tebe več ne bo, ko tebe več ne bo.

Tvoji ženi Miši, sinu Tomažu, hčerki Špeli, vnukom in vsem sorodnikom pa izrekam iskreno sožalje. Janez, počivaj v miru in naj ti bo lahka dupljanska zemlja.

Vesela, da lahko praznujeta tako visok jubilej

Damijan Janežič

Čeprav je koronavirus letu 2020 spremenil običajne navade, sta bila Silva in Zdenko Košir vseeno vesela, da sta ga dočakala. To leto je zanju slavnostno, praznujeta namreč devetdesetletnici. Vedno prijazen Zdenko v začetku leta, zgovorna Silva pa konec leta. Ko sem Zdenka povprašal, če bi kaj o njegovem življenju napisala za Glas občine Naklo, je takoj privolil in pristavil: »A veš, da bo decembra praznovala devetdeseti rojstni dan tudi žena Silva.«

Odgovoril sem mu: »Potem pa bom napisal spomine o življenju obeh.«

Zdenko ima odličen spomin in pomni mnoge podrobnosti iz otroških in srednješolskih let. Je pravi kronist časa, v katerem je živel.

»Rojen sem bil v hiši pri Stari pošti v Kranju, pri eni kranjskih babic. Otroštvo in mladost sem preživel v Žiganji vasi na očetovi domačiji Pər Podmêt, pri stari mami Francki. Oče Albin je bil Smúkov z Retenj, kjer so imeli mlin. Njegov oče je mojo staro mamo raje izplačal, kot da bi se poročil z njo. S tem denarjem sta kasneje stara mama in moj oče v Žiganji vasi ob glavni cesti in železnici na podedovani parceli zgradila manjšo hišo. Pozidal jo je zidarski mojster Škrjanc iz Žiganje vasi, obenem je oče pri njem naredil izpit za zidarskega mojstra. Tam sem preživel prvih štiriindvajset let. Sestra Marica se je po poroki pisala Faganeli. Bila je učiteljica na nižji gimnaziji v Tržiču, zato se je še danes spominja veliko Tržičanov. Proti koncu delovne dobe je bila ravnateljica osnovne šole v Tržiču,« je o svojem otroštvu in sorodnikih povedal Zdenko.

Osnovno šolo je obiskoval v Križah. Aprila 1941, ko je bil v zadnjem, šestem razredu, se je začela vojna. Ko so prišli Nemci v vas so po nemško vpili: »Zdaj je tu Nemčija!« Nekega dne zjutraj ob osmi uri, ko se je običajno pričel pouk, je prišla v razred čistilka in rekla: »Pojdite domov, učiteljev ni, zjutraj ob štirih so jih odpeljali.« Potem se je pričela nemška šola. To je bilo zelo na hitro. Dan ali dva za učitelji je zmanjkalo še župnikov in županov. Tudi te so izgnali.

Med vojno šole ni bilo in ostal je doma. Oče in stara mama sta dejala: »Nekaj boš moral delati!« Poizvedovala sta, če bi se lahko vpisal v kakšno šolo. Zdenkov bratranec Slavc iz Ljubnega je povedal, da se lahko vpiše v kovinarsko šolo, ki jo je imelo podjetje LGW (Luftfahrtgerätewerk Hakenfelde) v Kranju. Podjetje, je izdelovalo letalske stroje in njihove dele. Po vojni se je preimenovalo v tovarno Iskra. Šola je potekala v nemščini. Zdenku so spremenili ime v Sidonius Kosir, ki se ga je potem držalo do konca vojne. Pouk so imeli dvakrat tedensko, ko je prišel tudi nemški učitelj. Ko je vstopil v razred, so ga morali dijaki pozdraviti po nemško. Nato je iz torbe je vzel lepo, kromirano pištolo in jo položil na mizo. »Kako smo trinajstletniki strmeli vanjo,« se je živo spominjal šolskih dni Zdenko.

Sem in tja je v šolo nesel kak partizanski letak. Dijaki so se med seboj zaupno pogovarjali o partizanih. Najstarejši dijaki, letnik 1924, so bili kmalu potrjeni v nemško vojsko. Še isti dan so jih vpoklicali in ni jih bilo več k pouku. Kmalu zatem so začeli izostajati dijaki letnika 1925. Začeli so odhajati k partizanom ali k domobrancem. V Križah je bilo nekaj »nemčurjev«. Na rokavu so nosili kljukast križ. Te so s časoma partizani postrelili, pa se zato Nemci niso vznemirjali. Vojna je tekla nemoteno svojo pot.

Silva in Zdenko Košir. Fotografiral Jože Mohorič.

Ko je Zdenko v času šolanja delal v tovarni, je pogosto tulil alarm za nevarnost. Delavci so iz tovarne odhiteli čez lesen most, na drugo stran Save, v Jelenov klanec, zaklonišče pod Kranjem. Betonski most v Kranju pod Jelenovim klancem in most na Bistrici pri Naklem je aprila 1941 minirala kraljeva vojska ob umiku. Zdenko je dejal: »Moj oče je bil tisti čas na Ljubelju na orožnih vajah.« Nov, lesen most čez Savo v Kranju so zgradili nemški ujetniki. V času vojne, še posebej proti koncu, so partizani pri zadraškem mostu pogosto minirali železnico in vlak je iztiril. Enkrat je iztiril tako, da je med tračnicami pripeljal skoraj do Podmêtove hiše v Žiganji vasi. Zadnji večer pred umikom so Nemci ostali skoraj celo noč pred Podmêtovo hišo v Žiganji vasi. Partizani so v Kranj prikorakali 10. maja, v Naklo 11. maja in v Žiganjo vas 12. maja. Nato se je umik Nemcev in Slovencev, ki so odhajali čez mejo, upočasnil. Ozko grlo je bil prelaz Ljubelj. Tam se je kolona pomikala zelo počasi.

»Konec vojne sem pričakal v tovarni LGW v Kranju. Tudi po osvoboditvi sem ostal v Iskri, kjer sem pričakal upokojitev. Rad sem delal z železom. Že kot otrok sem obiskoval strica Tina, ki je bil kovač. V Iskri smo najprej začeli z izdelovanjem delov za električne doze, za ure, razne ključe, pa tudi kljunasta merila. Kasneje smo dodali še marsikaj drugega. V petdesetih in šestdesetih letih smo delali dele za kino projektorje. Delal sem na strojih, nato sem bil urejevalec (vodja). Imeli smo dobrega inženirja, v pisarni pa sta bila dva Nemca, ki sta stanovala v Naklem. Ti ljudje so takoj po vojni v proizvodno vpeljevali nove izdelke.«

Nemški ujetniki so po vojni dve leti delali nov betonski most čez Savo v Kranju. Ko je bil zgrajen, so odšli domov. Na mostu in proti železniški postaji so tedaj zgradili širši pločnik, ker se je zjutraj, ko je pripeljal vlak z Jesenic, zgrnilo toliko delavcev proti mestu, da so hodili tesno eden ob drugem. »V službo sem se vozil z vlakom, prav tako Silva. Nekajkrat sem jo opazil,

potem pa sem ji pobral hruške, ki so ji padle iz vrečke. Tako se je začelo najino znanstvo. Že pred poroko sem večkrat prišel v Naklo, tudi leta 1949, ko so predali namenu Dom kulture. Na prireditev nisem šel, sem bil pa zunaj doma. Leta 1954 sva se s Silvo poročila in preselil sem se v Naklo. Prva leta sva preživela na ženinem domu Pər Štíngəlc v Naklem. Hiša ni bila velika, malo smo se stisnili, pa je šlo.«

Eno leto po prihodu v Naklo so Zdenka povabili k vaškemu in vodovodnemu odboru, nato je kandidiral v odbor krajevne skupnosti. Cegelnica tisti čas ni imela vode. Spodaj pri Matúzəlnə je bilo vaško korito, katerega je napajal vodovod iz Lebinice. Hišam nad koritom so vodo vozili iz hidranta pred Lévcam. Leta 1962 ali 1963 so potem napeljali vodovod od Žegnanga stadenca nad Bistrico pri Tržiču. Krajevna skupnost Naklo je morala položiti cevi od spodnjih Dupelj proti Naklemu in Cegelnici.

Ko je Zdenko dobil dokumentacijo za gradnjo hiše, je bilo potrebno zgraditi dovozno pot do parcele. Ustanovili so odbor, v katerem je bil tudi Zdenko in začeli so z gradnjo ceste v spodnjem delu Cegelnice. »Gradili smo jo od Poklúkarja v Naklem do prvih hiš na Cegelnici, za 1.600 metrov je je bilo. Kot delovodja sem moral dobiti ljudi, da so ob cesti kopali manjši jarek in prestavili vaški križ, ki je prej gledal proti Matíjovc, potem smo ga obrnili proti cesti in ob njem lepo speljali ovinek. Takrat smo delali vsi vaščani, tudi 'partijci' so pomagali prestavit križ. Pri križu so se pokojni vaščani poslavljali od domače vasi. Z umrlim smo počakali, nato se je molilo, potem smo šli naprej proti Naklemu. Ob začetku gradnje ceste smo najprej posekali živo mejo in nato zgradili nov most čez potok Lebinico. Pred tem je bil tam nekaj časa že betonski most, pa je bil zelo slabo zgrajen. Pripovedovali so, da so ga betonirali dva dni, pri delu popili kar nekaj pijače, zato so ga potem poimenovali "ta p'jan most". Ko so asfaltirali cesto, sem moral priti z dopusta domov in voditi delo. Janko Troha st. je bil takrat predsednik vaškega odbora, jaz pa podpredsednik. Stroški so se razdelili med vaščane in krajevno skupnost, vsakemu polovico. Pozimi smo organizirali oranje snega še s konjsko vprego. Ko je leta 1964 pričel vozit avtobus proti Kokrici in Stražišču, so zjutraj najprej plužili današnjo Glavno cesto skozi Naklo.«

Kmalu po prihodu v Naklo je bil Zdenko pri krajevni skupnosti imenovan v kulturno komisijo. Obenem je prevzel Dom kulture, katerega je potem upravljal do osamosvojitve Slovenije leta 1991. V tem času so se lotili obnove poda v dvorani. Lesenega so zamenjali z betoniranim. Pridobili so prostor za garderobo košarkarskega igrišča. Na začetku osemdesetih let je krajevna skupnost morala najti prostor za večjo telefonsko centralo. Našla ga je v nekdanji telovadnici pod odrom Doma kulture. Pošta je prostor za en meter dvignila in nastala je lepa dvoranica. Leta 1974 so v dvorani dali izdelati ploščo z električnimi stikali, zaradi prepiha so nad odrom pozidali steno, povečali in obnovili so oder. Strokovnjaki so jim svetovali, da oder izdelajo tako, da bo visel proti dvorani, da bodo gledalci videli čevlje igralcev. Sredi Zdenkovega mandata je oslabel del stropa in se začel povešati. Podprli so ga s tramom. Podpornemu tramu so ljudje dali ime »Koširjev tram«. Kar nekaj časa so iskali mojstra, ki bi strop v dvorani doma obnovil. Končno so našli pravega. To je bil tesarski mojster Janez Uranič z Okroglega. Po njegovem nasvetu so ga najprej na podstrehi zvezali, nato pa s stekleno volno, peskom in betonom utrdili.

»Dom Janeza Filipiča je za današnje razmere zastarel, prepotreben sodobne obnove. Mislim, da si Naklanci zaslužimo sodobno kulturno dvorano! Jaz pri svojih letih pogrešam klančino in ograjo ob njej, da bi lažje prišel v dom. Pohvalit moram Pavlinovo galerijo, vedno se tam nekaj dogaja,« je zaključil pripoved Zdenko Košir. Zdenko je za delo člana odbora krajevne skupnosti, upravnika Doma kulture, člana raznih komisij pri krajevni skupnosti in člana upravnega odbora Društva upokojencev Naklo prejel več priznanj. Nazadnje mu je pred tremi leti Društvo upokojencev Naklo podelilo veliko plaketo društva.

Konec decembra bo devetdeseti rojstni dan praznovala tudi Zdenkova žena Silva. Rojena je bila na domačiji Pər Štíngəlc v Naklem. Njen dekliški priimek je bil Štilec. Družina je štela šest otrok, pet fantov in dekle. Starejša brata sta v otroštvu umrla, tretja je bila Silva, nato so se zvrstili Cene, Jože in Janez, ki se je rodil že med vojno v bolnišnici na Golniku. V času osnovnošolskega izobraževanja je sodelovala v raznih društvih. Silva je bila zaposlena v Tiskanini v Kranju. Delala je v tkalnici, tiskarni in pri razrezu blaga. Zdenku in Silvi sta se rodila hčerka Zdenka in sin Aleš. Ker je bil Zdenko pogosto zdoma, saj se je vključeval v vrsto javnih organizacij, se je domu posvetila žena Silva. Ob gradnji Doma kulture, današnjega kulturnega Doma Janeza Filipiča, je pomagala podajati opeko. Tedaj sta kulturo v Naklem vodila učitelj Jože Kožuh in učiteljica Ivanka Lukovškova.

Danes Koširjeva živita letom primerno, sem in tja ju pestijo starostne težave. Silvo bolj kot Zdenka, ki se še redno udeležuje potopisnih in zgodovinskih predavanj in razstav v Naklem.

Smuka na Triglavskem ledeniku

Pavel Šušteršič

Opis dogodka izpred 50 let, ko sva se s sestro Milko Grašič, roj. Šušteršič, smučala na triglavskem ledeniku. Pred kratkim je praznovala 70. jubilej. Danes živi v Spodnjih Dupljah. Naj ji ta sestavek prikliče v spomin te prijetne dogodke.

Konec julija 1971 smo se z družbo namenili na Triglav. Iz Vrat smo se povzpeli do Kredarice, kjer smo imeli odmor za malico in čaj. Ko smo vstopili na hodnik, sem na recepciji opazil napis »ELAN TEST«, ki je vabil planince smučarje, da na ledeniku preizkusijo nove smuči, ki jih je takrat pričel izdelovati Elan. Ker sva bila s sestro Milko tiste čase kar precej na smučeh, sem jo opozoril na napis in seveda sva bila takoj za smuko.

Družbi sva predlagala uro počitka ter se zglasila pri oskrbniku.

Pomerila sva čevlje, izbrala palice in smuči. Pred smuko je pred bilo pred kočo še obvezno fotografiranje. Že sam pogled na veliko sneženo planjavo in prenosno žičnico je obetal dobro smuko. V spremstvu nekega moža smo odkorakali na ledenik, kjer sva mu plačala simboličen prispevek za bencin, on pa je zagnal vlečnico. Enakomerna naklonina in odličen sneg sta obetala krasno smuko. In prav taka je poletna smuka tudi bila – enkratna. Najino smučanje je opazovalo mnogo ljudi, mnogi od njih so nama mahali in vzklikali, medtem ko so se vzpenjali ali spuščali s Triglava. Po dobre pol ure vijuganja sem ugasnil vlečnico, midva pa sva zadovoljna in vesela odhitela do koče. Sledil je še vpis v knjigo vtisov in z družbo smo krenila naprej proti vrhu. Šele kasneje, ko je ledenik pričel izginjati, sem se zavedel, kakšno izjemno priložnost sva izkoristila tistega dne. In bolj kot se ta dogodek časovno oddaljuje, še z večjim veseljem pripovedujem to enkratno dogodivščino.

Céstarjov Lojze še rabi kimpež

Damijan Janežič

Alojz Jošt, po domače Céstarjov Lojze, je eden zadnjih Naklancev, ki ga vsako poletje in jesen videvamo, kako vozi z njive pridelke domov s kimpežem. Živi še v pravi kajžarski hiši, kakršne so imeli kajžarji nekoč. Seveda sta jo z ženo prilagodila sodobnim potrebam in jo lepo vzdržujeta.

Céstarjov Lojze si je nadel že osem križev in pol, pa je še vedno poln življenjske energije. Fotografiral Damijan Janežič, 2020.

Kimpež je bil prevozno sredstvo kajžarjev in hišarjev. Uporabljali so ga tudi na večini kmetij. Nekoč je bil povsem lesen, kolesa pa je imel okovana s šinami oziroma tračnicami. Uporabljal se je za prevoz pridelkov z njive, sena s travnika in drv iz gozda. Ročaj je imel v obliki ojnic s prečno povezavo. Potiskal ali vlekel ga je človek.

Lojze, v mladih letih ljubiteljski športnik, tekač, je nasledil očeta Franca, ki je – danes Céstarjovo – hišo kupil leta 1926. Pri nakupu je posredoval sedlar Franc Podboršek (Naklanci so ga klicali tudi Zotlar ali Jermenar), zavzet član in starosta telovadnega društva Sokol iz Naklega. Prejšnji lastnik Peter Praprotnik, po domače Tinež, hiše Naklancu Francetu Joštu ni želel prodati. Starejši Naklanci še pomnijo, da so njihovi starši pripovedovali, da naj bi Peter Praprotnik hišo zakvartal. Hiša, ki je bila nekoč na vzhodnem robu vasi, pomni več generacij in domačih imen: Pər Opúlej, Pər Štacnárjə, Pər Bərnádovmo Andrej, Pər Tinež, Pər Céstarjə.

»Oče se je Avstriji izučil za čevljarja. Ker od čevljarskega dela ni mogel preživljati družine, se je zaposlil na cesti. To je bila državna služba in je vsak mesec zagotovo dobil plačo. Cestarsko delo je opravljal na cesti med Podbrezjami in Polico« je

dejal Lojze. Hišo so Joštovi le prenavljali, sicer je ostala takšna, kakršno je kupil Franc Jošt. Je široka in je v njej veliko prostora. Med vojno in po vojni so imeli v njej več strank. Nemci so jim brez vprašanja vselili nemške poštarice. Tudi naklanska učiteljica Ljudmila Bakovnik je stanovala pri njih. Poleg hiše so imeli še manjši hlev, skedenj in šupo za steljo. Slednjo so podrli in pridobili nekaj vrta. Iz hleva so naredili garažo. V Lojzetovih mladih letih so pri hiši imeli vola, dve kravi, dva prašiča in kokoši.

»Oče Franc je bil Bémustrov iz Krakovega v Naklem, mama Helena, klicali so jo Lenčka, pa Poklúkarjova iz Naklega. Rodilo se nas je devet otrok: Francelj, Ivan, Ciril, Mirko, Lojze, Helena, Radko, Minka, Anica. Takoj po vojni je pokojna Udərtnica najela brata Cirila in Mirka, da bi ji učistila travnik pod Naklim. Pri delu sta naletela na neeksplodirano mino, ki sta jo nevede sprožila. Mirka je ubila, Cirilu pa razen enega očesa, na katerega je oslepel, ni pustila posledic. Zaradi te nesreče je potem lastnica travnika Cirilu podarila gradbeno parcelo,« je povedal Lojze.

Stara hitra cesta v novi podobi

Občinska uprava Občine Naklo

Občina Naklo se je v letu 2018 uspešno vključila v regijski projekt Zelene rešitve. V sklopu tega projekta je bila uspešno izvedena sanacija dela opuščene hitre ceste pod viaduktom Tržiška Bistrica.

Operacijo delno financira Evropska unija iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), pristop CLLD-izvajanje lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014-2020.

Operacija pozitivno vpliva in doprinaša k skladnemu vzdržnemu razvoju podeželskega prostora. Glavni namen operacije je bil prav aktivacija in razvoj degradiranih in opuščenih območij na podeželju, ki bosta temeljila na razvoju endogenih potencialov: spoštovanju lokalnih vrednot (kulturni identiteti, naravnih vrednotah, arhitekturnih in urbanističnih značilnostih naselij), potrebah lokalnih prebivalcev (aktivnem vključevanju v načrtovanje in sodelovanje pri razvoju, upoštevanje pobud) ter okolju prijaznem razvoju (ureditvi in aktivaciji opuščenih območij).

Občina Naklo je naročila dokumentacijo in se resno lotila izvedbe projekta. S strani DRSI-ja smo dobili podpisano služnostno pogodbo in soglasje, na osnovi katerih smo pristopimo k urejanju degradiranih zemljišč. Prav tako smo pridobili tudi soglasje DARS-a in ARSO. Na osnovi javnega naročila za izvedbo del smo izbrali najugodnejšega izvajalca – podjetje Lavaco d.o.o. Po pravnomočnosti izbire izvajalca smo pristopili k urejanju. Najprej je bilo na vrsti čiščenje zemljišča, odstranitev pripeljanih materialov na stalno deponijo, demontaža in odstranitev dotrajanih in prerjavetih varnostnih ograj, odstranitev grmičevja in dreves. Sledila je postavitev novih varnostnih ograj, čiščenje betonskih voznih površin, postavitev urbane opreme in priprava predstavitvenih publikacij. Vrednost gradbenih del v Občini Naklo skupaj z davkom znaša blizu 100.000 evrov, od tega bomo iz sklada EKSRP predvidoma prejeli 85 odstotkov vrednosti brez DDV, kar znese približno 70.000 evrov. Izvedba je bila zaključena v predvidenem roku in predana Občini Naklo. Urejeno območje je postalo priljubljena sprehajalna in kolesarska pot. Na urejenem območju se bodo lahko izvajale najrazličnejše prireditve in dogodki od gasilskih vaj in tekmovanj do kulturnih in turističnih prireditev ali sejmov. Z ureditvijo je priljubljena turistična točka ob Tržiški Bistrici postala še bolj vabljiva za domačine kakor tudi za goste iz tujine.

Projekt Spoznajmo biodiverziteto v naseljih

Nova naravoslovna pot kot učilnica biotske raznovrstnosti na prostem

Mojca Logar, mag. Špela Eržen in Uroš Brankovič

Od letošnje jeseni se lahko prebivalci Občine Naklo in vsi drugi ljubitelji narave sprehodijo po novi naravoslovni učni poti **Čudovita narava na našem pragu.** Ta poteka od OŠ Naklo mimo gozdnatih obronkov Udin boršta pod Štucljem vse do severnega dela nastajajočega športnega parka. Izvedba poti je del projekta **Spoznajmo biodiverziteto v naseljih.** Z njim želi Občina Naklo, skupaj z občinama Bled in Bohinj, BSC Kranj in Centrom za trajnostni razvoj podeželja na inovativen način predstaviti bogastvo in pomen biotske raznovrstnosti v naseljih kot je Naklo.

IN ZAKAJ JE SPREHOD PO TEJ POTI ZANIMIV, POUČEN IN KAR NUJEN ZA VSAKEGA OBISKOVALCA?

V javnosti veliko slišimo o biotski raznovrstnosti in potrebi po njeni ohranitvi. A marsikdo si ne predstavlja prav dobro, kaj ta izraz sploh pomeni in kako zelo pomembna je ohranjena biotska raznolikost za naše vsakdanje življenje.

Biotska raznovrstnost zajema vso raznolikost živalskih in rastlinskih vrst na Zemlji, od belega kita (s težo180 ton) in velikanskih dreves do drobne rožice in skoraj nevidnega enoceličarja. Prav tako vključuje raznolikost življenjskih okolij (gozd, travnik, mokrišče, naselja ...), ki jih te rastline, živali in tudi človek potrebujejo za svoj dom, pa tudi raznolikost genov, ki jih v različnih kombinacijah vsebujejo ta živa bitja. V biotsko raznovrstnost spadajo tudi raznolikosti znotraj vsake posamezne vrste. To je med drugim zelo **pomembno za zmožnost vrste, da preživi ob določeni nevarnost.** V takem primeru bodo tisti osebki, ki so bolj odporni na npr. bolezen, to vrsto ohranjali dokler se ne razvije odpornost ali moč bolezni izzveni.

V času, ko se soočamo s hudo epidemijo, je pomembno vedeti, da celo v sodobni medicini sestavine za vsaj 25 odstotkov zdravil prihajajo iz naravnih rastlin. In ker danes še ne poznamo vseh bolezni prihodnosti, tudi ne vemo, ali nima morda katera od številnih »nekoristnih« rastlin v sebi nekaj, kar nam bo v prihodnje pomagalo izdelati zdravilo zanjo.

Tematska pot **zato na vsebinskih tablah predstavlja veliko biotsko raznovrstnost na območju občine Naklo,** kar je že stoletja zelo pomembno z vidika kmetovanja, obrti, dobrega stanja pitne vode, zdravega okolja za ljudi .... Čebele v prid pridelavo naše hrane oprašujejo rastline na poljih, sadovnjakih, vrtovih ..., konglomeratna podlaga Udin boršta pa je dajala več kot 300 let kruh izdelovalcem mlinskih kamnov s Police. Ohranjeni gozdovi v Udin borštu so dajali v preteklosti kurjavo, že tisočletja pa sproščajo kisik za naše dihanje in so dom raznovrstni divjadi. Ta raznolikost narave nudi ob vsakem trenutku pravo pašo za naše oči in ušesa ter sprostitev za telo in dušo.

Informativne table ob poti nam pravi pomen in lepoto ohranitve te narave razkrijejo, ko vsebine z njih povežemo. Tak primer je povezanost raznolikosti čebel z ohranjeno raznolikostjo rastlinskih vrst in na koncu s preživetjem človeka. Biotska raznovrstnost v tem primeru pomeni, da obstaja veliko število različnih dreves, grmovij in rož, iz katerih lahko različne vrste

čebel nabirajo hrano v različnih obdobjih leta. Vedeti moramo namreč, da poleg kranjske sivke obstaja na svetu še tisoče drugih vrst čebel. Poleg domačih so za opraševanje izredno pomembni tudi čmrlji in divje čebele. Opraševalci tako poskrbijo za več kot tretjino na svetu pridelane hrane. A te medonosne rastline morajo biti tudi zdrave, saj na primer pretirano škropljenje kmetijskih rastlin lahko ugonobi čebele, čmrlje, metulje ...

Učna pot sporoča in nas opozarja, da biotsko raznovrstnost danes močno ogrožajo naši nepremišljeni posegi kot so intenzivno kmetovanje, vnos invazivnih rastlin in živali, pretirana gradnja prometnic, odpadki itd.

Zelo pomembno je, da je bila pot zasnovana in izvedena tako, da je dostopna za gibalno ovirane osebe (npr. vsem na invalidskih vozičkih, staršem z otroškimi vozički). V kratkem bo z deli teksta v brajici nadgrajena še za ogled slepim in slabovidnim. **Pot je namreč »živa« in se bo tudi v prihodnje dopolnjevala in nadgrajevala,** ob tem pa se bo odpravilo manjše vsebinske pomanjkljivosti.

Predvsem pa bo pot kraj srečevanj in živih dogodkov na temo biotske raznovrstnosti. Konec septembra so bile njene tematike že predstavljene na treh delavnicah ob sami poti, ki se jih je udeležilo preko 60 udeležencev, predvsem mladih. Z vsemi temi nameni so vsebine tematskih tabel pripravili avtorji iz Osnovne šole Naklo, Biotehniškega centra Naklo in Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj.

Za izvedbo poti v okviru LAS Gorenjska košarica je Občina Naklo v večini pridobila sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (85 odstotkov), preostanek pa je bil prispevek občine.

Odlaganje odpadkov: kako nam gre?

Komisija za Varstvo okolja

Če se vprašamo, kako nam gre in pogledamo sliko ekološkega otoka v naši Občini, imamo en sam odgovor: »Imamo še veliko možnosti za izboljšanje.«

Vsi imamo doma najmanj dva zabojnika za odpadke. V enega odlagamo prazno embalažo, v drugega preostanek odpadkov, za katerega vemo, da jih ne moremo predelati. Poleg tega imamo možnost naročiti še zabojnik za biološke odpadke. Komunalno podjetje in občina nam omogočata, da lahko odpadke odpeljemo tudi na ekološki otok in jih zložimo v zabojnike.

Če odpadkov ne zložimo v zabojnike, ampak ob zabojnike, kamor nikakor ne sodijo, bo moral nekdo pospraviti te odpadke. Kdo drug kot naša vestna komunalna delavca bosta tista, ki bosta za nami pospravila odpadke, ki jih lahko odpeljemo v zbirni center. Namesto, da za nami pospravljata, bi ta čas porabila za urejanje občinskih zelenic, pometanje in še marsikaj, kar morata postoriti, da imamo mi lepše in kvalitetnejše bivanje. To, kar vidimo na sliki, nam ne more biti v ponos. Vse odpadke, ki ne sodijo v hišne zabojnike ali na ekološki otok kot rečeno lahko odpeljemo v zbirni center Naklo, ki je lociran sredi občine in dostopen vsem. Imamo pa tudi možnost odvoza kosovnih odpadkov izpred hiše. Vendar očitno nekateri še vedno ne vemo, kaj se odlaga v domače zabojnike, kaj na ekološki otok in kaj vse lahko oddamo na zbirnem centru. Mogoče je prav, da si malo osvežimo naše znanje.

KAJ LAHKO ODDAJAMO NA EKOLOŠKIH OTOKIH?

Zabojnik za papir

Odlagamo	Ne odlagamo
časopise, revije, prospekte, zložen karton, lepenko, pisemski in ovojni papir, pisma, kuverte, papirnate vrečke, papir, v katerem kupimo kruh, kartonsko embalažo (od čaja, riža, testenin, zobne paste, piškotov, kosmičev, jajc, cigaret ...)	celofana, darilnega papirja, plastificiranega papirja, povoščenega papirja, tapet, tetrapaka, onesnaženega papirja.
Pomembno! Kartonsko embalažo zložite, strgajte. Revijam in prospektom odstranite folijo.	

Zabojnik za stekleno embalažo

Odlagamo	Ne odlagamo
steklenice in kozarce (od živil, pijače, zdravil ...), ostalo stekleno embalažo brez vsebine in pokrovčkov.	porcelana, kristala, ognjevarnega stekla, pleksi stekla, ogledal, okenskega stekla, steklene embalaže z vsebino.
Pomembno! Pred odlaganjem steklene embalaže odstranite pokrove. Kovinske in plastične pokrove odložite v zabojnik za plastenke/pločevinke).	

Zabojnik za plastično in kovinsko embalažo

Odlagamo	Ne odlagamo
embalažo od mleka, sokov (tetrapak), plastične vrečke, plastenke, jogurtove lončke, skutine lončke, pločevinke (od pijač, hrane ...), aluminijasto folijo (alu folijo), ovojno folijo živil, kovinske pokrovčke / zamaške, plastične pokrovčke / zamaške.	embalaže z vsebino, doz pod pritiskom, izolacijske plastike, plastičnih in gumenih cevi, gumijastih škornjev, igrač, cvetličnih lončkov, ovojne folije od silaže, od zaščite, ko smo prenavljali stanovanje
Pomembno! Plastično in kovinsko embalažo stisnite. Embalažo odložite brez vsebine	

Ekološki otoki so namenjeni dodatnemu ločevanju odpadkov iz gospodinjstev. Odpadke vedno odložimo v zabojnik. Odlaganje poleg zabojnikov je prepovedano in kaznivo. Večje količine in večje kose odpadkov odpeljimo v zbirni center.

KAJ LAHKO PRIPELJEMO V ZBIRNI CENTER?

- Papir, karton in papirno embalažo vseh vrst in velikosti,
- steklo in stekleno embalažo vseh vrst in velikosti,
- plastiko in plastično embalažo vseh vrst in velikosti,
- odpadke iz kovin in kovinsko embalažo vseh vrst in velikosti (barvne kovine),
- odpadno prozorno in barvno folijo,
- stiropor,
- les, lesene odpadke in leseno embalažo vseh vrst in velikosti,
- oblačila in tekstil,
- vrtne odpadke,
- gradbeni material,
- zemljo in kamenje,
- izrabljene avtomobilske plašče (brez platišč) in gumene odpadke,
- odpadno električno in elektronsko opremo,
- kosovne odpadke (pohištvo, sanitarno opremo, vzmetnice, preproge, vrtno opremo, kolesa ...),
- ostale mešane odpadke.

Zbirni centri so posebej urejeni in opremljeni prostori, kjer sprejemjo različne vrste odpadkov. Namenjeni so dodatnemu ločevanju in večjim količinam odpadkov. Če prenavljamo stanovanje, urejamo vrt ali menjamo kuhinjske aparate in podobno, lahko vse pripeljemo v zbirni center. **Večina teh odpadkov se lahko predela** in ker smo jih oddali ločeno, ne bodo končali na odlagališču, pač pa v predelovalni industriji. Prav ničesar nam ni treba odložiti pred zabojniki na ekoloških otokih.

ODPIRALNI ČAS ZBIRNEGA CENTRA NAKLO V ZIMSKEM ČASU

- torek: od 9. do 12. ure
- četrtek: od 14. do 17. ure
- sobota: od 9. do 12. ure

Način oddaje odpadkov

Ob obisku zbirnega centra prinesemo s seboj osebni dokument in svojo položnico za obračun komunalnih storitev, s katero bomo lahko potrdili, da smo vključeni v sistem rednega odvoza odpadkov na območju občine Naklo. Pomembno je, da odpadke pripravimo ločeno zbrane, da jih lažje in hitreje odložimo v zabojnike. Vedno počakamo, da nam delavec na zbirnem centru pokaže, kam naj posamezni odpadek odložimo.

V primeru, da nimamo možnosti odvoza kosovnih odpadkov v zbirni center lahko naročimo tudi kosovni odvoz.

NAROČILO ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Uporabniki komunalnih storitev zbiranja komunalnih odpadkov lahko naročamo odvoz kosovnih odpadkov iz gospodinjstev **preko spletnega obrazca, ki ga najdemo na http://ebis.komunala-kranj.si/Narocilo.aspx.** Vsako gospodinjstvo, ki je uporabnik komunalnih storitev, lahko v tekočem letu **naroči brezplačen odvoz do dveh kubičnih metrov kosovnih odpadkov.** Odvoz kosovnih odpadkov naročimo, ko to potrebujemo. Če nimamo dostopa do interneta ali možnosti naročanja preko spleta, **lahko pokličemo na telefonsko številko 04 28 11 305** in nam bodo pomagali urediti odvoz.

Vse to nam je omogočeno in prav nobene potrebe ni, da imamo neurejene ekološke otoke in da komunalno podjetje razmišlja, da bi nam ukinilo ekološke otoke, ker jih ne znamo uporabljati. Stopimo skupaj in se začnimo obnašati odgovorno.

Varstvo okolja in naše navade: vsak korak šteje

Renata Košir

Dragi občani in občanke, v začetku leta sem vam napisala svoje razmišljanje, kako lahko živimo bolj prijazno do okolja. Leto je minilo kot bi mignil, čeprav nam je prinesel veliko spremembo in tudi veliko stisko. Čas se spreminja, zato je prav, da začnemo spreminjati tudi naše navade.

Danes nas je sama epidemija prisilila, da manj potujemo, se manj sprehajamo po nakupovalnih središčih, manj kupujemo, žal pa se tudi manj obiskujemo in družimo. Pa vendar se sprašujem, ali tudi manj odmetavamo stvari in manj onesnažujemo okolje.

Želim vas spodbuditi k nakupovanju stvari v naši bližnji okolici. V mislih imam predvsem hrano, ki je imajo naši kmetje, sadjarji, čebelarji … v izobilju. To je kvalitetna, zdrava hrana, ki večinoma ni predelana in vsebuje vse, kar potrebuje naše telo.

Poglejmo samo mleko: enostavneje ga kupim v tetrapaku v trgovini in ga imam za cel mesec, ker je rok uporabe zelo dolg. Koliko pa je pri tem (nepotrebne) embalaže? Kaj pa je v tem mleku? Ali vem, kje je bilo predelano? Ali je bil pridelovalec pošteno plačan? Tega se ponavadi ne vprašam, ker nimam časa, ker je enostavnje mleko kupiti na zalogo, ker sem otroke navadila na instant okus, ker je včasih cenejše … in še kakšen izgovor bi našla.

Ali ni boljše, da vzamem kanglico za mleko ali steklenico, grem do prve kmetije, kjer mi gospodinja nalije mleko? Obenem z njo spregovorim še nekaj besed, seveda danes na varni razdalji. Mleko prinesem domov, ga zlijem v lonec in pomijem kanglico. Koliko odpadka sem naredila? V zabojnik za odpadno embalažo mi tako ne bo potrebno odložiti ničesar.

Če pogledam čez celo leto, to za našo družino pomeni najmanj 700 tetrapakov. In to je odpadek samo od embalaže mleka, kje so še vsi ostali.

Kje še lahko prihranim embalažo, ki jo pridelam po nepotrebnem? Zaenkrat bom ostala pri mleku, vas pa spodbujam, da mi pošljete ideje, kako lahko zmanjšamo svoj vpliv na okolje. Ne želim si navodil, kaj naj naredijo drugi, ampak kaj lahko naredim jaz, ti, midva, mi. Potem bodo tudi drugi. Želim vam lepe praznike, zdravja in čim več drobnih korakov za lepše okolje v letu 2021.

Pokopališča

Občinska uprava Občine Naklo

Občina je za vsa tri pokopališča v občini primerno skrbela. Vse trate so bile preko leta zgledno pokošene. V Naklem se je začela menjava cipres, ki so že ogrožale spomenike, v Podbrezjah je bil obnovljen del pokopališkega zidu, v Dupljah pa je bil obnovljen severni pokopališki zid. S sosedom se je občinska uprava dogovorila za odstranitev smrek in za postavitev novega zidu.

Kleparski mojster Simon Sodnik iz Zaloga pri Cerkljah na Gorenjskem je začel z obnovo zvonika župnijske cerkve sv. Vida v Spodnjih Dupljah. To je delovna akcija, ki so jo v župniji že nekaj časa načrtovali. Pred letom se je namreč močno nagnil križ na zvoniku in po sondiranju stanja je bilo ugotovljeno, da je stoletje stara pocinkana pločevina popustila in da je zamakanje povzročilo gnitje lesene konstrukcije. S strani Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije so bila zato pridobljena ustrezna soglasja za obnovo. Mojster bo po sanaciji konstrukcije zvonik v enaki obliki prekril z bakreno pločevino. Po okvirnih podatkih bodo vsa dela župnijo Duplje stala okoli 40.000 evrov.

Spoštovane občanke in
občani Občine Naklo!

Želimo Vam blagoslovljene božične
praznike, lepo praznovanje dneva
samostojnosti in enotnosti ter
zdravo, srečno in veselo novo leto 2021!

OO Naklo

SLS
Slovenska
ljudska
stranka

POGREBNIK d.o.o.
z vami že 30 let
www.pogrebnik.si
Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem
poslovna enota: Šutna 11, 4209 Žabnica
Pogrebne in pokopališke storitve
za vas opravljamo na celotnem
območju občine Naklo.
... si zletel pod nebo
in potonil v temen ocean.
Odtlej eno sonce je več na nebu
in eno sonce na zemlji manj...
(Tone Pavček)
24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:
041 624 685

Namizni tenis

Duplje prvak GVNTL

Mirko Rakovec

V sezoni 2019/20 se je Gorenjska veteranska namiznoteniška liga razdelila v dve ligi. Z našo prvo ekipo smo nastopili v I. GVNTL, ki je štela sedem ekip. Z drugo ekipo pa smo nastopili v II. GVNTL v kateri je tekmovalo šest ekip.

Naša prva ekipa v postavi: Brane Rakovec, Darko Pangrič, Uroš Prelovšek, Robi Jeraša, Petra Rant in Tomaž Kejžar je brez poraza in z dvema neodločenima izidoma osvojila 1. mesto. Končna lestvica: 1. Duplje I, 2. Brezje, 3. Bohn, 4. Koroška Bela, 5. Šenčur, 6. Križe, 7. Škofja Loka.

Naša druga ekipa v postavi: Mirko Rakovec, Brane Teran, Janez Benegalija, Janez Teran, Jani Luskovec in Ivo Mihelič pa je zasedla 6. mesto. Končna lestvica: 1. Jesenice, 2. Zvirče, 3. Stara Fužina, 4. Mošnje I, 5. Mošnje II, 6. Duplje II.

V decembru smo se udeležili tudi tradicionalnega ekipnega božično-novoletnega turnirja v Voklem. Marca pa so bila zaradi pandemije korona virusa prekinjena vsa nadaljnja tekmovanja. Zaključni turnir GVNTL na Jesenicah je bil prestavljen na mesec september, udeležili smo se ga tudi trije naši tekmovalci. Turnir je bil razdeljen v dve skupini. V drugi skupini je zmagal Brane Rakovec, drugi je bil Darko Pangrič, deveti pa Mirko Rakovec. V igri naključno izžrebanih dvojic sta prvo mesto osvojila Brane Rakovec-Krmelj, druga sta bila Pangrič-Arh, peta pa Mirko Rakovec-Krajzelj.

Odpovedan je bil tudi zadnji, sedmi turnir veteranov in rekreativcev za jakostno lestvico v Ravnah na Koroškem, ki pa ni vplival na končno uvrstitev. Brane Rakovec je v skupnem seštevku šestih turnirjev v kategoriji 65–70 let osvojil 3. mesto, enako tudi v igri dvojic s Cirilom Kozjekom (Šenčur).

Na september je bilo prestavljeno tudi državno prvenstvo veteranov in rekreativcev v Novem mestu. Udeležila sta se ga tudi dva naša tekmovalca, ki sta dosegla odličen uspeh. V kategoriji 70–75 let je Brane Rakovec osvojil 2. mesto, Darko Pangrič pa tretje. Še boljša pa sta bila v igri dvojic, saj sta postala že tretjič državna prvaka. Odpovedano je bilo tudi Gorenjsko prvenstvo upokojencev v Škofji Loki.

Pomen vadbe

Petra Fister, absolventka fizioterapije

Človeško telo je ustvarjeno za gibanje in tudi v trenutni situaciji ne bi smeli pozabiti na redno telesno dejavnost. S tem **krepimo naš imunski sistem, izboljšamo splošno počutje, znižujemo stopnjo stresa, imamo več energije** za druge dejavnosti, redno gibanje pa ima še vrsto drugih pozitivnih učinkov, kot so **zmanjševanje tveganja za razvoj srčno-žilnih obolenj, debelosti, sladkorne bolezni tipa 2 in drugih kroničnih bolezni.**

American College of Sport Medicine (ACSM) je postavil smernice, koliko naj bi se gibala odrasla oseba. Priporočajo **vsaj 150 minut zmerne telesne dejavnosti na teden** ali 75 minut visoko intenzivne dejavnosti na teden. Otroci pa za zdrav razvoj potrebujejo **vsaj 60 minut zmerne do visoko intenzivne dejavnosti dnevno.** Merilo, da je vadba zmerna je, da se med samim izvajanjem še lahko pogovarjamo, pri visoko intenzivni vadbi pa je govor otežen. Primeri in ideje zmerne vadbe za večino ljudi so hitra hoja ali počasen tek, vožnja s kolesom po ravnini ali manjših vzpetinah, pohodništvo, rolanje, odbojka, badminton, vodna aerobika. Visoko intenzivna dejavnost pa je lahko tek, hitro plavanje, hitra vožnja s kolesom po ravnini ali po vzpetinah, tenis, preskakovanje kolebnice, košarka ...

Že majhna sprememba življenjskega sloga lahko pripomore k ohranjanju zdravja na dolgi rok. To je lahko prekinjanje dolge dobe sedenja z lahkotno telesno dejavnostjo, na primer **v službi se sprehodimo nekaj nadstropij, vsako uro naredimo 20 počepov, razgibamo vrat in roke z vrtenjem, zjutraj vstanemo 15 minut prej kot po navadi in naredimo raztezne** vaje za celo telo ali kratko aerobno vadbo, po kosilu namesto da se uležemo na kavč gremo raje na kratek sprehod, med umivanjem zob stojimo na eni nogi za trening ravnotežja ipd.

Če vaš vsakdan ne vsebuje dovolj gibanja, vam prilagam nekaj preprostih vaj, ki jih lahko izvajate doma ali na prostem, brez posebnih pripomočkov, potrebno je le malo prostora in časa, predvsem pa volje. Vaje so preproste in so namenjene začetnikom.

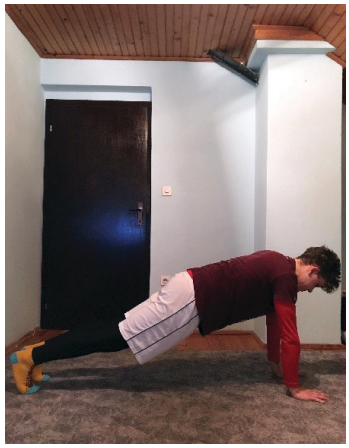
1. vaja: dotikanje komolec-koleno

Stojimo, roki imamo pokrčeni 90° v ramenih in 90° v komolcih, nogi v širini bokov. Z desno roko se dotaknemo kolena na levi nogi, naredimo izmenično 40 ponovitev.

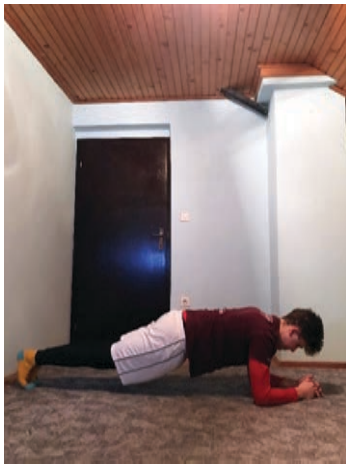

2. vaja: »črv«

Začetni položaj je stoje, nato se s čim bolj iztegnjenimi nogami spustimo z zgornjim delom telesa proti tlom, z dlanmi potujemo po tleh naprej do iztegnjenega položaja, zadržimo 2 sekundi in se po isti poti vrnemo nazaj navzgor do stoje. Naredimo 8-12 ponovitev.

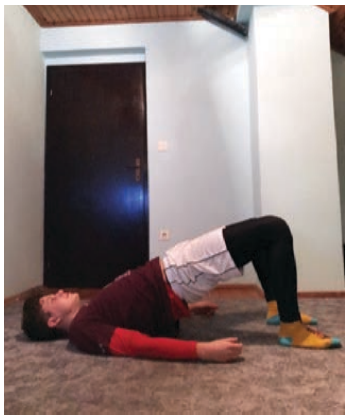
3. vaja: stabilizacija

Položaj zadržimo 3x20 sekund. Pozorni smo, da je medenica v liniji s telesom, da je ne spuščamo proti tlom.

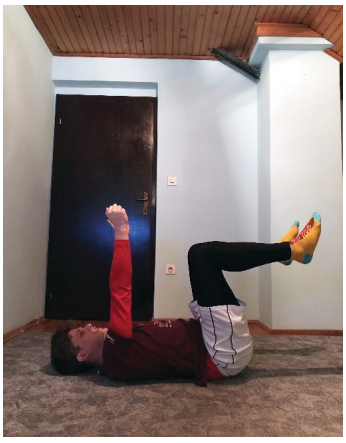
4. vaja: mali most

Ležimo na hrbtu, roke imamo ob telesu, dvignemo medenico, da je trup v ravni liniji in zadržimo 30 sekund. To ponovimo 3krat.

5. vaja: spuščanje roke in noge

Ležimo na hrbtu, roke imamo iztegnjene navpično v zrak, noge pokrčene 90° v kolkih in 90° v kolenih, nato levo roko in desno nogo hkrati spuščamo proti tlom, dokler niso vzporedne s tlom in po isti poti nazaj gor, izmenično naredimo 40 spuščanj.

vir slik: osebno slikovno gradivo

Praznični čas je lahko tudi čas osamljenosti. Če vam je do pogovora, je za vas vedno nekdo na drugi strani brezplačne telefonske linije Društva Samarijan.

Razširjen program na OŠ Naklo

V.Z.V.O.D.? Ja, varno, zdravo, veselo in odgovorno druženje!

mag. Špela Eržen in mag. Vera Stoilov Spasova, OŠ Naklo

Učitelji in učiteljice Osnovni šoli Naklo se neprestano trudimo za celovit razvoj naših učenk in učencev. Poleg obveznega programa na šoli že tretje leto ponujamo tudi razširjen program, s katerim stremimo k skladnemu razvoju znanja in kompetenc, za katere verjamemo, da so potrebne za kakovostno življenje naših učenk in učencev v 21. stoletju.

Kot je zapisano v Kurikulumu razširjenega programa, je pomemben vidik le-tega v osnovni šoli tudi njegova inkluzivna naravnanost: nikogar ne izključuje, temveč vsem omogoča vključenost v dejavnosti na različnih področjih, s čimer prispeva tako k sprejemanju različnosti, kot tudi k zadovoljevanju raznolikih interesov in spodbujanju odličnosti in osebne angažiranosti prav vsake učenke in učenca.

Temeljni namen razširjenega programa osnovne šole je vsem učencem in učenkam omogočiti zdrav in celosten osebnostni razvoj, ki sledi njihovim individualnim zmožnostim, interesom, talentom in potrebam, ob smiselnem upoštevanju individualnih aspiracij in pričakovanj. Razširjeni program osnovne šole omogoča tudi bolj poglobljeno spoznavanje učencev in prispeva k medsebojnemu sodelovanju in razvijanju kakovostnih odnosov med strokovnimi delavci in učenci, kar pomembno pripomore k večji motiviranosti obojih za doseganje ciljev osnovnošolskega programa v celoti.

Vrednote, kot so znanje, učenje, medsebojno sodelovanje, dejavno državljanstvo, kultura, zdravje, gibanje in igra, so temeljni gradniki razširjenega programa, ki ima tudi zaradi večjih možnosti za udejanjanje načela individualizacije izjemno pomembno vlogo pri zagotavljanju optimalnega učnega okolja za učenke in učence, ki se iz različnih razlogov srečujejo z večjimi izzivi pri opismenjevanju, usvajanju znanja in doseganju minimalnih ter temeljnih standardov znanja v osnovnošolskem izobraževanju: zaradi posebnih potreb, učnih težav, jezikovnih ovir, kulturne različnosti ali socialne in ekonomske prikrajšanosti. Prav tako pa ne gre prezreti, da je razširjeni program lahko prostor razvijanja posebnih talentov in nadarjenosti učenk in učencev, ki zmorejo in želijo doseči več, kot jim lahko šola omogoči v okviru obveznega programa.

Učiteljici mag. Špela Eržen in mag. Vera Stoilov Spasova že drugo leto vodiva skupini otrok, ki so si izbrali V.Z.V.O.D. Najbrž se sprašujete, kaj to ime pomeni, kajne? Gre za varno, zdravo, veselo in odgovorno druženje, kjer so dobrodošli vsi, ki si tega želijo. Z učenci se na naših srečanjih učimo mnogo veščin, ustvarjamo, se gibamo in predvsem družimo. Veliko pozornosti posvečava učenju o varnosti učencev, in sicer tako na spletu, kot tudi v resničnem svetu. Z različnimi gibalnimi igrami se trudiva, da se razgibajo in pogosto se skupaj nasmejimo do solz. Miselne igre poskrbijo za njihove male sive celice. Morava priznati, da z veseljem opazujeva učence, ki se trudijo razrešiti različne miselne orehe in uganke. Ob različnih priložnostih povabiva učence v učilnico gospodinjstva, kjer si pripravijo zdrave in občasno manj zdrave, a slastne prigrizke. Učiva jih tudi čuječnosti, ki je v tem času, ko je naš vsakdanji življenjski tempo kar malce prehiter, zelo pomembna. Z različnimi tehnikami jih učiva tudi sproščanja, pomembnosti medvrstniške pomoči, strpnosti, solidarnosti in sprejemanja drugačnosti. Veliko priložnosti imajo tudi za razvijanje svoje umetniške žilice. V času pouka na daljavo naše druženje ni prenehalo.

Postalo je še močnejše, saj si otroci želijo stika z vrstniki, pa čeprav le virtualnega. V spletni učilnici se je v teh nekaj tednih pouka na daljavo znašlo že marsikaj. Pozornost smo posvečali varnosti na spletu, vadili sproščanje in skrbeli za gibljivost in zdravo hrbtenico, saj je to ob dolgotrajnem sedenju za računalniškim ekranom še kako pomembno. Učence sva seznanili o pomembnosti gibanja na svežem zraku. V naravi so si med sprehodom nabrali material, s katerim so ustvarjali. V adventnem času pa bomo pozornost posvetili varnemu druženju, pripravi in peki priboljškov, ustvarjanju preprostih okraskov in personaliziranih voščilnic in še marsičemu.

Čeprav se imamo z učenci in učenkami tudi v času pouka na daljavo lepo, pa si nadvse želiva, da se z njimi kmalu srečava v šoli, kjer se bomo še naprej vrano, zdravo, veselo in odgovorno družili.

Kako se na daljavo učijo naši najmlajši, prvošolčki?

učiteljice OŠ Naklo Maja, Nataša, Lili, Staša, Andreja in Mateja

Šola na daljavo pri najmlajših poteka malo drugače. Prvošolčki še ne znajo brati in pisati, zato podajanje snovi prilagodimo tako, da pripravimo več zvočnih posnetkov, snov opremimo z veliko slikovnega gradiva, s stripi junakov iz delovnih zvezkov, tudi s kakšno risanko in pravljico. Občasno se vidimo ali slišimo preko spletnega orodja Skype in utrjujemo snov, včasih se pokličemo za bralno značko, dodatne naloge, ali le za klepet in kakšno šalo. Učenci svoje naloge zelo vestno opravljajo, to vidimo na fotografijah izdelkov in nalog, ki jih pridno pošiljajo starši učencev, brez katerih ne bi šlo. Starši so v teh časih glavni motivatorji. Učiteljice in vzgojiteljici snov pripravimo tako, da lahko delajo za šolo dopoldan ali popoldan, tudi s kakšnim dnem zamika. Tako lahko pomagamo staršem, starši pa nam. Le z vzajemnostjo smo lahko tako uspešni.

Prvošolčki so v okviru pouka poskrbeli, da so si njihovi domači lahko ogledali lutkovno predstavo in koncerte »s kavča«. Trenutna uspešnica je ruska pravljica Trije medvedi, koncert Thunder pa je za leto 2020 že razprodan. Pohvala našim umetnikom, ki skrbijo, da je v njihovih domovih dovolj smeha. Vsi zelo pogrešamo trenutke v razredu. Zabaven pouk, igro, pogovore, nasmehe, objeme … to so stvari, za katere v tem času še bolj čutimo, kako zelo pomembne so.

Pot k Zeleni Evropi: OŠ Naklo gostila češke profesorje

mag. Špela Eržen, OŠ Naklo

Od srede, 23. septembra, do petka, 25. septembra, smo na Osnovni šoli (OŠ) Naklo gostili tri češke goste. Dva univerzitetna profesorja in učitelja angleščine iz OŠ Armenska iz Brna. V okviru mednarodnega projekta Erasmus+ z naslovom Pot k Zeleni Evropi bomo v naslednjih dveh letih sodelovali in poskušali doseči zastavljene cilje. Poudarki so na obrnjenem učenju, razvoju jezika in kulturnem povezovanju. Z mobilnostjo in različnimi aktivnostmi bomo poskušali na šoli, med učenci in zaposlenimi krepiti razvoj človeškega kapitala.

Preden so prišli k nam v Naklo, so si ogledali Slovenijo in jo raziskali. Obiskali so Maribor, Cerkniško jezero, Škocjanske jame, Koper, Izolo, Piran in Portorož. V sredo so skupaj z našimi četrtošolci spoznali Groharjevo hišo in njegova dela v Sorici. Skupaj so ustvarjali na tehniškem dnevu. Češki gostje so spoznali tudi Bled in njegove lepote. V četrtek in petek so spremljali vzgojno-izobraževalni proces pri pouku gospodinjstva, naravoslovja pri dveh urah četrtošolcev v Naklem, angleščine v devetem, biologije in slovenščine v osmem razredu. V okviru izbirnega predmeta smo gostom in učencem pripravili naravoslovne delavnice v kanjonu reke Kokre in spoznali staro jedro Prešernovega mesta. Obiskali so raziskovalni laboratorij Tuler, kjer so se seznanili s posebnostmi gojitve in značilnostmi obeh vrst človeških ribic, ki jih že 60 let proučujejo v naši bližini, v Kranju. V petek je nekaj učencev z gosti spoznalo, kako potekajo terapije s konji pri gospe Maksimiljani Marinšek.

Po skupnem načrtovanju so se v poznih popoldanskih urah odpravili še v naše glavno mesto, od katerega so se v soboto poslovili. S pripravljenim programom in izvedbenimi urami vseh sodelujočih učiteljev smo naše goste zelo presenetili in naredili velik vtis. Ob odhodu iz Nakla so se zahvaljevali za vse gostoljubje, odlične ure pouka, vrhunske dneve dejavnosti in vsem sodelujočim učiteljem (Bredi, Veri, Nini, Marku, Jani, Jasni, Špeli) ter obenem upajo na čimprejšnje snidenje.

Ogled kanjona reke Kokre in spoznavanje s češkimi učitelji

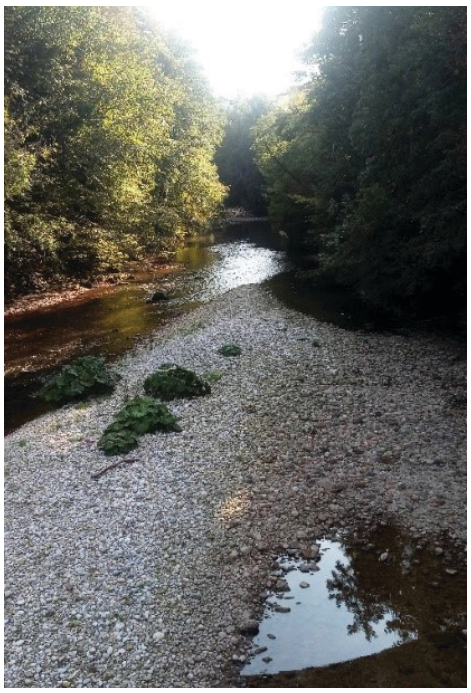
Eva Eržen, 7. b OŠ Naklo

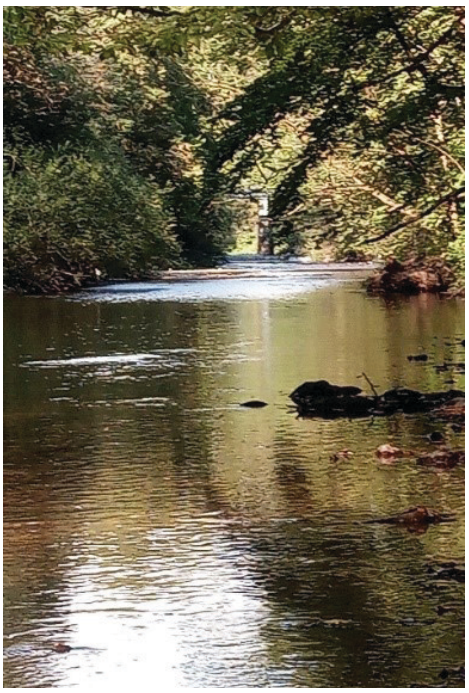
V četrtek, 24. septembra 2020, smo se trije učenci sedmih razredov, naša učiteljica za naravoslovje mag. Špela Eržen, profesorica iz Biotehniške fakultete Ljubljana dr. Jelka Strgar in profesorji iz Češke osnovne šole v okviru projekta Erasmus+ odpravili do Kranja. V Kranju pri Čebelici, nas je pričakal Uroš Brankovič, ki nam je razložil nastanek kanjona reke Kokre, sprehodili smo se skozi preteklost in popeljal nas je po kanjonu reke Kokre.

Do kanjona reke smo se odpravili po stopnicah, zagotovo jih je več kot 127, čez prijetne lesene mostičke na nasprotni breg. Hodili smo čisto ob reki, opazovali race mlakarice, poslušali

ptice in uživali v lepem, toplem jesenskem popoldnevu. Izmerili smo temperaturo vode, tal in zraka. Izmerjene podatke smo zapisali v pripravljene preglednice naših delovnih listov. Pot nas je vodila naprej čez jaso, po stezi ob gozdnem robu, kjer smo spoznali novo igro. V igri ugani, razberi in poimenuj skrito drevesno vrsto, smo poiskali štiri lesne vrste. Učiteljica je nabrala primere listov in jih vnaprej fotokopirala. Po listih smo morali ob določevalnih ključih poimenovati rastline, jih najti na terenu in tudi sami fotografirati. Nato smo znova prečkali most in odšli do jam v konglomeratu pod Kranjem. Tam smo se ustavili, se fotografirali, občudovali skrivnosti narave in opazili marsikatero človeško malomarnost. Nato nas je naša pot vodila na drugo stran mesta Kranja, čisto do Mestne knjižnice Kranj. Za naše goste smo imeli malo presenečenje, povabili smo jih na sladoled. Vsem se je prilegel. Mestno jedro, knjižnico, kulturne značilnosti nam je zelo nazorno predstavil gospod Janez, turistični vodič. Njegovo pripovedovanje je bilo izredno zanimivo, spoznala sem Kranj na nov način. Vsakič, ko sedaj grem v glasbeno šolo, točno vem, kje so bila dvižna vrata, glavna ulica in zakaj je pot tlakovana na tak način.

Ta mali mednarodni izlet, mi je bil zelo všeč. Veliko sem se naučila novega in spoznala prijetne ljudi. Škoda le, da nas je bilo tako malo, saj so taki dogodki res nepozabni.

Martinovo

Tina Erjavc, Waldorfska šola Ljubljana, OE Gorenjska

Vsako leto 11. novembra praznujemo martinovo. Sveti Martin je prinašalec svetlobe, je simbol nesebične pomoči, je simbol povezave človeka z duhovnim svetom. Zgodba pripoveduje o Martinu, ki je med služenjem vojske v Amiensu odkril revnega berača, ki je v mrzlem vetru sedel oblečen le v tanka oblačila. Ko ga je Martin zagledal, je vzel z ramen lastni plašč, ga pretrgal na pol in pokril reveža, da se je ogrel. Naslednjo noč je Martin sanjal, kako ga je obiskal angel, ki je nosil ta isti kos plašča, ki ga je dal beraču. Ta izkušnja je Martinu odprla pot k nesebičnemu služenju človeštvu. Postal je simbol luči, ki sveti v temi in daruje svoje veščine tistim, ki to potrebujejo.

V ta namen smo za martinovo v prvem razredu izdelali svetilke, ki ponazarjajo svetlobo v naših življenjih, posvetili smo pravljice o pomoči drugim ter mu zapeli pesmi. Na dan svetega Martina so se otroci skupaj s starši odpravili na večerni sprehod s svetilkami, po poti so prepevali pesmi ali pa so samo opazovali lučko, ki osvetljuje temo. Na ta način smo otrokom približali pomen svetlobe v temi in pomen nesebične pomoči.

Vsem bralkam in bralcem želimo, da negujete svojo lučko v sebi, ohranite jo prižgano tudi takrat, ko zapiha veter. Predvsem pa jo podarite tistim, ki jo potrebujejo, da bo njihova lučka zopet zasijala.

Tudi vrtci s(m)o se prilagodili

mag. Gabrijela Masten, pomočnica ravnatelja in svetovalna delavka, Vrtec Mlinček Naklo

Zaradi poslabšanja epidemioloških razmer v državi so se vrtci na podlagi odloka vlade 26. oktobra 2020 zaprli, pri čemer se dovoli delo v vrtcih v zmanjšanem obsegu, ki zagotavlja nujno varstvo za otroke, katerih starši so zaposleni in varstva ne morejo zagotoviti na drug način, če tako odloči župan občine na območju katere vrtec izvaja dejavnost. Po sklepu župana Občine Naklo tako v Vrtcu Mlinček v Naklem zagotavljamo le nujno varstvo. V času zaprtja vrtcev so starši, katerih otroci vrtca ne obiskujejo, plačila oproščeni.

Pri organizaciji varstva otrok sledimo priporočilom NIJZ. V petem tednu od zaprtja vrtcev varstvo potrebuje 22 otrok, ki so trenutno razdeljeni v tri skupine. V eni skupini so otroci iz vrtca Jelka v Dupljah in z otroki delajo strokovne delavke iz Jelke. Čeprav se strokovno osebje pri delu z otroki menja, ne opazimo, da bi otrokom to predstavljalo kakšne večje težave oziroma stiske. Še več: otroci se učijo raznolikosti življenja, navezovanja stikov z različnimi ljudmi, tako s svojimi vrstniki kot z različnimi odraslimi. V skupinah so otroci iz različnih oddelkov in različnih starosti, od dvoletnika do predšolskega otroka. Trudimo se, da se otroci v vrtcu dobro počutijo in da preživijo dan v spodbudnem in varnem okolju. Tudi za nas zaposlene v vrtcu je izziv delati v tem času. Trenutno dela v vrtcu manjše število zaposlenih, a prizadevamo si, da ohranjamo oziroma vzdržujemo stike med seboj tudi s pomočjo spletnih aplikacij.

Starši se lahko za pomoč in posvet pri vzgojnih dilemah in težavah obrnejo na svetovalno delavko v vrtcu. Pomembno je, da o težavah spregovorimo čim prej in poiščemo ustrezno pomoč. Nekaj kontaktov za pomoč lahko dobite tudi na naši spletni strani. Kako lahko otrokom in sebi olajšamo življenje v epidemiji, pa si lahko prav tako preberete na spletni strani vrtca v posebnem svetovalnem kotičku za starše.

V času razglašene epidemije smo se vsi prilagodili na drugačen način življenja. Nekaterim je težje, drugim lažje. Kljub vsemu skušamo biti optimistični in vsak po svoje čim lepše preživeti ta čas. Veliko je odvisno od nas odraslih. Otroci se bodo počutili tako dobro in zmogli, kolikor bodo imeli odrasle za soliden zgled. Zato je epidemija izziv predvsem za odrasle, saj se otroci učijo od nas.

Naj zaključim z mislijo M. Howarda: »Življenje je kot prekratka odeja. Če jo potegneš gor, te zebe v noge, če jo potegneš dol, ti piha za vrat; toda vedri ljudje potegnejo kolena k sebi in noč preživijo zelo udobno.«

Dan slovenske hrane v vrtcu

Saša Meglič, Vrtec Mlinček Naklo

V petek, 19. novembra 2020, smo v vrtcu praznovali DAN SLOVENSKE HRANE in ga obeležili s tradicionalnim slovenskim zajtrkom. Letošnji slogan se glasi: »Zajtrk z medom – super dan!« Otroci so ta dan za zajtrk dobili tradicionalna živila lokalnih proizvajalcev – med, maslo, kruh, mleko in jabolko.

V vrtcu veliko pozornosti namenimo zdravi prehrani in otroke seznanjamo s pomenom zdravega načina življenja. V tednu, ko smo obeležili slovenski tradicionalni zajtrk, smo za otroke pripravili različne dejavnosti na temo Čebele. Otroci so se seznanjali z življenjem čebel in pomenom čebel za okolje, spoznavali so delo čebelarja in njegovo opremo, poslušali pravljice o čebelah, reševali uganke, ustvarjali in prepevali. Igrali smo se različne gibalne igre in ponazarjali letenje in oglašanje čebel. Otroci so pripovedovali tudi o svojih doživetjih s čebelami in razvil se je zelo konstruktiven pogovor. Škoda je le, da smo nekatere stvari o čebelah in čebelarjih spoznavali digitalno, saj bi v živo dosegli bistveno večji učinek. Upamo, da se bo stanje glede epidemije kmalu izboljšalo in si bomo lahko čebelarja in čebele ogledali v naravnem okolju. No, pa tudi kaj drugega, saj nas zanima zelo veliko stvari.

Primerjava

Bajka je bajka, pravljica je pravljica

Neža Jelenc, 7. b OŠ Naklo

Že od malih nog so pravljice in bajke del našega življenja. Razveseljujejo nas, nas učijo, zabavajo, žalostijo in celo strašijo ter seveda obudijo našo domišljijo. So dobre učiteljice za življenje, saj izhajajo iz življenja samega. Nastajale so stoletja in tisočletja. Pripovedovali so jih ljudje, ki so si z njimi razlagali dogodke iz narave in vsakdanjega življenja. Pravljice učijo s svojim zgledom, da se dobro izplača in slabo kaznuje ter se zaključijo s srečnim koncem, medtem ko v bajkah junakovo usodo zapečatijo bogovi.

Kljub temu da velika večina ljudi pravljico in bajko enači, sta si kljub podobnosti vseeno različni, zato ju bom v nadaljevanju podrobneje opisala. Bajka ali mit (izhaja iz staroslovanske besede bajati, kar je pomenilo govoriti, čarati oziroma iz grške besede mythos, kar pomeni besedo, pripoved) je domišljijska ljudska pripoved. Nastala je v poganski dobi. Ljudje so si jo izmislili kot razlago za nerazumljive naravne pojave. Pripoveduje o starih verovanjih, poganskih bogovih, polbogovih, nadnaravnih silah, božanskih junakih na nebu, zemlji in v podzemlju, ki vladajo svetu. Značaji oseb, ki nastopajo v bajkah, so oblikovani, na potek dogajanja in končni razplet pa vplivajo bogovi. Kraj dogajanja je določen, čas dogajanja pa vsaj nakazan. Slovenska mitologija pozna volkodlaka, kurenta, vile, rojenice, škrate … To so večinoma nečloveška ali polčloveška bitja s človeškimi lastnostmi. Najpopolnejše ohranjeno bajeslovje imajo Grki in Rimljani. Največ bajk je pri nas napisal Janez Trdina (Bajke in povesti o Gorjancih).

Pravljica je prav tako ena od najstarejših literarnih zvrsti. Razvila se je iz ustnega izročila, ki se je prenašalo iz roda v rod. Je izmišljena pripoved, ki vsebuje pravljična bitja, čarobne predmete, čudeže, pravljična števila, srečen konec … Dogajalni čas (pred davnimi časi, nekoč) in prostor (nekje, za devetimi vodami in devetimi gorami) nista določena. Značaji junakov so črno-beli: nekateri junaki imajo same dobre lastnosti, drugi pa same slabe. Najpogosteje nimajo osebnih imen. Svetovno znani pravljičarji so Hans Christian Andersen, brata Jakob in Wilhelm Grimm, slovenske pravljičarke pa so Ela Peroci, Svetlana Makarovič, Anja Štefan …

Na podlagi predstavljenih lastnostih bajk in pravljic bom zdaj primerjala dve znani besedili: bajko Orfej in pravljico Sneguljčica.

	pravljica Sneguljčica	**bajka Orfej**
Dogajalni kraj	neznan	Grčija - Trakija
Dogajalni čas	nedefiniran	antika
Osebe, ki nastopajo	osebe nimajo imen oz. so nedoločena: Sneguljčica (izmišljeno ime), mačeha, sedem palčkov, kraljevič, lovec	vse osebe imajo osebna imena: Orfej (pevec, lir), Evridika (vodna vila), čolnar v podzemlju starec Haron, bog Had, boginja Persefona, triglavi pes Kerber (strašni varuh vrat)
Značaji junakov	Sneguljčica je dobra, prijazna, prav tako palčki; mačeha je zlobna	značaji izoblikovani (slavni pevec izraža svoja čustva, ljubi ženo, a je neposlušen)
Vpliv na dogajanje	čudežni predmeti (zrcalce, strupen glavnik), izmišljena bitja (palčki, čarovnica) pravljična števila (tri, sedem)	bogovi, polbogovi
Konec	srečen konec	Konec po volji bogov
Sporočilo	dobrota v vsakem primeru premaga zlo	Prikazuje minljivost življenja in potovanje v onostranstvo. Neupoštevanje bogov se kaznuje (pogled nazaj).

Za konec pa vam bom predstavila še bajko, ki sem jo napisala sama.

O Meteju in Metri

Pred davnimi leti sta v grški deželi Trakiji srečno živela slavni pevec Orfej in njegova žena Evridika. Ob Orfejevem petju in prelepi ženi so vsa bitja sveta, bogovi in polbogovi pozabili na vse slabe stvari in srečno živeli v sožitju brez vojn in sovraštva.

Po nekaj letih srečnega zakona je Evridika povila dvojčka, ubogljivo deklico Metro in neposlušnega nagajivega dečka Meteja. Orfej si je želel, da bi bil tudi Metej tako poslušen otrok kot Metra. Vsak dan je nagajal očetu in drugim bogovom. Orfejeva jeza je bila vedno bolj vidna in slišna.

Nekega dne se je deček skril v krošnjo prečudovito visokega drevesa, vzel kamen in čakal. Tiho je počakal prvega zajca, kamen vrgel vanj, vendar na njegovo smolo namesto zajca zadel svojega očeta. Orfej je z veliko krvavo rano na glavi začel tako močno kričati nanj, da je ob tem izgubil svoj glas. Zavedel se

je, da so mu bogovi želeli povedati, da tako ne sme ravnati s svojim sinom. Metej se je očeta vseeno ustrašil in odločil se je, da ga bo ubogal in mu tako pomagal pridobiti nazaj njegov glas. Toda Metejeva ubogljivost očetu Orfeju ni vrnila glasu, zato se je Metej za pomoč obrnil tudi na bogove.

Po dolgih letih Orfejeve tišine se je boginja Atena odločila, da na prošnjo sina Meteja pomaga Orfeju. Naročila je Orfeju, naj gre do vznožje gore, kjer teče studenec, in ob izviru studenca raste posebna roža z majhnimi semeni. Vzame naj seme in ga posadi na svojem vrtu. Ko bo seme zraslo v drevo, naj odtrga sadež in ga poje. Opozorila pa ga je, da tega sadeža ne sme jesti nihče drug, v nasprotnem primeru ga bo bog Zevs kaznoval tako, da bo glas vzel obema njegovima otrokoma. Orfej se je zahvalil in odšel na pot. Prišel je do izvira, vzel seme in ga skrbno posadil, zalil in zraslo je prelepo drevo z neverjetno lepimi, dišečimi in sočnimi sadeži. Vzel je enega, ga pojedel in ... Dobil je svoj glas nazaj. Stekel je v hišo, vzel liro in takoj začel prepevati. Pozabil pa je opozoriti svojo družino, da nihče ne sme jesti teh sadežev. Ko je Metej zaslišal njegov glas, je stekel proti njemu, da bi ga objel. Vmes pa še utrgal sadež, ga ugriznil in tako sta Metej in Metra v trenutku izgubila glas.

Otroka nikoli več nista spregovorila, Orfej pa je tudi za vedno obnemel in nikoli več ni igral. Vedel je, da je on kriv, ker je mislil samo nase in ni spoštoval bogov. Vest o tem se je razširila po vsem svetu in žal njegovega prelepega prepevanja ni slišal nihče več, razen mrtve duše v podzemlju pri bogu Hadu.

Spis

Izlet na Krvavec

Nik Potočnik, 7. b OŠ Naklo

Imel sem res veliko željo po obisku adrenalinskega parka, zato sem doma prosil, če gremo lahko na Krvavec. Kar nekaj časa je trajalo, da se mi je želja uresničila, ampak naposled je prišel tudi ta dan.

Zjutraj sem se zbudil, odprl oči in nekaj časa samo gledal v strop. Nato se mi je posvetilo, da je nedelja in da bomo končno le odšli na izlet na Krvavec. V trenutku sem se pognal iz postelje, se oblekel, kot bi mignil, in že sem sedel za mizo in jedel svoj zajtrk. Ker sem vedel, da bom potreboval veliko moči, da bom lahko premagal ves poligon, sem si privoščil obilen zajtrk, kar ni ravno v moji navadi. Nestrpno sem čakal, da se uredijo še mami, mama in Zdravko, v mislih pa sem bil že tam gori. Ojoj, zakaj toliko časa traja, da se vsi oblečejo?! No, dajmo!

In smo se odpeljali. Po dobre pol ure vožnje smo parkirali na parkirišču pri gondoli. Nadeli smo si zaščitne maske in šli kupit vozovnice. Gondole so izgledale kot velika jajca in že ob pogledu nanje se je moja mami kar stresla od groze. Mami ima namreč velik strah pred višino in je šla na ta izlet in na gondolo samo zato, da mi uresniči željo in mi pokaže, da je zame pripravljena narediti tudi kaj takega, ker me ima zelo rada. Tudi jaz imam zelo rad njo. Usedli smo se v gondolo in ko smo se začeli vzpenjati vedno više in više, je mami kar zamižala in se trdno oprijela klopi. Kar videl sem potne kapljice na njenem čelu. Uboga mami. Sem bil kar vesel, da vožnja ni bila tako dolga in se je njeno trpljenje hitro končalo.

Na vrhu smo se najprej malo sprehodili in si ogledali zanimive stvari, vmes pa iskali kje pravzaprav je adrenalinski park. Ko smo ga naposled le našli, smo se jaz, mami in mama opasali z varnostnim pasom z vponkami, Zdravko pa se je vzdržal te izkušnje. Inštruktor nam je najprej razložil, kako se uporablja vponke in kako se moramo pravilno pripeti na jeklenice, da bomo varni. Nato smo morali vsi opraviti začetniško stopnjo, da je inštruktor videl, ali smo vsi razumeli njegova navodila, potem pa smo šli na prvo stopnjo. Vsi smo jo uspešno zaključili in inštruktor je celo pohvalil mamo za njen pogum. Z mami sva se odločila, da preizkusiva še drugo stopnjo. Bil sem kar malo presenečen, ker je ta stopnja že kar visoko med krošnjami, mami pa je hotela iti. V redu, pa pojdiva, sem si mislil. Najprej sem šel jaz in moram priznati, da je bilo res kar težko. Nič me ni presenetilo, ko je mami po prvi opravljeni nalogi zmrznila in ni hotela naprej. Je bilo le visoko. Ampak če je hotela priti dol, je morala nazaj po isti poti. Ko je bila končno na tleh, je bila čisto premočena.

Jaz pa sem kar vztrajno opravljal nalogo za nalogo. Pri eni od njih, ko je bilo treba splezati čez same vrvi, so se mi od napora začele kar tresti noge. Za trenutek sem pomislil, da mi ne bo uspelo. Potem pa sem si rekel, če sem prišel tako daleč, bom pa že šel do konca. Minuto sem si vzel za počitek, nato pa uspešno opravil tudi najtežjo nalogo. Ostale do konca so bile v primerjavi s to mačji kašelj. Ko sem bil tudi jaz končno spet na tleh, sem se šele zavedel, kako zelo žejen sem. Pol litra soka je kar padlo vame. Malo smo še posedeli tam, da smo se odpočili, potem pa se odločili, da gremo na kosilo, na žgance in kislo mleko. Meni do teh stvari ni, jaz sem se šel raje vozit z gokarti. Mami mi je plačala dve vožnji, da pa sem prišel na štart, sem se moral najprej peljati še z žičnico. Gokart sem peljal kar s sabo na žičnici, pri strani so take kljuke, da se lahko obesi gor. Tudi kolo lahko pelješ tako. Vožnja z gokarti je bila zelo adrenalinska, ker se pelješ zelo hitro. Videl sem tudi, kako se je en otrok prevrnil na stezi, zato sem bil jaz zelo pazljiv. Ko sem zaključil drugo vožnjo, sem poiskal mami, mamo in Zdravka. Sedeli so v dogovorjeni gostilni in jedli. Ampak so bili zelo razočarani, ker so bili žganci tako suhi in drobni, kot da bi jedli samo moko.

Kar naenkrat se je vreme, ki je bilo do sedaj lepo sončno in jasno, spremenilo. Od nekod so prišli oblaki in z njimi tudi dež, zato smo se odločili, da je našega izleta konec. Nazaj dol smo šli spet z gondolo in tokrat je bilo mami malo manj strah. Na dnu smo poiskali naš avto in se srečni, a utrujeni odpeljali domov.

Ta dan sem si zapomnil, ker sem res užival in sem bil zelo vesel, da se mi je izpolnila želja. Zapomnil sem si ga pa tudi zaradi mami in njenega strahu.

Basen

Jež in lisica

Julija Plut, 7. b OŠ Naklo

Nekoč je v nekem gozdu živel jež. Bil je pameten, a kaj, ko je bil brez vsega. Zato se je odpravil k lisici, da bi jo prosil, naj mu da kaj za pod zob.

Prišel je do njenega brloga in jo videl, kako se masti s hruškami. Sline so se mu cedile, zato jo je prosil: »Botra lisica, mi daste nekaj sladkih hrušk?« Lisica mu je rekla: »Ne, imam otročičke, še z njimi bom morala deliti!« Jež se je žalosten vrnil domov. Tudi on je imel mlade, ki so ga prosili za hrano.

Minilo je nekaj dni. Jež je pomislil, da bo mogoče lisica zdaj bolj milostna. Šel je do njenega domovanja. A ona ga je že na daleč videla in mu zaklicala: »Nič ne bo jež, nič, kar sam si poišči hrano.«

Ubožec je prišel domov ves poklapan. Žena mu je rekla: »Ne bodi žalosten. Pomisli in prepričaj lisico na drug način. Tako si pameten, se boš že česa spomnil.«

V tistem trenutku se je jež domislil krasne ideje. Mogoče bi bila lisica bolj milostna, če bi jo za hrano prosili njegovi otroci. Mali ježki so se z njim odpravili k lisici. Jež se je skril za drevo, otroci pa so šli do njenega brloga. Rekel si je: »V tretje gre rado.«

Otročički so prišli do njenega brloga, tam pa so bili samo njeni otroci. Zato so prosili kar njih: »Prosimo vas, lisjački, dajte nam malo hrane. Presneto smo lačni.« Razvajeni lisjački so vzvišeno odgovorili: »Ne, ne, kar sami si jo poiščite.«

Jež je vse to poslušal za drevesom. Prekipela mu je nesramnost vsega podlega lisičjega rodu. Jezen je prišel v lisičji brlog in rekel: »Dovolj vas imam! Trikrat ste nas odgnali vi in vaša mati. Tako nesramni ste kot ona. Za prijaznost še slišali niste!« Šel je do lisjačkov, jih popikal s svojimi bodicami in si kar sam vzel njihovo hrano.

Jež je trikrat prijazno prosil, a ni pomagalo. Iz vsega tega se je naučil, da so lisjaki in lisice neusmiljeni, predvsem pa to, da jabolko ne pade daleč od drevesa.

Naj sonce v novem letu sije tako nad nami kot v nas samih!

V letu 2021 vam želimo obilico sreče in nepozabnih trenutkov bodisi na kolesu ali smučeh, predvsem pa v naravi. Ostanite zdravi, prosti čas namenite sebi in vašim najdražjim.

Vaš Grašca Team

SCOTT

grašca

Kolesarski center Grašca
Hladnikova 11 / 4294 Križe
www.grasca.si / 04 595 60 10

Podbrezje 17, 4202 Naklo
AVTOSERVIS DRINOVEC
Srečno 2021!
GSM: 041 753 120
GSM: 031 271 755
SERVISIRANJE IN POPRAVILO OSEBNIH IN DOSTAVNIH VOZIL

Vesel božič in srečno novo leto!
ZOBNA ORDINACIJA ZA ODRASLE
Erika Teran, dr. dent. med.
Zg. Duplje 101a, 4203 Duplje
tel.: 04 25 75 888

NAVČEK d.o.o.
Pogrebne storitve
- organizacija pogrebov
- prevoz pokojnika,
- organizacija upepelitve,
- pogrebna oprema (krste, žare, nagrobni križi, žarne niše,...)
- žalni aranžmaji in sveče,
- organizacija pevcev
- urejanje dokumentacije,
- fotografiranje pogrebov

Visoko 140
4212 Visoko
031 577 229
041 628 940
navcek1@siol.net
www.navcek.si
NA VOLJO SMO 24 UR NA DAN

V novo leto vstopimo z mislijo:
Čudeži obstajajo!
Le verjeti je treba vanje.
Naj bo novo leto 2021 polno čudežev za vse, veliko dobre volje, polno optimizma in zdravja in medsebojnega razumevanja.
Vse dobro vam želimo!
Kolektiv Miša
Računovodske storitve Miša s.p., Strahinj 74,
Tel.: 04 257 89 00 e-mail: darja@mi-sa.si

MEGALES d.o.o.
Strahinj 87 - NAKLO,
tel.: 04/ 25 76 440
gsm: 051/ 358 368
info@megales.si
www.megales.si
- Odkupujemo hlodovino in celulozni les
- Opravljamo celovite sanacije gozdov
- Odkupujemo sečne ostanke in les za biomaso
- Izvajamo posek in spravilo lesa
- Gojitvena dela
- Gradnja in rekonstrukcije gozdnih prometnic
- Ugodne cene in dobri plačilni pogoji
ODKUP - POSEK, SPRAVILO IN PREVOZ LESA
Vesele božične praznike in srečno novo leto.

TLAKOVIT
TLAKOVANJE IN UREJANJE DVORIŠČ
IBRO KASUPOVIČ s.p.
PODBREZJE 4, 4202 NAKLO
www.tlakovit.si; info@tlakovit.si
GSM: 041/244-285
- izkopi in odvozi materiala
- tlakovanje in urejanje dvorišč
- izdelava priključkov na javno kanalizacijo
Želimo vam vesel božič in srečno novo leto!

FRISTADS®
WORKWEAR

Fristads d.o.o. | Glavna cesta 24, Naklo 4202
www.fristads.si | mobi: 040 522 066

Vesel božič in srečno 2021!

Smo specializirano podjetje za prodajo zaščitnih delovnih oblačil švedske blagovne znamke FRISTADS in nemške blagovne znamke KUBLER WORKWEAR. Razstavni prostor je v poslovni stavbi Pošte Naklo (bivši prostori Občine Naklo).

VELDRONA d.o.o. NAKLO

Glavna cesta 20, 4202 NAKLO
info@veldrona.com
http://veldrona.si http://veldron.com

Računovodski servis
(za d.o.o., s.p., društva,...)
Kontakt: 041 863 440

Trgovina Matjaž
Tel.: 04 257 15 02, Faks: 04 257 18 31

Barve, laki, pisarniški material, računalniki in oprema, fotokopiranje, kemična čistilnica, ponudba točenih vin in
SERVIS RAČUNALNIKOV IN OPREME

Odprto 8.00-12.00 in 14.30-18.30
Sobota 8.00 - 12.00

Vesel božič in srečno 2021!

PESTRA PONUDBA VSEH VRST IGRAČ
V NOVI SLOGINI SPLETNI TRGOVINI
www.slogina-trgovina.si

SLOGA
Kmetijsko gozdarska zadruga z.o.o.

Zahvaljujemo se Vam za zaupanje in se priporočamo tudi v letu 2021.

Želimo Vam veliko zdravja ter uspešnih trenutkov v sodelovanju z naravo.

ODPRTI SMO ZA VAS. **DOBRODOŠLI!**

POLONCA
Ponos slovenske zemlje in sonca.
100% SLOVENSKO

KVC SLOGA Kranj, Šuceva 27, tel.: 04 20 14 960,
KTC SLOGA Šenčur, Kranjska cesta 29, tel.: 04 25 19 772

JOHN DEERE KRAMER on the safe side www.sloga.si

okna in vrata
NAGODE
www.nagode.si

Brezplačno vam pripravimo vso dokumentacijo za pridobitev nepovratnih sredstev **Eko sklada.**

NAJVEČJI SALON OKEN IN VRAT V SLOVENIJI.
Dobrodošli v IOC Zapolje I/3, Logatec.

Kakovost in konkurenčne cene!

Nagode d.o.o.,
IOC Zapolje I/3, Logatec

m: 051 209 757 e: info@nagode.si
w: www.nagode.si

Vabljeni v naš razstavni salon vsak delavnik med 7. in 16. uro, ob četrtkih do 18. ure

TISKARNA **IRO**PLAST

Veliko več kot le odtis.

Iroplast, d.o.o., Glavna cesta 42, 4202 Naklo, info@iroplast.si, www.iroplast.si, 040 687 777

tiskanje | sitotisk | tampotisk | uv tisk

Tiskamo:
majice, kape, vrečke vseh vrst, torbe, jakne, puloverje, preslikače, dežnike, rokovnike, brisače, odeje, neopren, palerine, športne drese, zaščitne maske, nahrbtnike, bandane (ovratne rute), delovna oblačila, koledarje, vžigalnike, kemične svinčnike, obeske vseh vrst, strgala, bidone, termo steklenice, pohodne palice ter mnogo več, tudi po naročilu.

iRo IROplast